ČTVRTEK, 17. ZÁŘÍ 2009

PŘEDSEDAJÍCÍ: ISABELLE DURANT

Místopředsedkyně

1. Zahájení zasedání

(Zasedání bylo zahájeno v 9:00)

2. Krize v odvětví výroby mléka a mlékárenských výrobků (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem programu je rozprava o otázce k ústnímu zodpovězení (B7-0208/2009), kterou pokládá Paolo De Castro jménem Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova Komisi, o krizi v odvětví mlékárenské výroby (O-0085/2009).

Paolo De Castro, *autor.* – (*IT*) Paní přesedající, paní komisařko, dámy a pánové, odvětví mlékárenské výroby prochází jednou z nejhlubších a nejvážnějších krizí za uplynulá desetiletí: klesající ceny mléka a všeobecná krize na trzích s mlékem a mléčnými výrobky přináší obavy celé Evropě. Jedná se o cyklickou krizi způsobenou obtížnou hospodářskou situací, jejímž výsledkem je pokles spotřeby mléka a stagnující trhy, při čemž výše cen vyplácených výrobcům klesá volným pádem.

Ceny vyplácené výrobcům prudce klesly ve všech oblastech Evropské unie, a to v průměru o 24 centrů za litr. Řada hospodářských subjektů se nachází v ještě vážnější situaci, neboť dostávají méně než 20–21 centů, zatímco jejich náklady na výrobu činí nejméně 40 centů za litr.

Znepokojivé zprávy přichází i z ostatních trhů, jako například z trhu s obilninami, olivovým olejem a ovocem a zeleninou. Z tohoto hlediska bychom především měli nadále využívat veškerá opatření, jež máme k dispozici, abychom docílili stabilizace trhu a vzestupu spotřeby, zároveň však je třeba mít na paměti budoucnost, přijímat střednědobé a dlouhodobé politiky a dělat vše, co je v našich silách, pro nalezení přijatelných a trvalých řešení, která omezí kolísání cen.

V souvislosti s tím Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova uvítal návrh Komise na prodloužení období intervence u másla a sušeného odstředěného mléka, což dokládá jednomyslné přijetí návrhu dne 2. září. Domníváme se však, že tyto návrhy nestačí ke zmírnění vážných důsledků krize v odvětví. Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova, stále ve vztahu k přijetí návrhu Evropské Komise, proto přijal pozměňovací návrh k mému návrhu, který obsahuje podporu soukromého skladování sýrů, jež bylo v listopadu roku 2008 zakázáno v rámci kontroly stavu společné zemědělské politiky.

Paní přesedající, toto rozhodnutí bylo jednomyslné, představuje tedy vskutku jednotný pohled všech členů Výboru pro zemědělství, jemuž mám tu čest předsedat, a vyjadřuje naši touhu vyslat důrazný signál Radě a Komisi v době, která je pro nesmírně významné odvětví evropského zemědělství tak choulostivá.

Toto opatření může být prvním důležitým dokladem pozitivního vedení, jež jako Evropský parlament, s ohledem na postup spolurozhodování i v zemědělských záležitostech, chceme zajistit, a zároveň nabízí okamžitou pomoc producentům mléka, kteří se potýkají se stále obtížnější situací na trhu, kde zcela zjevně a dramaticky klesá odbyt.

Nicméně opatření, o nichž budeme dnes hlasovat, jsou pouze počáteční a pro podporu výrobců potýkajících se s krizí nedostatečná, a z toho důvodu Výbor pro zemědělství předložil Komisi otázku k ústnímu zodpovězení a prostřednictvím usnesení, o němž budeme hlasovat, ji vyzývá k zavedení nových a účinných opatření k řešení krize a na podporu daného odvětví.

Chceme Evropské Komisi poskytnout veškerou podporu v procesu rozhodování o tom, co je třeba učinit, aby krize v odvětví mlékárenské výroby v Evropě byla definitivně vyřešena. Z tohoto hlediska věříme, že Komise na naše otázky vyčerpávajícím způsobem odpoví, že naše návrhy vezme vážně, aby interinstitucionální spolupráce přinesla výsledky, které si zemědělství v Evropě zaslouží, a že Komise projeví solidaritu s evropskými zemědělci v krizi zavedením praktických opatření, neboť již dnes potřebují naši pomoc.

Mariann Fischer Boel, *členka Komise.* – Paní Přesedající, chtěla bych vás požádat o to, abych mohla mluvit o něco déle než tři minuty, které jsou mi přiděleny, neboť téma, o němž hovoříme, je natolik důležité a závažné, že by dle mého názoru tři minuty nestačily.

Za prvé bych chtěla vyjádřit svoji spokojenost s otázkami, které položil Výbor pro zemědělství, neboť mi umožňují vysvětlit opatření, která jsme již přijali.

Rovněž děkuji Parlamentu za jeho neustálou práci v této oblasti. Všichni chceme nalézt řešení. Usilujete o to vy a já také.

Ne každý souhlasí s řešeními, které navrhuji, já však pevně věřím, že tato řešení jsou a budou účinná a že je lze i z politického hlediska obhájit.

Pan Paolo De Castro nás jménem svého výboru požádal, abychom objasnili, co konkrétně děláme . Pro začátek mám dobrou zprávu: ceny se zlepšují. V průběhu jednoho měsíce se například ceny másla zvýšily o 4 % ve Francii, o 8 % v Německu a ještě ve větší míře ve Spojeném království.

K nárůstu došlo i u cen sušeného odstředěného mléka, a to o 4 % ve Francii a v Německu, a průměrně v celé Evropě o 2–3 %.

Průměrné ceny mléka rovněž rostou a Albert Deß mi dnes ráno sdělil, že ceny na promptním trhu jsou nyní v některých oblastech na 30 centech.

Zaznamenali jsme, že intervenční skupování sýra bylo téměř zastaveno, neboť tržní cena nyní převyšuje cenu intervenční, což je další pozitivní signál.

Stále nejsme tam, kde bychom chtěli být, míříme však správným směrem. Díky těmto výsledkům jsem si více než kdy dříve jistá tím, že přístup, který jsme zvolili již na počátku, je správný.

Klíčové součásti našich opatření znáte. Využíváme veškerých dostupných tržních opatření a odhadujeme, že za období dvanácti měsíců vynaložíme přibližně 600 milionů EUR.

Zjistili jsme, že pro členské státy by bylo možné zahájit přímou platbu jednotných plateb na zemědělské podniky již dne 16. října namísto 1. prosince, a v souladu s reformou z roku 2003 jsme se rozhodli uvolnit prémie pro mléčné výrobky – 5 miliard EUR každý rok – a přiřadit je přímo do režimu jednotných plateb.

Máme k dispozici balíček na oživení a rozhodnutí přijatá v rámci kontroly stavu, jež poskytují dalších 4,2 miliard EUR na řešení nových problémů, včetně restrukturalizace odvětví mlékárenské výroby. Všechna tato opatření samozřejmě pouze doplňují to, co můžeme učinit v rámci politiky rozvoje venkova.

Chtěla bych jen panu Paolovi De Castrovi objasnit, že intervence v oblasti sýrů byla ve skutečnosti zastavena v roce 1994. Domnívám se, že muselo dojít k určité záměně intervence a soukromého skladování sýrů, neboť soukromé skladování sýrů bylo zakázáno v rámci kontroly stavu.

Jak jsem již uvedla, zdá se, že náš současný přístup funguje. Jsem tedy více než kdy dříve odhodlaná nevrátit se k tomu, co by naše odvětví mlékárenské výroby dlouhodobě poškodilo, a nenechat naše zemědělce v sebemenší nejistotě ohledně budoucnosti.

Jinými slovy, otočit se zády k rozhodnutí ohledně kontroly stavu není správná volba a Evropská rada, představitelé států, mě výslovně žádala, abychom se jí vyhnuli.

Myšlenku zachovat systém kvót po roce 2013 jsme tedy opustili. Stejně tak jsme zavrhli myšlenku zmrazení kvót a jakéhokoli návratu k využívání některých nákladných, avšak neúčinných tržních opatření z minulosti. Již je nebereme v potaz.

Samozřejmě to neznamená, že co se týče politiky, již jsme svou práci odvedli. Domnívám se, že je čas provést další opatření. Musíme navázat na zprávu o odvětví mlékárenské výroby z července tohoto roku, využít jejích opatření a rozhodnout o dalších dlouhodobých opatřeních.

Mohu-li začít touto zprávou, nejdříve se zmíním o státní podpoře. Zpráva přinesla myšlenku, že by členské státy v rámci dočasného krizového systému mohly přechodně zemědělcům poskytnout podporu ve výši až 15 tisíc EUR. Komise již myšlenku realizovala a v nejbližších týdnech očekává změnu pravidel.

Dalším bodem je zjednodušení postupů při reakcích na ceny v odvětví mlékárenské výroby. V současnosti není mléko zahrnuto do článku 186 jednotné společné organizace trhu, který Komisi umožňuje v dobách,

kdy je trh narušen, přijímat dočasná opatření rychle a z vlastního rozhodnutí. Navrhuji tedy začlenit odvětví mlékárenské výroby do článku 186, což nám v budoucnosti umožní pružně reagovat na závažné problémy v tomto odvětví.

Například naše nejnovější rozšíření intervence musela nejdříve schválit Rada, Parlament o něm rovněž hlasoval, pokud by však odvětví mlékárenské výroby bylo součástí článku 186, mohli jsme reagovat okamžitě.

Z obecnějšího hlediska jsme mohli s téměř okamžitým účinkem zavést opatření, která podpoří poptávku a/nebo jsme mohli omezit uvádění mléka na trh, to všechno dočasně a pod podmínkou, že bychom k tomu měli nezbytné finanční prostředky.

Třetí bod související se zprávou se týká systému intervenčního nákupu v členských státech. Jedním ze způsobů restrukturalizace je možnost, že by členské státy nakupovaly kvóty od zemědělců a poté je zařadily do státní rezervy.

Jak je vám známo, státní rezerva se v jistém smyslu započítává do celkové kvóty členského státu, pokud tedy jednotliví výrobci překročí svoji kvótu, avšak členský stát jako celek, včetně státní rezervy, ji nepřevýší, neplatí žádnou doplňkovou dávku.

Mým záměrem je navrhnout, aby nakoupené kvóty započítané do státní rezervy nebyly v případě rozhodování, zda máme přidat nebo požádat zemědělce o zaplacení doplňkové dávky, považovány za součást státní kvóty.

Pokud by přesto došlo k výběru doplňkové dávky, pak by část odpovídající nakoupeným kvótám mohla být využita na restrukturalizaci. Může se to zdát komplikované, ale ve skutečnosti se jedná o velmi účinný nástroj.

Všechny tyto kroky, jež nyní podnikáme, mají okamžitý dopad na trhy, musíme však rovněž přijmout další opatření se střednědobými a dlouhodobými výsledky. Chtěla bych poděkovat Francii a Německu za jejich návrhy a přínos pro tyto různé možnosti.

První dlouhodobé opatření se týká využití smluvních vztahů mezi producenty mléka a mlékárenským odvětvím, které by lépe vyvažovaly nabídku a poptávku na trhu s mléčnými výrobky.

Dle mého názoru se jedná o mnohem lepší přístup než je systém kvót, a v některých částech Evropské unie již funguje.

Výrobci mléka a mlékárenských produktů mají jasné dohody, které odstraní značnou část nejistoty. Některé členské státy na druhou stranu tuto možnost jednoduše nevyužívají, což však lze změnit nalezením vhodného právního rámce pro smluvní vztahy, přičemž samozřejmě zůstává zachována spravedlivá hospodářská soutěž.

Druhé dlouhodobé opatření se týká rovnováhy pravomocí, a sami víte, že o ní jsme hovořili mnohokrát. Musíme mít možnost sledovat celý řetězec, od primárního výrobce po supermarkety, a zjistit, kde mizí přidaná hodnota.

Prověříme i budoucí trhy a konečně, domnívám se, že je možné učinit řadu změn v oblastech výrobních nákladů a inovace.

Těmto myšlenkám pro střednědobý a dlouhodobý horizont je třeba věnovat náležitou pozornost a z toho důvodu bych chtěla ustavit pracovní skupinu odborníků z členských států a Komise, aby se jimi mohli zabývat do hloubky.

Já osobně nepovažuji problém na trhu s mlékárenskými výrobky pouze za záležitost Komise a členských států. Parlament v něm hraje rovněž významnou úlohu a já se těším na dnešní rozpravu o tak důležitém tématu.

Děkuji vám za trpělivost.

Albert Deß, *jménem skupiny* PPE. – (*DE*) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, je samozřejmě nesmírně obtížné shrnout tento problém ve dvou minutách, ale já se o to pokusím ve stručných bodech.

Odvětví mlékárenské výroby má potíže. Řada producentů mléka se potýká s existenčními problémy. Hlavní příčinou je obrovský pokles prodeje mléčných výrobků. V tomto ohledu Komise skutečně měla reagovat pohotověji.

Rovněž bych dal přednost opatřením, která více podpoří prodej, před vyšší mírou intervencí, jako je např. opětovné využívání máselného tuku při výrobě zmrzliny. Minulý rok se cena másla na krátkou dobu dostala na více než 4 EUR a velká část výroben zmrzliny přestala zpracovávat máselný tuk. Přesné počty znám jen, co se týče Německa, a zde přestal potravinářský průmysl zpracovávat přibližně 100 000 tun, což se rovná milionu tun mléka. Musíme se znovu pokusit stimulovat prodej, aby tato množství zmizela z trhu.

Chtěl bych poděkovat skupinám, které nám pomohly při vytváření společného návrhu usnesení. Skupina Zelených / Evropské svobodné aliance se bohužel na této diskusi nepodílela.

Paní komisařko, v dodatečném návrhu, který je předložen se čtyřiceti podpisy, vyzýváme k navýšení minimální výše podpory, neboť toto krátkodobé opatření by umožnilo pomoci především menším producentům mléka. Rovněž by bylo logické zavést nařízení o předčasném odchodu do důchodu. Znám řadu zemědělců ve věku padesáti osmi let, kteří by brzy chtěli přestat pracovat. V této oblasti bychom potřebovali vhodné nařízení.

Paní komisařko, chtěl bych vám upřímně poděkovat za vaši práci. Rovněž bych vás chtěl požádat, abyste zavedla vhodná opatření, která zlepší situaci našich producentů mléka. Možná že ještě stále máte možnost napravit tuto situaci v blízké budoucnosti.

(Předsedající řečníka přerušila)

Luis Manuel Capoulas Santos, *jménem skupiny S&D.* – (*PT*) Paní komisařko, Komise a Rada příliš dlouho otálely s reakcí na vážnou krizi, která odvětví postihla. Na tom se shodneme všichni. Otřesná situace, v níž se nyní odvětví nachází, vyžaduje pohotovou a rozhodnou reakci, bez níž riskujeme krach tisíců zemědělců v celé Evropě.

Má politická skupina vyvinula značné úsilí, abychom dosáhli kompromisu, který je součástí usnesení, o němž dnes hovoříme. Věřím, že návrhy si zaslouží vaši pozornost, paní komisařko, neboť pouze úsilím o snížení nabídky a současné zvýšení poptávky bude možné obnovit rovnováhu na trhu a upravit výši cen tak, aby byly pro producenty výnosné.

S politováním konstatuji, že součástí kompromisu není dočasné zrušení zvýšených kvót nebo zavedení obdobné dočasné prémie, díky nimž by se snížila výroba. Opatření, která navrhujeme, však užitečným způsobem přispívají k rychlejšímu překonání krize. Na vás, paní komisařko, zbývá se jimi náležitě řídit.

George Lyon, *jménem skupiny* ALDE. – Paní předsedající, jak zde již bylo uvedeno ostatními řečníky, odvětví mléka se potýká s krizí. Není pochyb, že musíme přijmout opatření, jimiž zmírníme jejich potíže, rád bych však velmi jasně uvedl, že se jedná o krizi krátkodobou, která vyžaduje krátkodobá tržní opatření ze strany Komise, jak to popisuje usnesení.

Rovněž je třeba jasně říci, že evropští spotřebitelé příliš dlouho doplácejí na nefunkční zemědělskou politiku, která zanedbává zemědělce i spotřebitele. Krize by tedy neměla být zneužita jako omluva toho, že se obrátíme zády k dalším reformám a liberalizaci v rámci SZP. Z toho důvodu a za tímto účelem jsme předložili pozměňovací návrhy a já vítám vaše ujištění v této záležitosti.

Rovněž bychom chtěli, aby se Komise zaměřila na urovnání situace na trhu, který zjevně selhává. Spotřebitelé jsou v nevýhodě, neboť nemohou získat prospěch z poklesu cen mléka. Zemědělci jsou v nevýhodě, neboť se jim nedostává spravedlivého podílu z tržní ceny mléka. Průzkum Komise v potravinovém řetězci je sice vítaný, my však chceme, paní komisařko, abyste šli ještě dále.

Zavážete se k přijetí opatření, která zabrání supermarketům ve zneužívání svého monopolního postavení? Zavážete se k vytvoření konkurenceschopného trhu, na němž výrobci mohou získat spravedlivý díl zisku, a funkčního trhu s mlékem a mléčnými výrobky, který zemědělcům nabídne spravedlivé zacházení a spotřebitelům spravedlivé ceny?

Paní komisařko, těším se na vaši odpověď.

José Bové, *jménem skupiny Verts/ALE.* – (FR) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, zemědělci zabývající se chovem skotu již celé měsíce varují Komisi a Radu, že krize je velmi závažná. Ve venkovských oblastech byly zrušeny desítky tisíc pracovních pozic. Evropská unie spoléhala na růst světové poptávky. Její odborníci se zásadně mýlili. Finanční a hospodářská krize, jíž nyní čelíme, má přímý dopad na zemědělství a spotřebu.

Rozhodnutí paní Boelové, komisařky pro zemědělství, zachovat zvýšené kvóty a přání Rady kvóty do roku 2015 zrušit, jsou pro výrobce mléka provokací. Doba se změnila. Evropská politika se musí přizpůsobit

novému globálnímu prostředí. Ceny mléka, které jsou výrobcům vnuceny, nepokrývají náklady na výrobu. Na každém litru mléka někteří menší zemědělci ztratí až 30 centů. Řada z nich nebude mít na konci roku ani jedno euro zisku, nebo bude dokonce v mínusu. Někteří z nich, dle slov regionálních úředníků, dokonce zachází tak daleko, že si vezmou život.

Tváří v tvář této krizi, jež nemá obdoby, musí Evropská unie učinit zásadní kroky, a to velmi rychle. Vyzýváme hlavy států či předsedy vlád, které se dnes večer sejdou kvůli přípravě na summit G20, aby téma krize v odvětví mléka a mléčných výrobků zařadily na program svého setkání s cílem umožnit přijetí přiměřených kroků, jimiž odpoví zemědělcům zabývajícím se chovem skotu.

Evropská unie musí posílit vyjednávací pozici zemědělských podniků s chovem skotu na mléko, aby již nepodléhaly diktátu zemědělsko-potravinového průmyslu. Rovněž by měla zavést bezpečnostní síť, jíž zaručí dostatečně lukrativní ceny, které vždy pokryjí náklady na výrobu. Evropská unie rovněž musí zastavit svůj program vývozních náhrad. Právě nás stál horentní částku 480 milionů EUR a byl přijat za podpory různých levicových i pravicových parlamentních skupin, aby Unie mohla levně prodat své přebytky na světových trzích. Přináší zkázu stovek tisíců pracovních pozic v zemědělství na jihu a cynicky nutí zemědělce opustit svoji půdu nebo se odstěhovat.

Evropská unie musí především neprodleně a razantním způsobem snížit evropské kvóty pro mléko, o 5 %, které jsou nepřímo úměrné objemu, jež dodávají menší výrobci, a tím znovu dosáhnout rovnováhy mezi poptávkou a nabídkou. Politika *laissez-faire* je nepřijatelná. Má hrozivé důsledky pro zaměstnanost a využití půdy.

Bez malých zemědělců Evropa přestane existovat.

James Nicholson, *jménem skupiny ECR*. – Paní předsedající, nabyl jsem silného přesvědčení, že Komise se tímto konkrétním problémem začala zabývat velmi pozdě. Příliš dlouho nečinně přihlížela a kvůli tomu řada zemědělců velmi utrpěla. Můžeme se rozhodnout tomuto odvětví poskytnout pomoc, nebo propustit všechny naše zemědělce z práce. Pak můžeme veškeré zboží dovážet ze zahraničí spolu s problémy, které by přineslo.

Vaše poznámky týkající se budoucnosti jsem, paní komisařko, uvítal, nejsem však spokojen s vašimi návrhy v krátkodobém horizontu. Domnívám se, že bychom v krátkodobém kontextu měli zemědělství poskytnout větší pomoc, aby překonalo stávající krizi. Krátkodobá opatření vyžadují okamžitou reakci.

Samozřejmě si vzpomínám na mléčná jezera a máslové hory, a nechci se k nim vracet. Nedomnívám se, že by se kdokoli z odvětví chtěl k této situaci vracet: zemědělci, zpracovatelé, Komise, ani my zde v Parlamentu. K tomu se vrátit nechceme, avšak jedním z hlavních problémů současné doby je dle mého názoru skutečnost, že zemědělci drastickým způsobem snížili cenu, kterou dostávají za mléko, nicméně spotřebitelé zaplatí téměř stejnou částku jako dříve.

Dokud se v této oblasti nevypořádáme s mocí supermarketů, nedostaneme se k řešení. Supermarkety je třeba mít pod kontrolou. Potřebujeme veřejného ochránce práv, nebo někoho, kdo by jim řekl, že přesahují rámec svých pravomocí, že při tom ožebračují lidi, ožebračují zemědělce a připravují je o práci.

Ilda Figueiredo, *jménem skupiny GUE/NGL.* – (*PT*) Paní předsedající, opět mohu pouze vyjádřit politování nad postoji, které zaujala Rada, a nad tím, co zde právě vyslovila paní komisařka, která trvá na tom, že nepůjde do hloubky problému, a nepřipouští nutnost přezkoumat rozhodnutí, jichž bylo dosaženo ohledně zrušení kvót. Namísto toho chce pokračovat v deregulaci odvětví i proti zájmům zemědělců.

My tedy trváme na tom, že je nezbytné zachovat systém kvót, který však bude přizpůsoben tak, aby vyhovoval potřebám jednotlivých zemí, včetně zrušení ročního 1% navýšení, do roku 2015. Copak se paní komisařka nedomnívá, že v době, kdy čelíme tak vážné krizi, je mnohem důležitější podpora zemědělství a odvětví mlékárenské výroby v členských státech, propagace venkovských oblastí a spravedlivého zaměstnání, než deregulace odvětví a liberalizace mezinárodního trhu? Nepovažuje za zásadní nutnost vytvořit mimořádný fond podpory pro odvětví mlékárenské výroby na úrovni Společenství, jež by přinesl pomoc nejvíce postiženým výrobcům a zemím, a stanovit nové formy podpory výroby mléka a masa? Dle mého názoru je to nezbytné.

Giancarlo Scotta', *jménem skupiny EFD.* – (*IT*) Paní předsedající, dámy a pánové, chtěl bych zdůraznit své pochybnosti ohledně návrhu na prodloužení období intervence u másla a sušeného odstředěného mléka, neboť u něj hrozí, že se krátkodobé opatření s cílem vyřešit stávající krizi na trhu změní v opatření strukturální, které navrátí odvětví mlékárenské výroby do stavu, v němž bylo před zavedením kvót.

V zájmu větší vyváženosti tržních opatření, jež by nepřinášela prospěch pouze těm členským státům, které se podílí na výrobě másla a sušeného odstředěného mléka, vyzývám ke znovuzavedení podpory soukromého skladování sýrů s dlouhou dobou zrání na úrovni Společenství.

Na závěr bych vás chtěl upozornit na téma označování původu zboží a uvádění dalších informací na mléčných výrobcích a na zpětnou vysledovatelnost výrobků: tato žádost přichází přímo od evropských spotřebitelů – ve stále větším množství – a mohla by nám pomoci vyřešit krizi v zemědělském odvětví mlékárenských výrobků. Doufám, že se moji kolegové poslanci z ostatních skupin k tomuto návrhu rovněž mohou připojit.

Diane Dodds (NI). – Paní předsedající, chtěla bych poděkovat paní komisařce za to, co nám dnes řekla. V mé zemi, v Severním Irsku, je odvětví mlékárenské výroby životně důležité. Má-li odvětví mlékárenské výroby potíže, pak má potíže celé venkovské hospodářství. Producenti mléka v současné době dostávají pouze 20 centů za litr mléka, přičemž náklady stoupají. V Severním Irsku se museli smířit nejen s nízkými cenami za mléko a vysokými náklady, ale navíc se již třetím rokem po sobě vyrovnávali s mnoha letními dešti, což v mé zemi mělo ničivý dopad na mlékárenské odvětví.

Včera večer jsem s úzkostí pozorovala belgické zemědělce ve stavu takového hněvu a bezmoci, že polévali svá pole mlékem na protest proti nízkým cenám mléka a problémům, s nimiž se i oni potýkají. Komise učinila vítané kroky, které položí základy trhu, my však nemůžeme udržovat ceny na výši, která je ekonomicky nenávratná.

Vyzývám Komisi, aby učinila krátkodobá opatření: opatření na zvýšení poptávky po mléce; opatření na snížení nákladů na výrobu; opatření, jež budou řešit celý zásobovací řetězec a klesající ceny zaplacené zemědělcům oproti vysokým cenám v supermarketech; a opatření, jež z dlouhodobého hlediska vytvoří udržitelný průmysl a zajistí budoucnost mladým zemědělcům, kteří se potýkají s vážnými potížemi vyplývajícími z nízkých cen a vysokých bankovních poplatků.

Mairead McGuinness (PPE). – Paní předsedající, když ženy pracující v zemědělství začnou protestovat, je jasné, že se jedná o závažný problém. O víkendu jsem se setkala se skupinou irských žen, které si říkají "Farm Women for a Fair Price" (Irské ženy za spravedlivé ceny), a dle mého názoru bychom si měli povšimnout těch "spravedlivých cen" v názvu, neboť výrobci nedostávají řádnou nebo spravedlivou cenu – a o tom dnes hovoříme.

Bylo by neslušné nepřivítat slova paní komisařky o tom, že trh začíná být stabilní, přestože na velmi nízké úrovni, a já připouštím, že Komise učinila kroky a vynaložila finanční prostředky k nastolení stability na trhu. Problém je v tom, že to nestačí, opatření nepřišla včas a my se potýkáme s vážnou krizí.

Chtěla bych říci, že co se týče budoucnosti, vaše slova velmi vítám. Znepokojuje mě skutečnost, že tato sněmovna je rozdělená v záležitosti kvót pro mléko, neboť budeme-li používat postup spolurozhodování, pokud Lisabonská smlouva vstoupí v platnost, budeme muset smýšlet jako skupina soudržněji a vysílat zemědělcům jasné signály namísto nejednotných poselství, chtěla bych tedy zopakovat, že vaše slova ohledně vytváření vztahů mezi výrobci a zpracovateli a o úrovních výroby musí být pro nás předmětem dalšího zkoumání a podrobnějších diskusí.

Musíme se vás, paní komisařko, zeptat, jaká opatření na podporu trhu, která zajistí spravedlivé a řádné ceny našim výrobcům, budou dle vašeho názoru existovat v případě, že zrušíme kvóty? Rovněž vyřešte, prosím, situaci na trhu – ten je zcela nefunkční. Všichni tvrdí, že na mléku nic nevydělávají, včetně supermarketů – o čemž značně pochybuji – je však nutné docílit větší srozumitelnosti a spravedlnosti pro zemědělce.

Stéphane Le Foll (S&D). – (FR) Paní předsedající, paní komisařko, budu stručný.

Domnívám se, že tato rozprava má dvě části. Je tu naléhavá otázka, jakým způsobem se vyprostit z této krize. Veškerá opatření od pomoci zemědělcům po intervenci jsou nezbytná – vlastně naprosto nezbytná. Musíme je podpořit a vyzvat k tomu, aby jejich působnost byla rozšířena. A přesně to chceme spolu s několika kolegy zde v Parlamentu navrhnout.

Za druhé se zabýváme otázkou strukturalizace a řízení trhu s mléčnými výrobky, a v tom se, paní komisařko, naše názory rozchází. Navrhujete, abychom se vydali směrem k využívání smluvních vztahů. Mohu vás předem ujistit, že zavedení smluvních vztahů mezi průmyslovými společnostmi a zemědělci z dlouhodobého hlediska vyústí v situaci, kdy si tyto společnosti budou navzájem konkurovat, a to v celoevropském měřítku.

Chceme-li trh regulovat, potřebujeme veřejnou regulaci. Jiné řešení neexistuje. Po překonání krize je třeba se tímto tématem zabývat. Domnívám se, že v této rozpravě je třeba brát v potaz všechny názory a možnosti;

dle mého názoru jsme se unáhlili v době, kdy probíhala kontrola stavu a příliš rychle jsme vyřešili záležitosti, jako jsou například kvóty, díky nimž se doposud podařilo udržet výrobu mléka a mléčných produktů v Evropě, zajistit vysokou míru rozvoje v odvětví mlékárenské výroby a zároveň udržet ceny v dostupné výši pro spotřebitele, na což bych chtěl upozornit všechny, kteří zde dnes vystoupili.

Liam Aylward (ALDE). – Paní předsedající, v uplynulých dvanácti měsících producenti mléka v Irsku a celé Evropské unii prodávají mléko za cenu, která je nižší než náklady na výrobu. Živobytí producentů mléka je vážně ohroženo.

Rozhodnutí Komise prodloužit období intervence u másla a sušeného odstředěného mléka až do roku 2010 vítáme, avšak krátkodobá opatření nezmírní dlouhodobý tlak na producenty mléka. Nyní je třeba učinit kroky, které vyřeší nejen současné, ale i dlouhodobé problémy, a zajistí udržitelnost a úspěšnost odvětví v budoucnosti. Producenti mléka požadují okamžitou finanční pomoc. Je zcela nezbytné vytvořit fond podpory pro odvětví mlékárenské výroby ve výši 600 milionů EUR, jak Parlament žádal v rozpočtovém procesu na rok 2009. Producenti mléka mají právo na spravedlivé ceny a na vhodný systém podpory cen, který výrobcům mléka a mlékárenských produktů zaručí přijatelnou minimální cenu za litr a přijatelný příjem, z nějž budou moci přežít. Nemůžeme připustit, aby irští a evropští producenti mléka byli vytlačeni ze hry, a já naléhavě vyzývám Komisi a Radu, aby neprodleně a účinně zareagovala.

Paní komisařko, chtěl bych vám sdělit, že jste na svém postu velmi úspěšná, a vzdát hold nesmírnému objemu práce, který jste odvedla. Nedávno jste oznámila svůj záměr odstoupit a já bych vás chtěl vybídnout k tomu, abyste vyřešila, nebo udělala co nejvíce k vyřešení tohoto problému ještě před vaším odchodem.

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE). - (*ES*) Bon dia! Obracím se k tomuto Parlamentu bez možnosti hovořit svým vlastním jazykem, katalánštinou, kterou používá přes 10 milionů evropských občanů.

Dnes bych chtěl jménem své skupiny vyjádřit solidaritu s celým zemědělským odvětvím a především se stávkou výrobců mléka a jejich akcemi po celé Evropě. Stávající situace není udržitelná a vyžaduje politické řešení. Opatření doposud přijatá Komisí zjevně nezvládla zmírnit krizi nebo poskytnout uskutečnitelnou alternativu k nahrazení systému kvót, k němuž by mělo dojít v roce 2015. Výsledkem byla situace, kdy se například ve Španělsku, přesněji v Galícii, 14 tisíc výrobců mléka muselo vyrovnat s totální restrukturalizací, aby mohli nadále žít a pracovat na své půdě, nicméně dnes jsou stále na pokraji zániku.

Ze všech zmíněných důvodů musí Komise, tak jako zasáhla do ostatních odvětví, zasáhnout i v odvětví mléka prostřednictvím regulace výroby, redistribuce kvót, zajištění dočasných kompenzací, podpory zpětné vysledovatelnosti výrobků a sblížení výrobců a spotřebitelů, a tím, že napraví to, co narušily oligopolní distribuční řetězce.

Z jakého důvodu Komise účinně nezasáhla proti negativním dopadům těchto oligopolů, jež založily hlavní distributoři?

Z jakého důvodu nejsme schopni zaručit, že ve venkovských oblastech přežijí naši výrobci mléka – a zemědělci obecně – kteří jsou zdrojem nesmírně pozitivních hospodářských, sociálních a environmentálních lavinovitých efektů?

Hynek Fajmon (ECR). – (*CS*) – Vážená paní předsedající, dámy a pánové, krize v sektoru produkce mléka ukazuje, že celý systém evropské regulace založený na kvótování je špatný a neefektivní. To, co potřebujeme, není další regulace a manipulace s kvótami, ale úplné odstranění kvót u mléka. Mléko musí mít možnost produkovat hlavně ti, kteří mají nízké náklady a dosahují zisku. Cestou k překonání mléčné krize je co nejrychlejší odstranění kvót u mléka. Podporuji snahu paní komisařky odstranit kvóty do roku 2015, ale nezlobil bych se, pokud by to bylo i dříve.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (FR) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, vaše slova ještě více zesílila mé obavy. Nejsou totiž dostatečnou reakcí na to, jakými strastmi procházejí výrobci mléka a zemědělci obecně.

Krize je strukturálního charakteru a její příčinou nejsou pouze současné okolnosti, jak jste uvedla, ale po sobě následující deregulace. Z toho důvodu vyzýváme k mimořádnému zasedání Evropské rady, jejímž cílem bude záchrana menších zemědělců.

Rada by měla, za prvé, rozhodnout o zřízení mimořádného fondu na podporu neprůmyslové výroby mléka; za druhé neprodleně stanovit minimální výši cen v celé Evropě, kterou budou obchodní centrály nuceny

respektovat, aniž by navýšily ceny pro spotřebitele, a za třetí, zablokovat kvóty pro vnitrostátní produkci a zastavit nepřístojný dovoz zboží z oblastí mimo Společenství.

John Bufton (EFD). – Paní předsedající, mám velké obavy o odvětví mlékárenské výroby ve Spojeném království. Domnívám se, že největší problém spočívá v distribučním průmyslu, který vydělává vysoké sumy na úkor našich producentů mléka. Podíváme-li se, za jakou cenu se prodává mléko v supermarketech a kolik z toho se nakonec ve skutečnosti dostane k zemědělci, rozdíl, který nám vyjde, je neuvěřitelný.

Hlavní výdaje na výrobu mléka nesou zemědělci, kteří odvádějí práci, supermarkety si z nich však přivlastňují vysoké zisky. Část, která následně připadá zemědělci, je zcela nespravedlivá. Je třeba vyvinout tlak na supermarkety, aby zemědělcům platily spravedlivě, a dle mého názoru by cena mléka v supermarketech měla zůstat nezměněná. Spotřebitelé nebudou muset za mléko platit více. Supermarkety budou muset snížit své ziskové marže. Je zcela skandální sledovat, jak obrovským ziskům se tyto supermarkety každý rok těší, zatímco naše mlékárenské odvětví se potýká se závažnými problémy. Pokud do této záležitosti v nejbližší budoucnosti nezasáhneme, skutečně se domnívám, že řada našich producentů mléka ve Walesu a v celém Spojeném království přijde o živobytí.

Ještě jedna krátká poznámka k tomu, co paní komisařka řekla dnes ráno ohledně doplňkové dávky. Její slova mne znepokojují. Dle mého názoru se nejvíce dotknou našich nejefektivnějších výrobců – těch, kteří se postavili problému čelem, odpověděli na požadavky trhu a investovali vysoké částky do svých podniků na základě informací od Komise, že budou zrušeny kvóty. Uvalení doplňkové dávky protiřečí strukturálním změnám, které EU i Spojené království domněle podporuje.

Dimitar Stoyanov (NI). - (*BG*) Paní předsedající, Komise je opět v nesmírně optimistickém rozpoložení a přináší nám dobré zprávy, já tomu však nerozumím a nevidím nic dobrého na tom, že bylo vylito tisíce tun mléka na protest proti politice, kterou nyní uplatňuje.

Pan De Castro a další řečníci, kteří tu dnes vystoupili, se vskutku nemýlí v tom, že Komise a Rada v průběhu kontroly stavu neučinily dostatečná opatření, jimiž by krizi předešly. Mimochodem, kde jsou zástupci Rady, kteří by se k této záležitosti měli vyjádřit, vzhledem k tomu, že právě Rada má rozhodující hlas ohledně jakýchkoli reforem?

Kolegové z východní Evropy a já za Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova jsme při různých příležitostech varovali, že je třeba kvóty zásadně navýšit, nebo zcela odstranit, neboť naše země, které jsou v systému Evropské unie nové, jako první pocítily důsledky krize. Zůstali jsme však bohužel v tomto názoru opuštění, což je vina Parlamentu.

S politováním musím konstatovat, že my, kteří jsme se o reformy zasazovali a skutečně usilovali o reformu zemědělské politiky, jsme se stali proroky zkázy. Doufám, že si z toho vezmete ponaučení pro příště.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Řada lidí v průběhu tohoto období, již od počátku krize, požadovala zastavit zvyšování kvót pro mléko. Podobné opatření by nejenže nebylo řešením, ale dokonce by bylo zcela chybné, alespoň z následujících hledisek.

Za prvé, mezi navýšením kvót pro mléko a poklesem tržních cen neexistuje žádná hospodářská spojitost. Kvóty narostly a výroba poklesla. Nevidím v tom žádnou spojitost. Trh jako takový podává vysvětlení klesajících cen. Domnívám se, že stabilní kvóty by v průběhu času vedly k nárůstu cen. Nicméně užitek by z toho měli opět zpracovatelé a prodejci, nikoli výrobci. Chceme-li omezit výrobu, možná bychom měli výrobce povzbuzovat k tomu, aby chov hospodářských zvířat zastavili dobrovolně, a poskytovat spíše podněty než opatření, která narušují trh. Za předpokladu, že růst kvót bude zastaven, co se stane, pokud se například opět objeví poptávka na světovém trhu? Co by evropští producenti mohli dělat? Výroba mléka nemá kohoutek, jímž bychom ji mohli spustit nebo zavřít…

(Předsedající řečníka přerušila).

Jak jsem uvedl, co by evropští producenti mohli dělat v případě, že se opět objeví poptávka na světovém trhu? Výroba mléka totiž nemá kohoutek, jímž bychom ji mohli spustit nebo zavřít, jak se nám zachce. Budeme-li nyní chtít snížit produkci, zemědělci evidentně upustí od chovu krav, bylo by však velmi obtížné doplnit stavy hospodářských zvířat, pokud bychom zjistili, že to, co se nyní dle některých zdá jako vhodné opatření, je ve skutečnosti velkou chybou.

Ulrike Rodust (S&D). – (*DE*) Paní předsedající, paní komisařko, Rado, nejdříve bych chtěla poděkovat svému kolegovi, panu Capoulasi Santosovi, který toto usnesení umožnil.

Dnes hovoříme o našich producentech mléka a o tom, zda je necháme na holičkách, nebo zda s nimi budeme čestně jednat. Domnívám se, že bychom je neměli nechat na holičkách a že bychom s nimi měli čestně jednat. Ano, naléhavě potřebujeme krátkodobá opatření, díky nimž překonáme krizi. Ano, intervence je přijatelné řešení na krátké časové období, pokud ceny mléka klesly na nejnižší míru, a odůvodněné jsou i další dotace, půjčky a fondy, jejichž cílem je překonat krizi. Zcela nepřijatelné je však zaprvé znovuzahájení diskuse o kvótách pro mléko a zadruhé znovuzavedení vývozních náhrad financovaných z daní na produkty dodávané do rozvojových zemí. Toto bezvýchodné opatření jsme opustili v roce 2003 a já vás vyzývám, abyste se k němu v zájmu našich producentů mléka nevraceli.

Britta Reimers (ALDE). – (*DE*) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, světová hospodářská krize narušila rovnováhu světového trhu. Producenti mléka doplácejí na to, že se ceny dostaly na minimum, které v historii nemá obdoby. Znovu a znovu se ozývají hlasy, že je třeba pozměnit přijatá opatření týkající se kvót pro mléko. Já sám jsem producentem mléka a nezbývá mi než vás před takovými kroky varovat.

Intervenční opatření Komise úspěšně zastavila další pokles cen mléka a zdá se, že trh se zotavuje. Nedomnívám se však, že intervence je vskutku vhodným prostředkem k dosažení těchto výsledků, neboť jejím výsledkem bude nahromadění zásob, které by později mohly zatížit obnovující se trh. Vyzývám tudíž Komisi, aby vysvětlila, jakým způsobem se s tímto problémem vyrovná.

Richard Ashworth (ECR). – Paní předsedající, blahopřeji paní komisařce k její představě o budoucnosti tohoto odvětví, a rád bych vyjádřil svoji jednoznačnou podporu jejímu záměru zrušit kvóty pro mléko. Dle mého názoru je to správné řešení. Rovněž vítám její návrhy řešení stávající krize, neboť představují rozumný a přiměřený způsob podpory výrobců, kteří prochází obtížným obdobím.

Chtěl bych se však zmínit o dvou záležitostech. Za prvé, dle mého názoru by zavedení doplňkové dávky v současné době nebylo vhodné. Jedná se o okamžitou krátkodobou reakci. Její zavedení by bylo zcela špatným signálem a jediným výsledkem by bylo znevýhodnění schopných výrobců, kteří se chtějí v odvětví udržet dlouhodobě.

Za druhé, musíme uznat, že mezi prodejní cenou v obchodních řetězcích a výstupní cenou, kterou obdrží zemědělci za suroviny, není žádná anebo velmi malá spojitost. Tento jev nazývám dysfunkčním mechanismem cenového řetězce.

Hlavní vliv bude vždy mít světový trh a musíme počítat s jeho nestálostí. Vyzývám tedy Komisi, aby z dlouhodobého hlediska prosadila plány, jimiž zajistí existenci stabilizačních mechanismů, které přinesou prospěch výrobcům, ale samozřejmě dlouhodobě i spotřebitelům.

Esther Herranz García (PPE). – (*ES*) Paní předsedající, paní komisařko, váš projev jste zakončila slovy o krizi v odvětví mléka, avšak začala jste tím, že již byla učiněna veškerá možná opatření a že situace se již uklidňuje.

Měla byste vědět, že pouze moudrá žena dokáže připustit, že se zmýlila. Toto španělské přísloví lze velmi dobře uplatnit na současnou situaci. Odvětví mléka se již po celé měsíce potýká s jednou z nejhorších krizích v historii. Přesto Evropská komise a některé vlády – jak se zdá, i vláda španělská – nechtějí ustoupit a odmítají vzít zpět svá rozhodnutí ohledně kontroly stavu společné zemědělské politiky.

Tato rozhodnutí byla učiněna bez sebemenšího ohledu na nestálý charakter odvětví a za tržních podmínek, které se značně liší od těch, které vznikly po odsouhlasení kompromisu. Vypadá to, jakoby členské státy v té době neviděly, nebo nechtěly vidět blížící se bouřku. Reforma velmi rychle ztratila svůj význam kvůli zásadním zvratům na trhu, které jsou dokladem toho, že odvětví je zcela vydáno napospas cenovým výkyvům.

Skutečnost, že největší producenti mléka, jako je Francie a Německo – což jsou země, které v konečném důsledku díky této dohodě získaly nejvyšší nárůst vnitrostátních kvót pro výrobu – nyní žádají o přezkum rozhodnutí ohledně kontroly stavu, vzbuzuje řadu otázek.

Můj názor je ten, že se členské státy zmýlily a měly více naslouchat hlasům, včetně mého, které vyzývaly k tomu, aby jakákoli definitivní řešení týkající se budoucnosti odvětví byla odložena do roku 2011.

Je ostudné, že nám nikdo nenaslouchal. Možná byste to nyní mohli napravit.

Iratxe García Pérez (S&D). – (*ES*) Paní předsedající, paní komisařko, dnešní rozprava je rozhodující pro to, abychom vyjádřili svůj zájem a obavy ohledně krize v odvětví mléka. Stávající situace ohrožuje budoucnost značného počtu producentů mléka v Evropské unii a je nutné ji vyřešit.

Krize se týká Evropy a je nutné k ní přistupovat z evropské perspektivy, cílevědomě a pomocí veškerých dostupných nástrojů Společenství, čehož, jak se zdá, Komise v současné chvíli není schopna.

Paní komisařko, neměla byste přehazovat řešení problému na členské státy, aby pomohly kde mohou. Je třeba nalézt společná řešení.

Tento Parlament tudíž nese důležitou zodpovědnost za prosazení opatření na opětovné povzbuzení poptávky, a to nejen těch, která jsou obsažena v návrhu usnesení, ale i opatření, jež jsou k dispozici v rámci společné organizace trhu.

Další významnou oblastí je obrovský rozdíl mezi cenou, již obdrží výrobce, a konečnou cenou, kterou zaplatí spotřebitel, což má dopad nejen na odvětví mléka, ale i na zemědělství a chov hospodářských zvířat.

Řada mužů a žen nyní čelí nejistotě a potřebuje, abychom vyslali jednoznačný signál, že bude zaručeno pokračování jejich činnosti.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Paní předsedající, paní komisařko, zemědělci včera ve Valonsku vylili tři milióny litrů mléka, neboť jsou frustrováni nejvážnější krizí v historii tohoto odvětví. Získávají pouhých 19 centů za litr. Krizi způsobily nadbytečné zásoby mléka, kvůli nimž ceny prudce klesají. Deregulace podporuje nestabilitu a podmínky na trhu nyní jsou zcela opačné než byly ještě nedávno.

Paní komisařko, přestaňte se tvrdošíjně schovávat za rozhodnutí učiněná minulý rok a začněte se zabývat tím, co se děje v této chvíli!

Vinu nese i Rada, v prvé řadě za to, že zde není přítomna, ale i za to, že neučinila rozhodnutí, neboť je více ovládána čistě národními zájmy, než evropskou představou o zemědělství.

Trh nefunguje. Dochází k nadvýrobě. Bylo by jednoduché zastavit 1% navýšení kvót, nebo okamžitě snížit kvóty o 3–5 %, neboť naléhavě potřebujeme nějaká krátkodobá řešení. Přijetím tohoto opatření bychom zabili dvě mouchy jednou ranou: výrobci by opět dostali přiměřenou cenu, a snížením výroby by klesly i stomilionové částky eur, které Evropa vydá na různé intervence včetně vývozních náhrad.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D). – (PL) Dnes jsem hovořil s polskými zemědělci a výrobci produktů a opatření, jež byla učiněna, přinášejí určité zlepšení, třebaže zatím nijak významné, v odvětví mlékárenské výroby, avšak velmi obtížná situace, v níž se nachází polští a evropští zemědělci, se nezměnila. Stále za své produkty dostávají velmi malé částky, které klesly pod hranici udržitelnosti jejich podnikání. Týká se to i zemědělců, kteří vložili mnoho finančních prostředků do investic, včetně dotací EU a půjček. Tato situace je vehnala do dalších problémů, díky nimž nejsou schopni dostát svým závazkům.

Se zřetelem k těmto obtížím chci hovořit o budoucnosti. Dnes je třeba reagovat na události, k nimž dochází nyní, avšak zároveň musíme myslet na to, co leží před námi, a naši společnou politiku plánovat způsobem, který zahrne i zemědělce. V tomto bodě bych chtěl zopakovat následující: společná politika zohledňující producenty mléka musí obsahovat plány na rozumné investice do odvětví, abychom se vyhnuli vynakládání finančních prostředků, které nás v důsledku zvýšené výroby přivedou do potíží, jimž čelíme dnes. Rovněž věřím tomu, že politické orgány dosáhnou shody ohledně budoucích kvót.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (*HU*) Ti, kteří zde vystoupili přede mnou, zcela správně poukazují na skutečnost, že bychom se neměli vrátit k systému kvót a vývozním subvencím, avšak politika, kterou prosazovala Komise, naprosto selhala. Krize nepolevila. Z toho důvodu já i pan Le Foll navrhujeme, aby byly kvóty dočasně zrušeny, avšak pouze přechodně.

Nové členské státy jsou stále značně znevýhodněny kvůli postupnému zavádění, neboť tento rok dostáváme pouhých 60 % dotací z Bruselu. Maďarská vláda navrhla, aby se to vyvážilo navýšením dotací na základě kvót, avšak Komise na tento návrh nezareagovala kladně, ani na návrh Francie, přesněji francouzského ministerstva. Na závěr vyzývám své kolegy, aby podpořili pozměňovací návrhy pana Le Folla a jeho kolegů. Rovněž podporujeme návrh paní Elisabeth Jeggleové na vytvoření fondu pro mlékárenské odvětví ve výši 600 milionů EUR a rozšíření programu mléka ve školách.

Christel Schaldemose (S&D). - (DA) Paní předsedající, paní komisařko, děkuji za dobrý začátek – a vhodné uvedení rozpravy! Připouštím, že evropští producenti mléka prochází krizí vážného rozsahu, nerozumím však tomu, jak se někteří kolegové poslanci mohou domnívat, že vy v Komisi jste toho neučinili dost. Rozhodně bych vás, paní komisařko Fischer Boelová, chtěla požádat o to, abyste znovu zdůraznila, co jste učinili. Mám dojem, že seznam iniciativ ze strany Komise je dlouhý, a ve skutečnosti je snad příliš dlouhý.

Je to skoro jako bychom se chtěli zbavit pokroku, jehož jsme dosáhli v souvislosti s kontrolou stavu. Chtěla bych rovněž poukázat na skutečnost, že úsilí, které bylo vynaloženo v zájmu producentů mléka, nebylo stejně vynaloženo, i pokud jde o pracovníky automobilového nebo loďařského průmyslu, kteří přišli o zaměstnání v důsledku současné hospodářské krize.

Chtěla bych tedy požádat, abychom při řešení této krize dávali pozor na to, jak ji řešíme, a abychom se přesvědčili, že při tom nezmaříme pokrok, jehož již bylo, konec konců díky kontrole stavu, dosaženo. Myšlenka zmrazit kvóty pro mléko dle mého názoru nemá opodstatnění! Nemůžeme se ani vrátit ke starým zvykům tím, že zaručíme vývozní náhrady – jejich výsledkem je narušení trhu na jiném místě ve světě. Musíme být opatrní. Paní komisařko, chtěla bych vás požádat, abyste zopakovala dlouhý seznam opatření, která jste již vykonali, aby moji kolegové pochopili, že v žádném případě nemusíme propadat panice a vymýšlet řady dodatečných opatření, jejichž výsledkem bude zmaření pokroku, jehož již bylo dosaženo.

Georgios Papastamkos (PPE). - (EL) Paní předsedající, paní komisařko, opatření jsou bezpochyby nedostatečná. Navrhujeme jiné, cílenější intervence, především v horských a znevýhodněných oblastech Evropské unie, aby všechny členské státy měly stejné výhody; intervence, mezi něž patří zesílení ochrany označování původu, nejen v rámci Evropské unie, ale na mezinárodních trzích, jasné značení a povinné udání původu na mlékárenských výrobcích, znovuoživení – proč by ne – soukromého skladování mlékárenských výrobků a zajištění dostatečné pomoci, rozšíření počtu destinací, na něž lze uplatnit vývozní náhrady, naprostá transparentnost dodavatelského řetězce a snížení rozdílu mezi výrobními a spotřebitelskými cenami.

Nejsme mluvčími za zájmy zemědělců. Tlumočíme úzkostné volání o pomoc vycházející od tvůrčích sil evropského venkova, které je pro nás naléhavým pokynem k činům.

Michel Dantin (PPE). – (*FR*) Paní předsedající, paní komisařko – a byl bych rád oslovil i předsednictví Rady – dámy a pánové, jak jste, paní komisařko, sama Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova přiznala, cena, kterou dostávají výrobci mléčných produktů, již nemůže pokrýt stávající náklady na výrobu. Znamená to, že naši výrobci prochází procesem dekapitalizace.

Právě jste vyjmenovala opatření, která jste učinili za uplynulých devět měsíců. K těmto opatřením reálně došlo, jak vám všichni potvrdí. Nepřinesla však očekávané výsledky, neboť dle našeho názoru nejsou dostatečně rozsáhlá a setkáváme se s příliš velkou nejistotou ohledně efektivity jejich zaměření.

Dnes ráno jste hovořila o zotavení trhu, výrobci však jeho důsledky pocítí až v platbách na začátku příštího roku. Trh se zemědělskými výrobky není stejný jako trh s kovy nebo energií. Potřebuje regulační nástroje, neboť na tržní podmínky má vliv i střídání ročních období a koloběh přírody.

Způsob, kterým si vykládáte kontrolu stavu, jež proběhla pod francouzským předsednictvím, nás překvapuje, neboť její prozatímní hodnocení týkající se odvětví mlékárenské výroby nechává všechny dveře otevřené, včetně možnosti nových rozhodnutí ohledně nástrojů pro regulaci trhů.

Francouzská delegace, jejímž jsem členem, je přesvědčena, že po roce 2013 bude třeba zavést obnovený systém kvót. Napětí, které před současnou hospodářskou krizí vrcholilo na trhu s potravinovými výrobky, bylo dokladem křehké rovnováhy mezi výrobou a spotřebou v celosvětovém měřítku.

Poté, co jsme částečně odstranili intervenční nástroje, již dnes nemáme právo odstranit nástroje pro výrobu, které budeme v krátkodobém horizontu potřebovat.

Paní komisařko, musíme zemědělcům vrátit důstojnost: jsou to muži a ženy, kteří se nebojí tvrdé práce.

PŘEDSEDAJÍCÍ: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Místopředseda

Antolín Sánchez Presedo (S&D). – (ES) Nesmíme dovolit, aby došlo ke zhroucení odvětví mlékárenské výroby. Má zásadní význam pro venkovské oblasti, zabezpečení potravin a pro jejich kvalitu.

Budoucnost trhů a střednědobé a dlouhodobé vyhlídky trhu s mlékem a mléčnými výrobky v Evropské unii naznačují kladný vývoj. Musíme zabránit tomu, aby se změnily v negativní. Potřebujeme proticyklická opatření a společné iniciativy.

Prudký pokles cen je jednoznačným dokladem nedostatečnosti podpůrných opatření. Narušení trhu s mléčnými výrobky poukazují na to, že ne všechny dodavatelské řetězce mohou fungovat efektivně a spravedlivě.

Výrobci jsou poškozeni poklesem cen, který narušuje rovnováhu trhu, avšak nedotýká se spotřebitelů a oddaluje zotavení odvětví. To je třeba napravit. Musíme zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž a posílit dohledatelnost v rámci trhu.

Riikka Manner (ALDE). - (*FI*) Paní komisařko, vyjádřila jste se, že již nemůže být řeč o návratu k systému kvót. Nebyli jsme snad svědky toho, co se stalo v odvětví mlékárenské výroby poté, co se Komise na jaře rozhodla kvóty postupně rušit? Bylo to velmi nešťastné a krátkozraké rozhodnutí. Úplné zrušení kvót bude pro řadu malých zemědělců osudovou ránou. Toto je tedy politika, kterou Komise chce prosazovat? Pravda je taková, že mlékárenské odvětví potřebuje restriktivní systém. Pokud kvóty již nepřicházejí v úvahu, vyzývám vás, paní komisařko, aby Komise navrhla jiná řešení k překonání krize. Tato krize se týká Evropy a je třeba provádět zemědělskou politiku, která zemědělcům, bez ohledu na stát či region, zaručí alespoň rozumný životní standard.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (*FR*) Pane předsedající, paní komisařko, jsem zvoleným zástupce za region na západu Francie, kde je soustředěna velká řada producentů mléka, a nevěřím tomu, že jste vzala na vědomí, v jak tragické společenské situaci se nyní nacházejí.

Paní komisařko, vyslovíte-li "výrobce", já za tím slyším "zpracovatelé" a "distributoři". Producenti mléčných výrobků, paní komisařko, nepotřebují váš soucit. Nepotřebují zastaralé liberální teorie, které nás přivedly do světové krize nebývalých rozměrů. Producenti mléčných výrobků potřebují skutečnou zemědělskou politiku. Potřebují striktní kvóty. Z toho důvodu vyzýváme Radu, aby zastavila svoji politiku a namísto ní dosadila politiku skutečnou, jíž podpoří producenty mléčných výrobků a skoncuje s jejich hromadným ničením.

Janusz Wojciechowski (ECR). - (*PL*) Pane předsedající, paní komisařko, naše rozprava probíhá na pozadí dramatických událostí, kdy zemědělci na protest vylévají mléko. Všichni jsme hluboce otřeseni tím, co se stalo.

Chtěl bych se zmínit o problému, jejž zde nadnesl můj kolega Nicholson, konkrétně o tom, jakým způsobem velké obchodní řetězce a hypermarkety zneužívají spotřebitele a především dodavatele. Rád bych vám připomenul, že v uplynulém volebním období Evropský parlament přijal písemné usnesení – byl jsem jedním z jeho autorů – které pojednávalo o nezbytnosti skoncovat s tímto zneužíváním a vyzývalo Komisi k tomu, aby v záležitosti provedla důkladné šetření. Dle mých informací byla určitá opatření učiněna, zdá se však, že proces je velmi pomalý. Chtěl bych se zeptat, zda Komisi záležitost zajímá a jaké má v souvislosti s těmito činnostmi obecně plány do budoucnosti.

S hospodářskou politikou Evropské unie je něco v zásadním nepořádku, neboť zemědělci dostávají méně než 10 % z ceny svých výrobků. To se musí změnit. Chtěl bych požádat paní komisařku, aby se v této záležitosti angažovala.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Paní komisařko, vy vidíte jako pokrok vzestup cen hotových výrobků, jako je odstředěné mléko a máslo, o 3 až 8 %. Já si myslím, že to je výsměch našim zemědělcům. Hlavním problémem je cena, za kterou je mléko vykupováno od zemědělců. Např. v České republice je výkupní cena až o 25 % pod cenou výrobní, ale cena hotového produktu, který si potom koupíte v obchodě, ta už výrazně veškeré ty ceny, které zemědělci mají, splňuje. Takže hlavní problém je, že někde je tam velká díra. A ten je třeba řešit. V České republice je dnes už méně skotu než po napoleonských válkách. To už ohrožuje i údržbu venkovské krajiny. Pan Bové má zajisté pravdu a kolega Fajmon se hluboce ...

(Předsedající řečníka přerušila)

Krisztina Morvai (NI). – (*HU*) Pane předsedající, situace je katastrofická a vyžaduje mimořádná opatření. Není však možné, že problém spočívá v něčem zcela základním? Na modelu nebo systému, v němž se například z Latinské Ameriky dováží obrovské množství sóji, jež umocňuje přebytek v Evropě a zároveň ničí životní prostředí v Latinské Americe, je něco špatně. Následkem je krize a my si lámeme hlavu, zda bychom měli vyvážet zemědělské výrobky do rozvojových zemí za minimální ceny a tím přinést zkázu tamějšímu trhu a jeho malým podnikům a výrobcům. Neměli bychom vytvořit nový model, jako např. potravinovou soběstačnost, namísto zavádění myšlenek volného trhu do zemědělství podle diktátu Světové

obchodní organizace? Má druhá otázka je následující. Žádáme o konkrétní radu nebo návrh, ohledně toho, jak...(Předsedající řečníka přerušila)

Astrid Lulling (PPE). – (*DE*) Pane předsedající, zachránili jsme banky, protože jsme museli. Nyní čelíme situaci, kdy je třeba urychleně zachránit tisíce zemědělců před bankrotem, neboť ceny již nepokryjí náklady na výrobu.

Musíme však zajistit udržení výrobní kapacity tak, aby obyvatelstvu byly dodávány potraviny vysoké kvality. Patřím ke generaci, která zažila přídělový systém potravin. Vzpomínám na to, jak jsem kvůli dvěma vejcím musela v zimě roku 1944 ujet osm kilometrů na kole. Tak daleko to, doufám, nedojde, ale bezpečnost dodávek – nejen v odvětví energetiky – rovněž má svůj význam.

Nejsme-li připravení učinit opatření, k nimž jsme v usnesení vyzývali, náklady z hlediska následků pro sociální, hospodářskou a environmentální politiku, budou několikrát...

(Předsedající řečníka přerušila)

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (*ES*) Pane přesedající, paní komisařko, dámy a pánové, jak Evropská komise ve svém sdělení ze dne 22. července informovala, situace v odvětví mlékárenské výroby se za uplynulých dvanáct měsíců dramaticky zhoršila.

Vezmeme-li však v úvahu nedozírný dopad krize na ceny mléčných výrobků, především na příjmy výrobců, opatření doposud navrhovaná Evropskou komisí a zvažovaná Radou ministrů nestačí ke zvrácení poklesu poptávky a jeho následků.

Stávající krize je výzvou k zastavení poklesu poptávky, a zároveň příležitostí k povzbuzení spotřeby a k propagaci mléčných výrobků. Rovněž je třeba zajistit, aby nesporně vysoká kvalita počátečního produktu byla zachována až ke koncovému spotřebiteli.

V tomto ohledu mohou opatření jako zlepšení označování výrobků, navýšení spotřeby mléka u určitých skupin obyvatel nebo využívání mléka k výživě telat pomoci napravit stávající situaci i celkový strukturální stav odvětví.

Mariann Fischer Boel, *členka Komise.* – Pane předsedající, především děkuji poslancům a poslankyním Parlamentu za zasvěcenou rozpravu. Všemu jsem pečlivě naslouchala. Samozřejmě jsem si všimla i rozdílných názorů, jež tu zazněly od různých poslanců tohoto Parlamentu.

Co se týče systému kvót, zdá se, že se z něj stal obětní beránek celé situace, v níž se nacházíme. Nepodceňuji skutečnost, že odvětví mlékárenské výroby, nejen v Evropě, ale v celosvětovém měřítku, se nachází v krizi, která v historii nemá obdoby – což tvrdím od samotného počátku této diskuze. To je třeba objasnit. Zajisté tedy rozumím frustraci, jíž jsme svědky v různých částech Evropy, ne v celé Evropě, ale v různých částech.

O zrušení systému kvót bylo rozhodnuto v roce 2003, nejedná se tudíž o unáhlené rozhodnutí učiněné, zatímco nikdo netušil, co se děje. Následně jsme v průběhu kontroly stavu hovořili o možnosti navýšit kvóty a tím zaručit producentům mléka hladké přistání.

Domnívám se však, že ti, kteří ukazují prstem na systém kvót a chtějí jej označit za příčinu veškerých problémů, s nimiž se producenti mléka potýkají, se mýlí. Jsme totiž svědky toho, že i za přítomnosti systému kvót se nám nepodařilo udržet vysoké ceny a v odvětví mlékárenské výroby přesto došlo ke strukturálním změnám. Roku 1984, kdy byl zaveden systém kvót, bylo v EU–10 1,6 milionů producentů mléka. Nyní počet producentů mléka v EU–10 nepřesahuje 300 tisíc: oproti roku 1984 je to méně než jedna pětina počtu producentů mléka po zavedení systému kvót. Ke strukturálním změnám tedy dochází přirozeně.

Domnívám se, že krok zpět nebo úplné zrušení rozhodnutí učiněných v rámci kontroly stavu není správným přístupem, v čemž mě podporují veškeré hlavy států, které se na zasedání v červnu jasně vyjádřily, že se mám těchto rozhodnutí přidržet. Nikdy v průběhu diskuzí v rámci kontroly stavu jsem nenaznačila, že bych chtěla připustit odvolání těchto rozhodnutí, neboť jejich zrušení by zajisté ohrozilo jistoty zemědělců v Evropské unii.

Myslím, pane José Bové, že jste se vyjádřil, že jsem nejednala precizně; tedy přístupem laissez-faire. Tvrzení, že jsme neudělali nic, považuji za nespravedlivé. Nebudu opakovat všechna různá opatření, jež jsme učinili. Chtějí-li členské státy věnovat zvláštní pozornost odvětví mlékárenské výroby, mají dle mého názoru díky kontrole stavu možnost přerozdělit přímé platby tak, aby upřednostnily oblasti pastvin. Vím o jednom velkém členském státě, který této možnosti využil, a řada dalších možností existuje pro horské oblasti.

Produkce v Evropě je nyní o 45 % pod kvótou, co by se tedy stalo, kdybychom chtěli snížit kvótu o 5 %? Zhoršili bychom podmínky mladým zemědělcům, kteří investovali do budoucnosti.

Z toho důvodu bych státům, které skutečně chtějí svému odvětví mlékárenské výroby pomoci, doporučila, aby využily možnosti vykoupit kvóty od těch, které hodlají odvětví mlékárenské výroby opustit. Jedná se o mnohem lepší způsob, jímž lze zajistit podporu těm, kteří vynaložili prostředky na investice, a zároveň podat pomocnou ruku těm, kteří chtějí z odvětví odejít. Tento přístup považuji za správný.

Mohla bych ještě uvést na pravou míru nedorozumění ohledně doplňkové dávky? Nezavádíme nový systém doplňkových dávek. Pouze nabízíme členským státům možnost, aby v případě, že vykupují kvóty od zemědělců, mohly snížit počet kilogramů nebo tun své nejvyšší hranice, nejedná se však o novou doplňkovou dávku, která by měla zemědělce poškodit.

Ještě pár slov ohledně propagace. Na zbytek letošního roku jsme již vyčlenili 14 milionů EUR na propagaci. Shodli jsme se na rozšíření působnosti programu mléka do škol; nyní do něj bude zařazen jogurt s nízkým obsahem cukru, tedy jogurt, který nemá více než 7 % cukru. Označování – od různých poslanců Parlamentu tu zaznělo, že mají zájem o systém označování. Můžeme se jím zabývat podrobněji v rámci dokumentu o kvalitě, o němž nyní jednáme. Domnívám se tedy, že existuje řada možností.

Konečně co se týče potravinového řetězce, naprosto souhlasím s vaším tvrzením, že není transparentní a nelze vysledovat, kde dochází ke ztrátě přidané hodnoty. Těším se tedy, až bude tato zpráva před koncem roku předložena, abychom se v situaci zorientovali.

Musím říci, že při pohledu na situaci v supermarketech po celé Evropě nalezneme řadu velkých rozdílů. V Německu má tradici řada supermarketů se zlevněným zbožím. Ty využívají mlékárenské nebo mléčné produkty a mléko jako prostředek k přilákání zákazníků a nabízí je za nízkou cenu, na niž však doplatí zemědělci, neboť za svoje zboží rovněž obdrží nízkou cenu. Domnívám se tedy, že je na místě zjistit, co se v tomto řetězci skutečně děje, začněme tedy o této transparentnosti jednat a prověřme trh, v rámci Komise i úřadů pro hospodářskou soutěž v členských státech.

Dnes jsme tu vedli velmi zajímavou diskusi. Doufám, že jste vzali na vědomí krátkodobá i dlouhodobá opatření, která jsme vypracovali za pomoci Francie a Německa. Věřím tomu, že budeme zajímavým způsobem projednávat budoucnost odvětví mlékárenské výroby v Evropě, neboť všichni chceme, aby toto odvětví mělo budoucnost.

Paolo De Castro, *autor.* – (*IT*) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych poděkovat Komisi za její rozhodnutí zavítat dnes do Parlamentu a předložit nám nové návrhy týkající se krize v zemědělském odvětví mlékárenské výroby. Volební období Parlamentu ve stávajícím složení začalo nedávno a je důležité, aby jeho charakteristickým znakem byl interinstitucionální dialog mezi Komisí a Parlamentem, jak jej již započal postup spolurozhodování.

Vaše nové návrhy pozorně zvážíme, paní komisařko, a mým úkolem bude požádat Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova o okamžité a bezodkladné zaujetí stanoviska k novým opatřením.

Uzavřu však upozorněním na skutečnost, že bude-li pozměňovací návrh jednohlasně přijatý ve Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova přijat i v této sněmovně na plenárním zasedání, budeme čelit politickému problému v případě, že jej Rada po ratifikaci Lisabonské smlouvy zamítne. Vyzývám tedy vás a Radu, abyste se jím náležitě zabývali.

Předsedající. Na závěr této rozpravy jsem obdržel sedm návrhů usnesení⁽¹⁾ na základě čl. 115 odst. 5 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat dnes ve 12:00.

Písemná prohlášení (Článek 149)

Luís Paulo Alves (S&D), písemně. – (PT) Pocházím z nejvzdálenějšího regionu, z Azor, kde je produkce mléka hlavním pilířem hospodářství, společnosti a životního prostředí. V uplynulých týdnech jsme se setkali

⁽¹⁾ Viz zápis.

s výrobci, jejich organizacemi a zástupci zpracovatelského průmyslu. Všichni se shodli. Je nezbytné, aby Komise reagovala na globální úrovni efektivnějším a rychlejším způsobem, jímž by vyřešila stávající situaci.

Finanční toky v odvětví vysychají. Je zásadně důležité zvažovat situaci nejvzdálenějších regionů se zvláštní pečlivostí, a EU je musí začlenit do svých opatření na zmírnění dopadu stávající krize.

Všichni zastávají názor, že je třeba zastavit navyšování kvót. Na trhu vyvedeném z rovnováhy kvůli přebytkům dochází k situaci, kdy nárůst produkce jednoho státu poškozuje všechny ostatní státy. Rovněž se domnívají, že bychom měli nadále udržet kvóty ve funkci regulačního mechanismu dodávek, který dodává jejich činnosti stabilitu.

Je nutné ihned přezkoumat stávající scénář celkové liberalizace a jeho hospodářské dopady na tyto regiony. Je třeba navrhnout konkrétní opatření, jimiž lze zabránit úpadku činnosti, která tvoří naši krásnou krajinu a nese zodpovědnost za kvalitu životního prostředí a venkovských oblastí a za hospodářský pokrok a konvergenci, jíž jsme dosáhli.

Béla Glattfelder (PPE), písemně. – (HU) Stávající krize na trhu s mlékem je zapříčiněna především navýšením kvót na mléko. Evropská komise a vlády členských států rovněž nesou zodpovědnost za současnou vážnou situaci v odvětví mlékárenské výroby, neboť prosazovaly navýšení kvót, které přineslo nahromadění přebytků mléka a prudký pokles cen.

Jejich rozhodnutí vycházelo z chybných tržních prognóz Evropské komise. Evropská komise však od svých záměrů neupustila i v době, kdy již bylo jasné, že nárůst produkce jde proti tržním trendům.

Z toho důvodu je třeba, aby Evropská unie neprodleně zanechala svých opatření, která vedou k navyšování mlékárenské výroby. Dále rovněž navrhujeme, aby po roce 2015 byly kvóty definitivně odstraněny. Ze stávající krize plyne důležité poučení, že trh s mlékem je nezbytné regulovat. Bez toho nebude možné předvídat ceny. Výrobci mléčných produktů v Evropě nemohou snášet ztráty, jejichž příčinou je rozsáhlá nestabilita cen.

S potěšením mohu konstatovat, že s cílem zmírnit krizi hlasoval Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova pro moji iniciativu, která navýší vývozní dotace ze 450 milionů EUR na 600 milionů EUR. Bez vývozních dotací zůstanou některé přebytky na vnitřním trhu EU, což by vedlo k dalšímu poklesu cen.

Jim Higgins (PPE), písemně. – Kvóty pro mléko je třeba snížit o 5–10 % a navrátit tak ceny zpět na udržitelnou úroveň. Samotné kvóty však odvětví mlékárenské výroby nezachrání. Komise zcela správně zaujímá dlouhodobý přístup, nemůže se však zcela odpoutat od reality – a drsnou realitou je, že zemědělský průmysl a zejména odvětví mlékárenské výroby, je ve vážném ohrožení. Nejnižší ceny od roku 1983, vysoké náklady, nepříznivé počasí a chybějící úvěry vedly v roce 2009 k nečekaným finančním tokům a krizi příjmů v rodinách producentů mlékárenských výrobků. Objevují se známky toho, že trhy dosáhly svého dna, ztrácí se však nezbytně nutné navyšování cen, a je třeba, aby EU zasáhla. Souhlasím s prezidentem Sdružení irských zemědělců Padraigem Walshem a jeho předsedou pro mlékárenské odvětví Richardem Kennedym v tom, že zotavení cen nejvíce uspíšíme, pokud Evropská komise průbojnějším způsobem využije tržních opatření, jako jsou:

- vývozní náhrady
- pomocné látky
- rozšířené intervence na celou výši ceny
- delší časové období pro soukromé skladování másla
- opatrné zacházení se skladovými zásobami.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písemně. – (FI) Pane předsedající, v uplynulém roce se situace v odvětví mlékárenské výroby dramaticky zhoršila. Klesla cena mléka pro výrobce a v současné době je řada z nich nucena prodávat mlékárenské výrobky za cenu, která neodráží výrobní náklady. Přežití výrobců mléka je nyní vážně ohroženo. Pomocí opatření, která zavedla Komise, se doposud nepodařilo krizi v odvětví mlékárenské výroby vyřešit. Je tedy na čase vyhrnout si rukávy a přijít s novými řešeními. Komise musí dosáhnout stabilizace trhu s mléčnými výrobky v Evropě velmi rychle. Zároveň by měla provést důkladné vyhodnocení budoucnosti mlékárenského průmyslu ve spolupráci s činiteli daného odvětví a s členskými státy. Děkuji.

Véronique Mathieu (PPE), písemně. – (FR) Odvětví mlékárenské výroby nyní čelí mimořádně obtížné hospodářské situaci, k jejímuž řešení jsou nezbytně nutná rozhodná opatření ze strany EU. Spolu s většinou členských států se domnívám, že řešení, která prosazuje Komise, jsou nevyhovující. Flexibilitu, již připouští, jistě vítám, a díky ní je možné navýšit maximální hranici vnitrostátní podpory výrobcům, kteří čelí problémům, ze 7 500 EUR na 15 tisíc EUR. Pro nás je však nezbytně nutné přijmout efektivnější intervenční nástroje. Je třeba ve větší míře regulovat naše trhy, aby se vyrovnaly s narůstající nestabilitou cen. Společné prohlášení šestnácti členských států ohledně stavu trhu s mléčnými výrobky v Evropě představuje Komisi některé hodnotné návrhy ohledně zlepšení regulace trhu s mléčnými výrobky. Rovněž se domnívám, že je nezbytné přezkoumat dočasné pozastavení nárůstu kvót, jak to požaduje sedm členských států. Ráda bych též znovu zdůraznila, že podporuji vytvoření "fondu pro mlékárenské odvětví" na pomoc organizacím a družstvům výrobců a na podporu investic do zemědělství, modernizace a diverzifikace mlékárenského odvětví, opatření souvisejících s geografickým umístěním a tržních opatření pro mléčné výrobky.

Ivari Padar (S&D), písemně. – (ET) Při pohledu na stávající situaci na trhu s mléčnými výrobky je zjevné, že naše odvětví stále není zásadním způsobem připraveno na vyrovnání se s následky celosvětové hospodářské krize. V důsledku toho by rozvoj společné zemědělské politiky měl být nadále zaměřen na zlepšení konkurenceschopnosti a na menší míru řízení trhu z dlouhodobého hlediska. Provedení "kontroly stavu" společné zemědělské politiky je krok správným směrem a jediný způsob, jak odvětví posílit, je tento směr zachovat při diskusích o společné zemědělské politice po roce 2013.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), písemně. – (RO) V současné době procházíme nejhlubší krizí odvětví mlékárenské výroby, již způsobila krize celosvětová, která je výsledkem nepoměru mezi poptávkou a nabídkou. Pokles cen mléka a mléčných výrobků dopadá na prvním místě na zemědělské podniky s nízkými příjmy. Z toho důvodu se domnívám, že by systém kvót neměl být zmrazen ve všech členských státech, ale každý členský stát by se měl rozhodnout, jakým způsobem nastaví své kvóty. Problém spočívá v tom, že oproti létům 1983–1984 zůstala na trhu v současné době pouze jedna pětina výrobců a nyní hrozí, že budou muset zavřít i další podniky. Potřebujeme tudíž přijmout naléhavá opatření, jimiž předejdeme uzavření dalších podniků. K překonání krize v odvětví musíme přijmout následující opatření: rozšířit opatření určená pro skladování másla, sušeného mléka a sýrů, urychlit vytvoření fondu pro mlékárenské výrobky, jehož pomocí budou naplněny potřeby malých výrobců a mladých zemědělců, a dosáhnout dohody se supermarkety ohledně stanovení spravedlivé ceny pro zemědělské výrobce a prodejce.

3. Energetická bezpečnost (Nabucco a Desertec) (rozprava)

Přesedající. – Dalším bodem programu je prohlášení Komise o energetické bezpečnosti v souvislosti s projekty Nabucco a DESERTEC.

Andris Piebalgs, *člen Komise*. – Pane předsedající, energie bude zajisté i nadále ve středu zájmů tohoto Parlamentu v následujících pěti letech. Zároveň jsme za uplynulých pět let dosáhli dobrého pokroku při budování silné evropské energetické politiky na základě tří cílů: bezpečnost dodávek, udržitelnost a konkurenceschopnost.

Při dosahování těchto cílů je nesmírně důležitý externí rozměr, a to ze dvou důvodů. Za prvé, závislost na dovozu – v současné době pochází 50 % energetických zdrojů z oblastí mimo Evropskou unii a tato tendence narůstá.

Za druhé, záležitosti týkající se udržitelnosti. Cílů v oblasti změny klimatu nelze kdekoli na světě dosáhnout, pokud výroba energie nebude čistější a její využití efektivnější. Z toho důvodu má dialog mezi dodavateli energií, tranzitními zeměmi a spotřebitelskými zeměmi klíčový význam.

Dva projekty, o nichž se dnes na plenárním zasedání bude hovořit, jsou svým způsobem doplňkové a zároveň dobře zapadají do celkové strategie.

Nejdříve co se týče projektu Nabucco. Včera jsem se vrátil z Baku a stále jsme na dobré cestě k dokončení tohoto projektu. Letos v červenci jsme dosáhli zásadního zlomu. Čtyři evropské státy podepsaly mezivládní dohodu s Tureckem, což znamená, že již příští rok bychom mohli učinit definitivní rozhodnutí ohledně investic s cílem získat dodávky plynu do roku 2014.

Určili jsme tři zdroje, které jsou připraveny dodávat plyn. Za prvé je to Ázerbájdžán, kde by mělo v nejbližší době dojít ke konečnému rozhodnutí ohledně pole Shah Deniz II, a dále jsou to pole v Turkmenistánu a Iráku, která v současnosti představují největší zdroje dodávek.

V čem spočívají obtíže? Určité potíže jsou vždy spojené s konkrétním způsobem, jímž se v dané energetické oblasti pohybujeme a jímž je organizována řada výrobních zemí. V Evropské unii jsou projekty založené na průmyslu, z čehož vyplývá skutečnost, že jejich nedílnou součástí jsou velmi jasně propočítaná veškerá obchodní rizika. Země, které disponují zdroji, očekávají více rozhodnutí, jimiž se mohou posunout dále. Znamená to například, že se EU rozhodne postavit plynovod, postaví plynovod a začne dodávat plyn. Filozofie jsou však odlišné. Zároveň existuje jednoznačné porozumění, že společnosti v EU jsou připraveny plyn koupit, a k tomu také spějeme.

Domnívám se, že záležitosti související s tranzitními zeměmi jsme více méně vyřešili. Stále čekáme na ratifikaci mezivládní dohody, nepředpokládám však příliš mnoho problémů. Rovněž rozvíjíme koncepci "Caspian Development Corporation" s cílem usnadnit nákup plynu z regionů se specifickými způsoby prodeje plynu, která by umožnila snížit nebezpečí společnostem, jež nakupují plyn například na hranicích s Turkmenistánem, nebo investují do oblastí, v nichž jsou politická a hospodářská rizika zcela zásadního charakteru.

Jsme na dobré cestě a dle mého názoru se jedná o dobrý příklad spolupráce mezi projekty založenými na průmyslu s politickou podporou ze strany orgánů EU.

Rovněž jsme vložili určité finanční prostředky do jižního koridoru a především do projektu Nabucco. Vydali jsme výzvu k předkládání návrhů. V této fázi nemohu říci, zda byla úspěšná nebo dostatečně dobrá, alespoň jsme však předložili nabídku.

Iniciativa DESERTEC je rovněž založená na průmyslu a v současné době se nachází v počátečním stádiu. Myšlenka využití potenciálu solární energie v Africe a její přepravy do Evropské unie zní velmi zajímavě, k realizaci tohoto projektu však potřebujeme jistá doprovodná opatření.

Za prvé se jedná o rozvoj technologie, jejž podporujeme řadu let. V tomto měsíci bude v Seville slavnostně otevřena rozsáhlá koncentrátorová solární elektrárna. Stejná technologie by mohla být využita v projektu DESERTEC a bez podpory EU bychom dle mého názoru v této technologii nedosáhli takového pokroku.

Za druhé je třeba spolupracovat s partnery, neboť je jasné, že nemůžeme jen tak přijít a zabrat něčí území s tím, že na něj instalujeme solární panely a budeme přepravovat elektřinu do Evropské unie. Mají-li se tyto projekty uskutečnit, musí být ve společném vlastnictví. Z toho důvodu pořádáme v říjnu konferenci ve spolupráci se zeměmi Golfského zálivu a středomořskými státy, jejímž tématem je využití obnovitelných zdrojů. Chceme-li, aby DESERTEC byl úspěšným projektem, je jednoznačně třeba zajistit jeho společné vlastnictví; bez něj nedosáhneme úspěšných výsledků.

V neposlední řadě se musíme zabývat tématem propojení. Je třeba rozlišovat dva druhy propojení. Jeden souvisí s filozofií a s trhy. Určitou dobu již podporujeme integraci trhů v severní Africe. Dosáhli jsme jistého pokroku, ale je nutné tato opatření posílit. Další druh je fyzické propojení s Evropskou unií za pomoci kabelů.

Domnívám se, že DESERTEC bude realizován postupně, krok za krokem. Nebude jedním velkým projektem, domnívám se však, že některé jeho součásti budou v závěru naplňovat naše cíle: čistá energie pro zainteresované země a navíc vývoz do Evropské unie.

Zajistili jsme i obchodní pobídky. Směrnice o obnovitelné energii poskytuje možnost státům EU investovat do třetích zemí a přepravovat elektřinu do Evropské unie, a díky výrobě energie ve třetích zemích bude splněn další cíl.

Na základě toho, co jsem zmínil, je samozřejmě obtížné pro DESERTEC stanovit časový plán. Jedná se o novou iniciativu, která je stále v plenkách, a nemůžeme říci, zda tvoří součást naší strategie bezpečnosti dodávek. Je to slibný krok směrem ke strategii změny klimatu, již je nutné propagovat, nicméně pro bezpečnost dodávek existuje Nabucco, a v této fázi by bylo předčasné spoléhat na DESERTEC.

Chtěl bych uzavřít tím, že nejlepší opatření týkající se bezpečnosti dodávek můžeme učinit v rámci Evropské unie. Tato sněmovna výrazným způsobem podporuje energetickou účinnost. Ta nesouvisí pouze se změnou klimatu. Je i velmi významnou součástí bezpečnosti dodávek. Dovolil bych si říci, že je důležitější než DESERTEC, Nabucco a dokonce i plynovody South Stream a Nord Stream. Skutečně se jedná o nejvýznamnější prvek. S Radou jednáme o třech právních nástrojích a chtěl bych zdůraznit, že v souvislosti s nimi musíme být ctižádostiví a úspěšní.

Co se týče obnovitelné energie, jsem této sněmovně vděčný za podporu plánu obnovy a k tomu, co jsem slyšel o využití větrné energie na moři, mám zcela kladný postoj. Zdá se, že veškeré finanční prostředky

určené na podporu větrné energie na moři budou vydány. Nejedná se pouze o peníze EU, neboť jejich celková výše byla 600 milionů, celkový rozpočet projektu je však 4 miliardy EUR, většinu tedy investuje průmysl. Tuto kombinaci považuji za velmi dobrou, neboť obnovitelná energie rovněž poskytuje bezpečnost dodávek.

V neposlední řadě jsem si vědom toho, že zachycování a ukládání uhlíku (CCS) je spornou záležitostí. Zachycování a ukládání uhlíku potřebujeme ze dvou důvodů. Jedním je globální reakce na změnu klimatu, z jiného úhlu pohledu však budeme uhlí a lignit využívat pro bezpečnost našich dodávek. Rovněž jsme dosáhli velmi dobrého pokroku ohledně využití finančních prostředků poskytnutých na plán obnovy, dle mého názoru byl tedy plán obnovy úspěšný. Po ohlášení výsledků zcela jistě musíme – v Komisi, Radě a Parlamentu – přezkoumat, jakým způsobem je třeba směřovat fondy EU, aby sloužily k posílení bezpečnosti dodávek Evropské unie. Bude nutné učinit i řadu dalších kroků, jimiž posílíme bezpečnost dodávek Evropské unie

Ioannis Kasoulides, *jménem skupiny PPE.* – Pane předsedající, všichni se shodneme na tom, že chceme hovořit jedním hlasem a uplatňovat společnou zahraniční politiku týkající se bezpečnosti dodávek.

Je uznávanou skutečností, že skladba zdrojů energie a bezpečnost dodávek se v jednotlivých členských státech liší v závislosti na geografických a jiných charakteristických znacích. Diverzifikace je tedy rovněž součástí dodávek.

Diverzifikovaná a propojená síť se může, je-li přiměřeným způsobem přesměrována, jednoho dne stát prvkem, který zabezpečí dodávky energie všem. Souhlasíme s tím, že jižní koridor je nezbytný, a Nabucco je společným evropským projektem.

Je však třeba zodpovědět otázky týkající se nedávné dohody mezi panem Putinem a Tureckem, množství plynu z Ázerbájdžánu v poměru k investicím, nabídky společnosti Gazprom vykoupit veškerý vývoz Ázerbájdžánu, stability dodávek z Iráku a slibu ze strany Ruska, že budou prostřednictvím plynovodu South Stream dodávat dvakrát větší množství.

Nezbytnost dialogu s Ruskem o energetice vychází z pragmatického a nestranného principu bezpečnosti dodávek a bezpečnosti poptávky. Veškeré ostatní geopolitické faktory je třeba ponechat stranou.

Co se týče solidarity, potřebujeme konkrétní plány pro případ nouze, např. uskladnění a technologie LNG. Například Kypr do LNG investuje půl miliardy EUR a s politováním musím dodat, že Unie se na tom podílí pouze 10 miliony EUR.

Hannes Swoboda, *jménem skupiny S&D.* – (*DE*) Pane předsedající, pane komisaři, děkuji za vaši zprávu. Otázka bezpečnosti dodávek je pro naše občany důležitější než kdy dříve. Zejména v této souvislosti sehraje váš úřad nevídaně významnou úlohu v budoucnosti – a bude důležitý i pro evropskou identitu.

Správně jste uvedl, že diverzifikace je rovněž nezbytná. Zcela souhlasím s panem Kasoulidesem, že spolupráce s Ruskem bude vždy důležitá, neboť Rusko je v oblasti bezpečnosti dodávek významným partnerem. Neměli bychom však být příliš závislí na jedné zemi, ať už jakékoli, ale měli bychom usilovat o diverzifikaci, a Nabucco k tomu vhodně poslouží.

Třetí bod mého projevu se týká solidarity, kterou v EU potřebujeme. Předložil jste řadu návrhů, jak bychom měli posílit solidaritu a postavení EU jako prostředníka v konfliktech, které na nás mají dopad, především mezi Ruskem a Ukrajinou. Zmínil jste se o projektu DESERTEC. Oba projekty považuji za důležité, neboť jejich časové plány se liší.

Rovněž je třeba zvážit – což by byl úkol pro vašeho následníka, ať už to budete vy, nebo někdo jiný – jak můžeme zde v Evropě na jednu stranu souhlasit s řadou rozsáhlých projektů, jako je Nabucco a DESERTEC, a zároveň se zasazovat o decentralizaci elektrické energie a její výroby.

V současné době se rozvíjí řada průmyslových projektů – rovněž založených na průmyslu – které spotřebitelům a dokonce domácnostem umožňují více se podílet na určitém způsobu výroby energie, jež přispívá k bezpečnosti dodávek. Jejich rozsah je široký, od inteligentních měřičů po výrobu energie v jednotlivých domácnostech. V tomto ohledu by přístup Evropy mohl vypadat tak, že řekne "ano, samozřejmě potřebujeme bezpečnost dodávek a rozsáhlé inovativní projekty jako DESERTEC, musíme však rovněž zajistit, aby společnosti, podniky a jednotlivé domácnosti mohly mít větší kontrolu nad energetickým rozpočtem a spotřebou energie, co se týče ceny, hospodárnosti a životního prostředí".

Johannes Cornelis van Baalen, *jménem skupiny ALDE.* – (*NL*) Pane předsedající, jako nově zvolený poslanec této sněmovny jsem poctěn, že mohu poprvé vystoupit na plenárním zasedání. Promluvím rovněž z pozice bývalého člena dolní sněmovny nizozemského parlamentu a místopředsedy nizozemské sekce Liberální internacionály, neboť evropskou, vnitrostátní a mezinárodní politiku považuji za jednu a tutéž. Zejména v oblasti energetiky jsou tyto druhy politiky přímo propojeny.

Pane předsedající, co se týče našeho postavení, postavení Evropy ve světě, v současné době nám hrozí vydírání. Jsme závislí na nestabilních regionech a zemích, kde panují nedemokratické režimy. To je třeba změnit. Z toho důvodu má skupina, Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, projekty Nabucco a DESERTEC podporuje, a chtěl bych upozornit na zásadní úlohu, kterou pan Van Aartsen, bývalý politický vůdce mé vnitrostátní strany, v tomto projektu sehrál.

Pane předsedající, chtěl bych se zmínit o dvou záležitostech. Těší mě skutečnost, že Komise připouští významnou úlohu obchodu. Do energetiky nemusí být zapojeny pouze orgány – vnitrostátní vláda, Evropa či mezinárodní instituce. Obchod má rovněž svoji úlohu. Za druhé, pane předsedající, tato sněmovna by neměla připouště tabu, která se týkají zvažování znovuzačlenění jaderné energie do skladby našich energetických zdrojů. Platí to i pro Evropu a její mezinárodní vztahy. Jaderná energie, jaderná fúze a jaderné štěpení jsou zásadně důležité. S odpadem jsou spojeny závažné problémy, v této oblasti však musíme zajistit dostatečný prostor pro výzkum, rozvoj a výměnu znalostí. Jaderná energie má zásadní význam, neboť pomůže v boji proti skleníkovému efektu. Opakuji, že ani moje skupina k této problematice nezaujala definitivní postoj. I my musíme diskusi na toto téma opět zahájit, nesmíme však jadernou energii v této sněmovně prohlásit za tabu. Chtěl bych se tedy dozvědět, jaký má Komise na tuto problematiku názor.

Reinhard Bütikofer, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, dnes hovoříme o politice pro vnější energetickou bezpečnost a jsme si samozřejmě vědomi toho, co zde již zmínil pan Piebalgs – naprosto základním východiskem je skutečnost, že klíčové priority pro energetickou nezávislost leží v rámci Evropské unie. Abych to upřesnil, pokud by bylo možné zavést nízkoenergetické nebo nulové standardy pro naše budovy, ušetřili bychom větší množství zemního plynu, než jsou plynovody Nabucco, South Stream a Nord Stream dohromady schopny dodat. Je důležité stanovit v našem usnesení, že ústřední součástí této politiky musí být nákladově efektivní možnosti obnovitelné energie, strategie energetické účinnosti a zejména energetické úspory. Bude-li to dodrženo, pak se domnívám, že již nebude třeba jakékoli další jaderné energie.

Za druhé, důležitým poselstvím usnesení je skutečnost, že v EU potřebujeme společnou politiku pro vnější energetickou bezpečnost, kterou v současnosti postrádáme. Její součástí by měla být propagace energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů v rámci politiky sousedství a zaujetí společného postoje EU při vyjednáváních s tranzitními zeměmi. Komise by si k tomu měla zajistit dostatečnou kapacitu, jak o to před dvěma lety Parlament žádal v usnesení na toto téma.

Dle našeho názoru má projekt Nabucco vysokou prioritu, neboť by posílil naši energetickou nezávislost, zejména co se týče Ruska, přestože souhlasím s tím, co řekl pan Kasoulides, že v tomto ohledu je stále třeba zodpovědět řadu otázek. Nicméně je škoda, že některé členské státy svojí podporou projektu South Stream, který otevřeně konkuruje projektu Nabucco, podkopávají politiku energetické nezávislosti.

Skupina Zelených / Evropské svobodné aliance se v oblasti energetické politiky rovněž domnívá, že je důležité mít na paměti lidská práva a v diskusích o energetice dialog o nich nezanedbávat. Rozšíříme-li svou perspektivu na projekt DESERTEC nebo i na arktické oblasti – jak jsme to učinili v našem usnesení – je důležité se při tom držet myšlenky partnerství a vyhýbat se neokolonialismu.

Geoffrey Van Orden, jménem skupiny ECR. – Pane předsedající, stručně se zmíním o třech bodech.

Za prvé, díky samolibému uspokojení s energetickou politikou se stále více dostáváme do nebezpečného postavení závislosti na Rusku. Je-li to možné, je samozřejmě smysluplné naše reakce koordinovat, avšak jakákoli sjednocená politika EU bude nevyhnutelně překroucena těmi státy, které jsou již zajedno se společností Gazprom a jejími zájmy. A neměli bychom předávat další významnou oblast národních zájmů Evropské komisi, která v jakékoli krizi hledá příležitost k rozšíření svých kompetencí. Nemusím připomínat, že řada z nás bude hlasovat proti odsouhlasení Lisabonské smlouvy nebo dalším snahám o prohloubení politické integrace na základě nejrůznějších energetických zájmů našich zemí.

Za druhé, pro diverzifikaci zdrojů dodávek je nezbytné, abychom se více zasazovali o projekt Nabucco. Úspěch tohoto plynovodu závisí na spolupráci s Tureckem, avšak ve vyjednáváních mezi EU a Tureckem je otevření kapitoly o energetice zablokováno. Co činí Rada a Komise k vyřešení této škodlivé situace?

Za třetí, všiml jsem si, že v usnesení se neobjevuje slovo "jaderná". Udržitelné a různorodé zdroje energetických dodávek jednoznačně vyžadují větší nasazení v oblasti jaderné energie a v tomto ohledu souhlasím s naším kolegou panem van Baalenem.

Helmut Scholz, *jménem skupiny GUE/NGL.* – (*DE*) Pane předsedající, pane komisaři, zabezpečení dodávek energie je dnes zcela správně na programu jednání o vnější politice. Chceme-li však vybudovat udržitelnou energetickou politiku, setkáváme se dle mého názoru se zcela jinými potížemi, než je zabezpečení mocenského vlivu a posledních zásob fosilního paliva a důraz na upřednostnění závislosti.

Za prvé, je třeba celosvětově přejít na obnovitelnější zdroje energie, vyšší energetickou účinnost a větší úspory energie. Jinými slovy, nepotřebujeme spory ohledně vnější energetické politiky – a zcela jistě ne, má-li to být jediné, co učiníme – potřebujeme však inteligentní dodávky energie, kterou si může dovolit každý.

Za druhé, bezpečnost energetických dodávek musí být součástí mírové a rozvojové politiky EU. Přístup k energii je životně důležitý pro každého jednotlivce, pro hospodářský rozvoj a pro boj proti chudobě. Projekty typu DESERTEC se tedy nesmí stát prostředkem k využití energetické politiky k pokračování kolonialismu. Co z nich budou mít obyvatelé afrických zemí, v nichž roste populace a s ní i požadavky na energii? Z jakého důvodu doposud nebyli na rovnocenném základě zapojeni do procesů plánování a rozhodování?

Celosvětové dodávky energie jsou rovněž součástí mírových politik a preventivních opatření proti krizím. Takový přístup má nedostatky i co se týče vztahů Evropské unie s oblastmi jižního Kavkazu a střední Asie. Tyto země jsou v pozici dodavatelů energie – například v rámci projektu Nabucco – pro EU stále důležitější, avšak z mého pohledu se nezdá, že by v nich na místní úrovni existovaly koncepce pro předcházení konfliktů a udržitelný rozvoj. Je na čase, aby EU skoncovala s vnější energetickou politikou, která pouze zvyšuje konkurenci v oblasti zásob ropy a plynu nebo rozšiřuje jadernou technologii. V současné době potřebujeme skutečná partnerství v oblasti obnovitelné energie a decentralizovaných dodávek.

Fiorello Provera, *jménem skupiny EFD.* – (*IT*) Pane předsedající, dámy a pánové, s jistotou víme, že poptávka po energii bude narůstat a že produkce plynu v Evropě stejnoměrně klesá. Pro členské státy a tím i pro Evropu je zcela nezbytné provádět politiky, které zajistí hojnost a bezpečnost dodávek. Diverzifikace zdrojů a transportních sítí tento požadavek splňuje.

Z tohoto pohledu si různé probíhající projekty, jako je například Nabucco a South Stream, nijak nekonkurují. Díky těmto politikám směřujícím k diverzifikaci se Evropa za několik uplynulých let stala méně závislou na hlavních dodavatelích. Například dodávky plynu z Ruska do Evropy se ze 75 % v roce 1990 snížily na dnešních 45 %. Projekt Nabucco je tedy v pořádku a stejně tak i projekt South Stream.

Dokud Evropa nebude mít sjednocenou společnou energetickou politiku, má Itálie nejen právo, ale i povinnost jakýmkoli možným způsobem zasáhnout v oblastech od energetických úspor po jadernou...

(Předsedající řečníka přerušil).

Zoltán Balczó (NI). – (*HU*) V Ankaře dne 13. července, v době, kdy byla podepsána dohoda o projektu Nabucco, se pan Barroso vyjádřil, že plynovody jsou vyrobeny z oceli. Nabucco však stmeluje vztahy mezi lidmi, kteří jsou do projektu zapojeni, a vytváří strategické propojení mezi Evropskou unií a Tureckem. Předseda vlády Putin prohlásil, že i když kdokoli do země nainstaluje libovolné množství rezavých železných trubek, bude je také potřebovat něčím naplnit. A právě nejistota ohledně zdrojů je hlavní obavou spojenou s tímto projektem. Jisté je, že investice ve výši 8 miliard EUR bude pro zainteresované výhodným obchodem.

Ve skutečnosti stejné problémy a obavy, které vzbuzuje Ukrajina, tranzitní země pro dodávky z Ruska, mohou nastat i ohledně Turecka. Řada z nás rovněž nesouhlasí s tím, že bychom mezi Tureckem a Evropskou unií měli vytvořit pevný vztah. V čem tedy spočívá projekt DESERTEC? Severní Afrika, otočná zrcadla, solární články, nepřetržitý přenos elektrického proudu a splnění 15 % energetických požadavků. V současné době je to spíše fata morgana než realistický plán. DESERTEC nebude hlavním chodem na jídelním lístku spotřebitelů v Evropské unii. Je mnohem pravděpodobnější, že to bude pouze velmi drahý zákusek. Z toho důvodu navrhuji, abychom se ve větší míře zapojili do výzkumu ohledně zvýšení bezpečnosti jaderné energie, neboť jako jeden z druhů energie je čistá a levná. Myslím to zcela vážně, neboť bezpečnost dodávek energie končí u spotřebitele, nebo spíše u účtu za energii a u toho, zda je spotřebitel schopen jej uhradit.

Elmar Brok (PPE). – (*DE*) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, energie je životně důležitá pro celou společnost, pro jednotlivce a pro hospodářství. Pro nás v Evropě je tedy důležité nalézt společná řešení,

přestože je jistě správné zachovat skladbu zdrojů energie na vnitrostátní zodpovědnosti. Znamená to, že v rámci našich společných rokování se nemusíme pouštět do hádek ohledně jaderné energie, nízkouhlíkové energetické technologie a dalších druhů energie, ohledně nichž se mé názory liší například od názorů pana Bütikofera.

Musíme však usilovat o společný postoj v oblastech, které se týkají vnějších aspektů zabezpečení dodávek energie. Co se týče vnitřní politiky, zcela souhlasím s komisařem v tom, že záležitosti, jako je například energie z obnovitelných zdrojů a úspory energie, mají větší význam, stejně jako výzkum nových možností.

Chceme-li však snížit svou závislost na externích dodávkách, musíme usilovat o diverzifikaci. Projekty DESERTEC a Nabucco jsou v tomto ohledu důležitými nástroji. Rusko nedávno odstoupilo od smlouvy o Energetické chartě, což nebylo správné rozhodnutí, je tedy rovněž nutné vyjednávat s Ruskem ohledně záležitostí týkajících se dohod o partnerství a spolupráci a o bezpečnosti dodávek energie. Je to pro nás důležitý úkol. Musíme však připustit, že jednáme se zeměmi, které nejsou bezpodmínečně spolehlivé, a že bohužel mezi spolehlivými a nespolehlivými zeměmi nelze rozlišovat.

Musíme tedy sílu dodavatele vyvážit silou spotřebitelů v Evropské unii. Propojenost se týká společných zásob plynu a má zásadní význam pro zaručení toho, že dodávky do jakéhokoli státu nemohou být přerušeny. Budeme-li si navzájem pomáhat, získáme společnou sílu, díky níž nás nikdo nebude moci odpojit. A to je klíčový bod, který si zde musíme ujasnit.

Z tohoto hlediska však jednoznačně vyplývá skutečnost, že budou nezbytné soukromé investice, bez nichž by propojenost byla nemožná. Bylo již učiněno mnoho, chceme-li však dosáhnout nejlepšího možného řešení, musí naše úsilí o zajištění společných zájmů bezpečnosti dodávek být v souladu se zájmy hospodářskými. Neměli bychom mezi nimi vidět rozpor. Domnívám se, že za těchto předpokladů nalezneme vhodné řešení. Znamená to, že je rovněž třeba zvážit záležitosti týkající se právních předpisů o hospodářské soutěži, čímž mám na mysli to, že se nemá jednat o sílu velkých dodavatelů, jako je Gazprom a další společnosti...

(Předsedající řečníka přerušil).

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Pane předsedající, chtěla bych zdůraznit včasnost tohoto návrhu usnesení a rovněž ocenit úsilí, které vyvinuly všechny skupiny, aby dosáhly společného návrhu.

Dámy a pánové, chceme-li se vyhnout opakování bezradné situace, v níž se octla řada našich občanů v době, kdy se Rusko rozhodlo přerušit dodávky plynu přes Ukrajinu, je jednoznačně nezbytné na nejvyšší míru zvýšit diverzifikaci zdrojů energie a dopravy plynu. V tomto ohledu je naléhavě nutné postavit nové plynovody, které podobně jako Nabucco a další projekty napomohou ke zvýšení bezpečnosti dodávek ve střední Evropě. Pro zajištění dodávek do všech států Evropské unie je však třeba k tomuto úsilí přidat dodávky z jižní části kontinentu.

S tím vědomím chci spolu s komisařem zdůraznit další rozměr problému. Nedávná krize je dokladem toho, že EU nemá nedostatek zásob plynu, ale chybí jí přepravní kapacita. Z toho důvodu je důležité zaměřit naše úsilí na zlepšení propojení v rámci EU. Dámy a pánové, věřte tomu, že v této situaci je velký prostor pro zlepšení.

Doložím to jedním příkladem z mé země. Jak je vám známo, Španělsko by se pro Evropu mohlo stát významnou tranzitní cestou díky jeho propojení s Alžírskem prostřednictvím plynovodu Medgaz, jehož výstavba je již v pokročilém stádiu, a jeho šesti továrnám na výrobu zkapalněného zemního plynu, jejichž kapacitu je v případě nouze možné zdvojnásobit. Nebudou-li však zdokonaleny možnosti propojení přes Pyreneje, nemůže Španělsko nabídnout žádnou pomoc.

Na závěr bychom si měli být vědomi toho, že výstavba infrastruktur je pouze jednou součástí, jakkoli důležitou, politiky EU v oblasti bezpečnosti dodávek. Zabezpečení dodávek závisí i na úsporách energie a využívání obnovitelných zdrojů energie. Z tohoto hlediska považujeme svou spolupráci se zeměmi severní Afriky v oblasti rozvoje obnovitelných zdrojů energie za klíčovou. S tím souvisí má výzva k tomu, abychom posílili dodávky z jižní Evropy.

Z toho důvodu, pane komisaři, představuje Středomořský solární program vedený Unií pro Středomoří atraktivní nabídku, kterou my jako poslanci tohoto Parlamentu chceme podpořit.

Graham Watson (ALDE). – Pane předsedající, tato oblast přináší tři zásadní výzvy – bezpečnost dodávek energie, neschopnost našeho vnitřního trhu s energií a závazek k boji proti změně klimatu. Projekty DESERTEC a Nabucco jsou ústředními vodítky k jejich vyřešení.

Pokud se nám podaří rozvinout zdroje vysokého napětí solární termální energie v severní Africe, získá Unie pro Středomoří smysl a my budeme moci přispět k zaopatřování vody v zemích na jižním pobřeží Středozemního moře a rozvíjet technologii výroby elektrické energie, pro niž existuje rozsáhlý světový trh. Podaří-li se nám přesvědčit členské státy o tom, že z politického hlediska je nezbytné usilovat o větší energetickou nezávislost, a můžeme-li zároveň zabránit tomu, aby ji Berlín a Paříž při každé příležitosti podkopávaly, pak nám může projekt Nabucco napomoci k diverzifikaci našich dodávek ropy a plynu.

Návrh usnesení, který máme před sebou, jen velmi málo vypovídá o tom, co je třeba zde v Evropské unii učinit. Musíme vyvinout výrobu obnovitelné energie – solární termální a další. Musíme vybudovat přepravní kapacitu pro vysoké napětí stejnosměrného elektrického proudu prostřednictvím inteligentní sítě – což představuje investici ve výši zhruba 50 miliard EUR, ale zároveň i příležitost k vytvoření řady pracovních míst – dále skladovací zařízení pro ropu a plyn a především politiku pro skladování, jíž zmírníme naši riskantní závislost na Rusku.

Naše dodávky energie budou nadále spoléhat na ropu a jadernou energii, avšak s blížící se konferencí OSN o změně klimatu je hlavním tématem přechod na obnovitelné zdroje. Větrná energie by v příštích dvaceti letech mohla uspokojit veškerou novou poptávku po elektrické energii v Číně a nahradit 23 % její těžby uhlí. Z pouště lze za šest hodin získat více sluneční energie, než lidstvo spotřebuje za rok. Pane komisaři, uvedl jste, že toto není součástí naší strategie zabezpečení dodávek energie. Já tvrdím, že by jí měla a musí být.

Franziska Katharina Brantner (Verts/ALE). – Pane předsedající, bezpečnost dodávek energie je pro řadu z nás otázkou energetické nezávislosti, jak zde již mnohokrát zaznělo, a jak správně uvedl pan Piebalgs, nejefektivnější strategií je účinnost, úspory a obnovitelné zdroje.

My ve skupině Zelených máme realistický náhled na věc a jsme si vědomi toho, že ze střednědobého hlediska budeme potřebovat dodávky plynu. Z toho důvodu jsme pro diverzifikaci a projekt Nabucco považujeme za prioritní projekt Evropské unie.

Chtěla bych však objasnit, z jakého důvodu zastáváme názor, že jaderná energie je strategií vedoucí k závislosti a zcela jistě ne k energetické nezávislosti. Uran se konec konců dováží, a to nejen ze zemí, které máme v oblibě. Hovoříme-li o bezpečnosti, je třeba zmínit i bezpečnostní dopad jaderné energie, konkrétně šíření jaderných zbraní, což je problém, s nímž se zjevně potýkáme v dalších velmi důležitých bezpečnostních oblastech. Tuto skutečnost nelze přehlížet a nemůžeme tvrdit, že jaderná energie je zcela oddělena od otázky šíření jaderných zbraní.

Naše skupina je mimoto přesvědčena o tom, že veškeré projekty se musí zabývat záležitostmi spojenými s transparentností a korupcí a nesmějí stát v cestě upřímnému a nekompromisnímu dialogu o lidských právech se zúčastněnými zeměmi, ani holistickému a politickému přístupu k těmto zemím.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PÁL SCHMITT

Místopředseda

Konrad Szymański (ECR). – (*PL*) Ve chvíli, kdy byly podepsány dohody ohledně výstavby plynovodů Nabucco a South Stream, začal velký závod. Čas ukáže, zda Nabucco sehraje roli v zahraniční a bezpečnostní politice Evropské unie. Z toho důvodu mě v této záležitosti udivuje politika Evropské komise vůči Rusku.

Domnívá-li se Komise, že projekt South Stream nesoupeří s projektem Nabucco, pak se zásadně mýlí. Komise jedná chybně, nereaguje-li na další pronikání společnosti Gazprom na evropský trh s energií. Komise dále zcela nesprávně mlčky souhlasí s realizací projektů společnosti Gazprom v Černém a Baltském moři.

Projekt Nabucco uspěje pouze za předpokladu, že získá dlouhodobé politické záruky. Z toho důvodu potřebujeme aktivní politiky ve střední Asii, v černomořské oblasti. Propojení mezi těmito zeměmi a Evropou v odvětví energetiky posílí jejich suverenitu, zlepší evropskou bezpečnost a případně i otevře dveře k reformám, které očekáváme.

Představuje-li Afghánistán zkoušku pro NATO, pak je bezpečnost dodávek prověrkou vytrvalosti a zralosti Evropské unie. Úspěch těchto plánů závisí pouze na naší politické vůli. Pozměnění smluv je méně důležitou záležitostí.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Pane předsedající, nezávislost dodávek energie pro náš region a bezpečnost energetických zařízení a spotřebitelů nesmí doprovázet popírání zájmů občanů v zemích, které produkují plyn nebo jej přepravují, neboť bychom tím mohli vyvolat konflikt. Konkurence mezi projekty plynovodů není pouze zdrojem potíží, ale zasahuje i do napětí ve východní Evropě, na Kavkaze a ve střední Asii. Dostaneme-li plyn a další zdroje energie z vážných problémů způsobených spekulativními trhy tím, že nastolíme celní dohody, které respektují zájmy vyrábějících a přepravních zemí a zároveň poskytují bezpečnost evropským spotřebitelům, pak bude možné zaručit bezpečnost všem.

Mohl by to být úkol pro Evropskou energetickou agenturu, na kterou by dohlížel Parlament a Rada, jejichž jedinou politikou by byla spolupráce a podpora zájmů veřejnosti. Proč se tedy nemůžeme zbavit pocitu, že v tomto případě převažují obchodní zájmy nad zájmy evropských občanů?

Chtěl bych rovněž oficiálně varovat Komisi, aby se vyhnula tomu, že zneužije projekt Nabucco jako trojského koně, jímž dosáhne přístupu Turecka k EU nátlakem. Dodržování sekularizmu, práv žen a práv kurdského lidu a uznání genocidy v Arménii musí nadále představovat kritéria, na jejichž základě bude rozhodnuto ohledně potenciálního přistoupení Turecka.

Niki Tzavela (EFD). - (EL) Pane předsedající, pane komisaři, jste znám jako pragmatik a realista, při vší úctě však musím říci, že projekt plynovodu Nabucco nepovažuji za definitivní nebo jasně daný. Prozkoumali jsme kapacitu tohoto plynovodu a došli k závěru, že má-li být životaschopný a výkonný, bude potřebovat 31 miliard metrů krychlových plynu za rok.

Právě jste se vrátil z Ázerbájdžánu a domníváte se, že je dodavatelskou zemí. Ázerbájdžán slibuje plyn všem. Kde jej získá, je otázka, která nadále znervózňuje státy, jež se podílejí na plynovodu Nabucco. Baku stále slibuje "dám vám všechen plyn", jeho postavení však nestačí ani na to, aby zaručil jeho bezpečnou přepravu. Co se týče Íránu, o němž jste se, pane komisaři, zmínil, ten bude ještě dlouho s Evropskou unií udržovat bouřlivé a dost možná i velmi napjaté vztahy, než se stane dodavatelskou zemí plynu.

Z mezinárodního trhu s energií vyplývá, že za Azery stojí Rusko a že bychom se jim měli postavit tváří v tvář. Má otázka zní – můžete zajistit dodavatele před tím, než vynaložíte finanční prostředky?

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Pane předsedající, Nabucco byla první opera Giuseppe Verdiho, která slavila obrovský úspěch. Energetický projekt, který v současnosti nese toto jméno, je ve světle projektu South Stream, nového italsko-ruského remixu, nyní v ohrožení. Vezmeme-li v potaz skutečnost, že zdánlivý člen strany Zelených Joschka Fischer podepsal lobbyistickou smlouvu se šesticifernou částkou, celá skladba pak namísto symfonie udržitelnosti a hospodárnosti připomíná bezúčelný popový hit zaměřený na omezený výřez trhu.

Za několik málo let bude elektřina získávaná ze solární energie podstatně levnější. Celková investice by mohla být využita na výrobu 8000 megawattů větrné energie. Zůstanou-li plynová pole v Iráku a Íránu pro Evropu nedostupná, čeká nás pravděpodobně stejný osud, který potkal samotného Verdiho – ten po dokončení svého projektu Nabucco rovněž ještě řadu let nemohl nalézt klid.

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Pane předsedající, pane komisaři, děkuji za jasné vysvětlení stávající situace v projektu Nabucco, jeho potenciálu a životaschopnosti – z vašich slov usuzuji, že jste hovořil z krátkodobého hlediska – a za informace ohledně projektu DESERTEC.

Nelze pochybovat o tom, že slunce představuje mimořádný zdroj energie. Za uplynulých dvacet let jsme v oblasti přeměny této energie na energii, kterou mohou využívat lidé, svědky zásadního pokroku. Nelze však pochybovat ani o tom, že před sebou ještě máme dlouhou cestu, než budeme schopni v plné míře technologicky zajistit potenciál a životaschopnost tohoto zdroje, především v projektech, které jsou předmětem dnešní rozpravy, jako je například DESERTEC. Tento projekt je velmi vítán, a je tudíž nezbytné jej podporovat a postupovat dále, abychom nalezli řešení technologických problémů.

Dovolte mi však upozornit na skutečnost, že při rozhovorech o energetické účinnosti a zejména o bezpečnosti dodávek a z ní vyplývající diverzifikaci zdrojů energie do jisté míry jeden zdroj energie opomíjíme. Samozřejmě mám na mysli jadernou energii. Tento zdroj energie je systematicky diskriminován, neboť není v souladu s tím, co se děje v řadě států EU, ani s celosvětovými trendy či současnými energetickými potřebami lidstva.

Tuto situaci je třeba zvrátit. Musíme zaujmout postoje, kdy budeme zvažovat veškeré zdroje energie s ohledem na to, jakou mohou sehrát roli. Zde v Parlamentu se nemůžeme k realitě obrátit zády.

Kristian Vigenin (S&D). - (*BG*) Pane komisaři, dámy a pánové, ne náhodou je energetická politika a bezpečnost energetických dodávek poměrně častým tématem rozprav této sněmovny, především poté, co na začátku tohoto roku bylo několik členských států Evropské unie prakticky ponecháno bez dodávek plynu. Byl to pravděpodobně kritický bod ve vztazích mezi Evropskou komisí a členskými státy v této oblasti.

Nyní tolik nehovoříme o technických otázkách a podrobnostech rozvíjení energetické politiky v Evropské unii, ale spíše o externích stránkách bezpečnosti dodávek energie a o vývoji této oblasti vzhledem k Evropské unii, neboť celá záležitost má konec konců dvě strany mince. Je to důležitá otázka, neboť se dotýká všech občanů.

To musíme mít jednoznačně na paměti při rozpravách o projektu Nabucco, který spolu s projektem DESERTEC představuje jednu z nejvyšších priorit v této oblasti. Rovněž si musíme být velmi dobře vědomi toho, že v Evropské unii jsou státy, které nejsou závislé na jednom dodavateli, ale na jedné dodavatelské cestě.

Nemohu tedy přijmout tvrzení, že projekt Nabucco bude ohrožovat projekty jako je South Stream a do jisté míry Nord Stream, jejichž cílem je dodávat plyn z Ruska přímo do některého členského státu Evropské unie a tím zajistit nezávislost Evropské unie na dodávkách přes země, které jsou z politického a hospodářského hlediska nestabilní.

V tomto ohledu se Evropská komise nemýlí, pokud prohlašuje, že mezi nimi žádná konkurence neexistuje a že musíme usilovat o integraci těchto samostatných projektů do jednotné společné strategie, mezi nimiž je Nabucco, což bych chtěl zdůraznit, jednoznačně hlavní prioritou.

Očekáváme, že Komise přijde s vlastními návrhy na rozšíření zásob plynu v Evropské unii, což je velmi důležité, a na rozvoj systému propojení mezi členskými státy s vyšší kapacitou, což je stejně tak důležité pro zaručení bezpečnosti jak občanům, tak pro obchod v Evropské unii.

Samozřejmě bychom neměli podceňovat otázku energetické účinnosti, která představuje další významný aspekt politiky vedoucí k zajištění bezpečnosti dodávek energie v Evropské unii.

Fiona Hall (ALDE). – Pane předsedající, chtěla bych panu komisaři poděkovat, neboť této sněmovně připomenul, že součástí zabezpečení dodávek energie je i strana poptávky. Díky rozhodnutí stáhnout tradiční vláknové žárovky z evropského trhu bude ušetřeno stejné množství energie, jako se vyrobí ve Finsku za jeden rok.

Tento podzim usilujeme o dohodu s Radou v záležitosti balíčku opatření pro energetickou účinnost. Čtyřicet procent energie, kterou využíváme, spotřebují budovy, pro budoucnost bezpečnosti dodávek tedy velmi záleží na tom, abychom stanovili vysoké standardy pro účinnost nových i existujících budov. Doufám, že členské státy v Radě podpoří návrhy Parlamentu, jejichž cílem je zastavit plýtvání energií, již nyní využíváme na vytápění, chlazení a osvětlení. Ministři by je měli podpořit alespoň ve vlastním zájmu, neboť tyto návrhy jim zásadním způsobem ulehčí práci a zodpovědnost za to, aby světla zůstala rozsvícena a tok plynu nepřerušen.

Indrek Tarand (Verts/ALE). – Pane předsedající, ohledně projektu Nabucco máme tři zásadní obavy. Projekt se vyvíjí příliš pomalu a nevýrazně a dále nesouhlasíme s postojem Komise, na nějž před týdnem znovu upozornil pan Landaburu, který prohlásil, že co se týče projektů South Stream a Nabucco, Komise nestraní ani jednomu z nich. Komise by měla dávat přednost projektu Nabucco.

Za druhé, přáli bychom si, aby Komise aktivněji zasahovala proti vládám států, které se znovu a znovu pokouší získat konkurenční výhody a prospěch na úkor ostatních členských států. Tyto státy zde nebudu jmenovat, uvedu pouze, že jeden z nich má hlavní město s názvem Řím.

Nebudeme-li s projektem Nabucco postupovat rychle, zakusíme obdobně nepříjemnou situaci, jako nastala v Maďarsku, kde energetická firma Surgutneftegas obdržela kritické množství akcií maďarské společnosti MOL. Podobná situace vládne i v rakouském Baumgartenu.

Pane komisaři, jinak vám přejeme mnoho štěstí při vytváření společné energetické politiky, která v EU stále chybí.

Sajjad Karim (ECR). – Pane předsedající, budoucnost Evropy závisí na zabezpečení energie. Dohoda o projektu Nabucco a iniciativa DESERTEC dokládají, že Turecko je podstatnou vstupní branou, a v tomto ohledu souhlasím se slovy pana Van Ordena. V současné době je nezbytné budovat větší důvěru a hlubší

vztahy se zeměmi, které se stanou našimi partnery v oblasti energetiky, včetně zemí na Středním východě a v severní Africe. V souvislosti s nimi narážíme na přidružený rozvojový aspekt. Co se týče projektu DESERTEC, velkovýroba elektřiny ze solární energie je jedinečnou příležitostí k vytváření příjmu, který musí být využíván i ku prospěchu vlastního lidu. Tuto příležitost nesmíme promarnit.

Některé státy, včetně mé země, bohužel nevyužily nedávnou minulost k přípravě soudržné energetické strategie. Severozápadní Anglie, můj volební obvod, byl určen jako prioritní oblast, v níž lze využít větrnou energii, a přesto v cestě stojí zákony Spojeného království v oblasti plánování. Budoucí zdroje energie je třeba hledat mimo EU, její členské státy však musí co nejlépe využít zdroje a potenciál, který mají k dispozici.

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Pane předsedající, pozorně jsem naslouchala a chtěla bych se zmínit o třech bodech. Za prvé: hovoříme-li o bezpečnosti dodávek energie a energii, co máme ve skutečnosti na mysli? Jsou to lidé – ti, jimž musíme zajistit rovnoměrný přístup k energii a zaručit bezpečnost dodávek, aby v zimě nezůstali bez elektřiny; jsou to nakonec mocenské vztahy mezi mocnostmi; nebo ještě hůře, využíváme bezpečnost dodávek energie a projekty jako Nabucco a DESERTEC coby výmluvy k vysílání signálů jiným regionům nebo zemím světa? Posíláme-li jejich prostřednictvím signály, jakou k tomu máme morální autoritu?

Druhým bodem, o němž se chci zmínit, je skutečnost, že kdykoli se vyslovujeme proti netransparentním transakcím ze strany zahraničních subjektů na evropském trhu, žádáme Komisi, aby neprodleně zasáhla. Ráda bych věděla, jak by se tento přístup projevil ve vztahu k netransparentním transakcím ze strany samotných Evropanů na evropském trhu. Na závěr, pane předsedající, bych chtěla zmínit třetí bod. Mám pocit, že jsme všichni promarnili zásadní příležitost k tomu, abychom vytvořili střednědobou a dlouhodobou politiku. Dali jsme přednost politice krátkodobé a opět jsme pouze posílili zájmy vnitřního trhu a velkých průmyslových společností.

Herbert Reul (PPE). – (*DE*) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, není předčasné uznat bezpečnost dodávek za klíčovou součást energetické politiky. Bohužel se nejedná o jednoduchou záležitost, jak se někdy může v politických debatách zdát. Dnes jsou předmětem naší rozpravy dva projekty: Nabucco, zcela konkrétní projekt, na němž již pracujeme, a DESERTEC, zajímavý projekt, myšlenka nebo vize, o níž ještě nelze soudit zda, na kterém místě a jakým způsobem bude možné ji uskutečnit.

Musíme se zabývat konkrétními záležitostmi a na těch pracovat. Musíme rovněž podporovat vizionářské projekty, je však třeba mít se na pozoru před přesvědčením, že jakýkoli specifický problém má pouze jedno řešení nebo pouze jednu strategii řešení. Názor, k němuž zde došla řada mých kolegů, je tedy zcela správný – neexistuje jediná odpověď, tyto problémy mají řadu různých řešení.

K tomu patří například skutečnost, že nesmíme dovolit, aby nás intenzivní diskuse ohledně problému CO₂ přivedla k vyšší závislosti na plynu, která přináší další problémy, neboť potřebujeme nové plynovody. Musíme se vyjádřit pro politiku v uhelné oblasti a z toho důvodu potřebujeme novou technologii pro elektrárny. Musíme se vyjádřit pro zachycování a ukládání uhlíku, pro jadernou energii, pro obnovitelné zdroje energie a pro úspory energie. Nejedná se o to, kterou z nich vybereme, ale o to, že budeme všechny provádět společně. Cokoli jiného by dle mého názoru bylo nemorální a nezodpovědné, a neprokázali bychom si tím žádnou laskavost.

Týká se to i otázky zdroje dodávek a transportních cest. I zde neexistuje jediná odpověď. Pokud se někdo domnívá, že se může jednoduše spolehnout na debatu ohledně plynovodů, pak se samozřejmě mýlí, neboť chceme-li usilovat o menší nezávislost, musíme udržovat různorodost otevřených možností, včetně LNG, a začít s nimi pracovat. Otázkou – velmi důležitou – zůstává, jak zajistíme, že na provedení požadovaných projektů bude zpřístupněn nezbytný kapitál. K čemu jsou úžasné plány, není-li nikdo ochoten do nich investovat?

Způsob, jímž provádíme naši energetickou politiku a jímž jednáme s těmi, kteří se chystají do projektů investovat, je tedy velmi důležitý. Je třeba podporovat společnosti. Nesmíme se domnívat, že si můžeme všechno vynutit a předpovědět každý detail. Předchozí zimu byla řada řešení úspěšných, aniž by byla přijata nějaká politická rozhodnutí, neboť na různých místech moudře spolupracovali chytří lidé a Komise přispěla zajištěním mediace.

Marita Ulvskog (S&D). - (SV) Pane předsedající, je samozřejmě nepřijatelné, aby lidé v Evropě zůstali uprostřed zimy bez elektřiny nebo aby ztráceli zaměstnání, protože průmysl, v němž pracují, není schopen platit vysoké ceny za elektřinu, a tudíž je nucen propouštět nebo dokonce zastavit provoz. Pro nás je tedy mimořádně důležité moudře rozhodovat, abychom zajistili dodávky energie.

Zároveň je však nutné ujasnit nezbytné nároky na rozsáhlé projekty v infrastruktuře, co se týče dopadu na životní prostředí i na nezávislost států. Členské státy nesmí být vystaveny situaci, kdy jim hrozí, že zůstanou na milost a nemilost jiného státu. Před povolením k zahájení rozsáhlých projektů musí spolehlivé a nezávislé subjekty provést analýzu dopadu na životní prostředí.

Platí to samozřejmě pro všechny určené rozsáhlé projekty, já bych se však chtěla zmínit konkrétně o oblasti Baltského moře, což je velké a choulostivé vnitrozemské moře. Potřebujeme analýzy a rozhodnutí, která zaručí, že se z Baltského moře nestane mrtvé moře z toho důvodu, že Evropský parlament neměl dostatečně dlouhodobý výhled a při rozhodování nebyl dost náročný. Dlužíme to našim dětem a vnukům.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). – Pane předsedající, všichni chtějí bezpečnost dodávek energie, proč ji tedy nemáme? Možná proto, že existuje 27 různých vysvětlení toho, co bezpečnost dodávek znamená.

Já osobně ji považuji kromě jiného za diverzifikaci zdrojů a zrušení naší závislosti na dodávkách plynu z Ruska. Důkazy pro tento přístup nemusíme hledat daleko, stačí se podívat na některé členské státy, které jsou na propojení plynovodem od Ruska příliš vzdáleny a nepotýkají se problémy, které ze závislosti vyplývají.

Domnívám se, že bychom se měli soustředit na LNG, rozvíjet technologie, budovat terminály LNG a dovážet plyn z celého světa. Měli bychom rovněž přispět k tomu, aby byl vytvořen světový trh s technologií LNG podobný tomu, který existuje pro ropu a další suroviny.

Co se týče plynovodu Nabucco, dle mého názoru je třeba jej rychle přepracovat, aby počítal s různými zdroji plynu, a přezkoumat kratší trasu, která by mohla vést přes Gruzii, Ukrajinu a pod Černým mořem do Rumunska. Stačí se podívat na mapu.

Členské státy mají různé výklady pro bezpečnost dodávek a sledují různé zájmy, což je doloženo i skutečností, že některé státy, které jsou zapojeny do projektu Nabucco, se rovněž přidaly k projektu South Stream, čímž snížily důvěryhodnost projektu Nabucco i šance na vytvoření evropské energetické politiky. South Stream představuje nárůst závislosti na plynu z Ruska.

Paweł Robert Kowal (ECR). - (*PL*) Při slovech mých kolegů jsem se zamýšlel nad tím, zda jsou občané Evropské unie odsouzeni k tomu, že budou našim slovům jen naslouchat. Tuto skutečnost jsme si mohli ověřit v lednu tohoto roku v průběhu energetické krize. Konec konců přijímáme usnesení, neboť všichni cítíme, že Unie otázku bezpečnosti dodávek nezvládá. Rovněž jsme, pane komisaři, zaznamenali, že mezi členskými státy EU je menší zájem o projekt Nabucco, přestože tomu tak není u ostatních projektů v oblasti energetiky. Na severu vznikl projekt Nord Stream, který představuje velmi vážný tah proti společné zahraniční politice. Na jihu máme projekt South Stream. I do těchto projektů se členské státy ochotně zapojují. Avšak jakmile přijde řeč na Nabucco, dočkáme se pouze slibů, nicméně finanční prostředky i politická podpora schází.

Zatímco my na toto téma debatujeme ve Štrasburku, na pobřeží Baltského moře již dorazily míchače betonových směsí, aby započaly práce na projektu Nord Stream. Rád bych věděl, zda mohu ty, kteří podporují Lisabonskou smlouvu, vzít za slovo ohledně toho, že po ratifikaci Smlouvy přestanou podporovat projekty Nord Stream a South Stream. Nabucco se může prokázat jako úspěšný krok k zajištění bezpečnosti dodávek energie. Budeme-li nadále pouze vydávat prohlášení, docílíme toho, že až budeme v průběhu budoucích energetických krizí rozesílat pamflety s našimi usneseními, občané EU je spálí.

Gabriele Albertini (PPE). – (*IT*) Pane předsedající, dámy a pánové, souhlasím s komisařem Piebalgsem. Jeho slova potvrzují skutečnost, že projekt South Stream není konkurence projektu Nabucco, ale další přínos pro diverzifikaci zdrojů dodávek energie do Evropy. Bezpečnost dodávek energie do Evropy vyplývá z různorodosti zdrojů, tras a dodavatelských zemí.

Při nulovém růstu je budoucí poptávka po plynu odhadována na dalších 100–150 miliard m³ v roce 2020. Na základě těchto předpokladů je rozvoj různých možností nezbytností a projekt South Stream nepředstavuje alternativu k projektu Nabucco, ale ve skutečnosti jej doplňuje. Komise považuje jižní koridor za sérii projektů, mezi něž patří Nabucco, South Stream a TGI (propojení Turecka, Řecka a Itálie). Rozpravy směřující proti Rusku jsou tedy v rozporu s tím, čeho budeme svědky v několika následujících letech.

Evropský parlament musí vyzývat k pragmatismu a především k soudržnosti s rozhodnutími, jež Evropská unie již učinila: s evropským plánem hospodářské obnovy, s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1364/2006, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, a s druhou strategií zabezpečení dodávek.

Diverzifikace zdrojů, tras a dodavatelských zemí je skutečným pilířem politiky pro zabezpečení dodávek energie a je třeba, bez ohledu na politické a hospodářské zájmy různých zemí, které se na projektech přímo podílí, provést realistickou analýzu problému South Stream–Nabucco, vyvarovat se ideologického hlediska a zachovat jasný pohled na to, co je třeba učinit.

Anni Podimata (S&D). - (EL) Pane předsedající, pane komisaři, máme-li k problému bezpečnosti našich energetických dodávek přistupovat spolehlivým a udržitelným způsobem, potřebujeme globální strategii, která splní nezbytnost nalézt různé zdroje energie a přijmout společná pravidla pro tranzitní země, neboť naše závislost na jediném zdroji energie je stejně špatná jako závislost na jediné tranzitní zemi.

Z toho důvodu potřebujeme rovnováhu, jíž nebude dosaženo zaujetím přístupu podobného studené válce k Rusku, na němž budeme beztak energeticky závislí, nebo podporováním jediné alternativy plynovodu, konkrétně projektu Nabucco, v době, kdy je kapacita jeho dodávek nejistá a stejně tak i politické a hospodářské podmínky v zemích u Kaspického moře a na Kavkaze.

Co se týče projektu DESERTEC, souhlasím s řadou námitek, které tu již zazněly, a přidávám ještě jednu: strategickým cílem Evropské unie musí být postupné vymaňování se ze závislosti na dovozu energie, nejde nám o nahrazení dováženého zemního plynu dováženou elektřinou z obnovitelných zdrojů.

Chceme-li být z dlouhodobého hlediska skutečně soběstační a nezávislí, potřebujeme podporovat energetickou účinnost a nejlepším možným způsobem využívat vnitrostátní obnovitelné zdroje energie.

Toine Manders (ALDE). – (*NL*) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, chtěl bych vám poblahopřát k tomu, jak integrovaný přístup jste k tomuto usnesení zaujali. Diverzifikace je velmi důležitá a já bych chtěl rovněž vyjádřit souhlas s tím, co zde uvedl kolega van Balen, zejména, že se musíme zabývat všemi druhy energie, včetně jaderné. Přesto – a to jsem se naučil na základní škole – zdrojem veškeré energie je slunce, a dle mého názoru bychom se na něj měli v budoucnosti zaměřit.

Hovoříme-li o diverzifikaci, pak musíme mít na mysli nejen různé druhy energie, ale i různé dodavatele. Řada z vás zmiňovala Rusko. Rusko bylo doposud naším dodavatelem, pokud jsme o to požádali, avšak v budoucnosti bude důležité mít dodavatelů více. Za další, jak můžeme zajistit bezpečnost dodávek energie? Můžeme ji zaručit pouze za předpokladu, že budeme dostávat dodávky energie prostřednictvím sítí, a dle mého názoru bude v nadcházejících letech vaším nejdůležitějším úkolem – a již jste řadu překážek vyjednali, Nabucco, DESERTEC – vybudovat integrovanou síť, v níž zapojené země, všechny členské státy EU, potáhnou za jeden provaz a budou chtít provádět energetickou politiku integrovaným způsobem. Můžete žádat finanční instituce nebo soukromé investory o finanční prostředky, domnívám se však, že je třeba neprodleně začít pracovat na integrované síti, určitém druhu přenosové sítě (supergrid), indukční smyčky pro Evropu, která bude schopna dosáhnout ke každému koncovému uživateli.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (*FR*) Pane předsedající, energetika je oblastí, v níž Evropská unie nemá pravomoci. Pane Piebalgsi, blahopřeji vám k tomu, co děláte.

Energie a přístup k ní přispívá ke konfliktům – vojenským, politickým nebo hospodářským. Kvůli plynu povedeme válku. Nebudeme si vědomi toho, zda je plyn její příčinou nebo následkem, nastane však válka kvůli plynu.

Čísla jsou nám známa: v kavkazských zemích jsou zásoby na dvě století; v Rusku na jedno století; v severní Africe na polovinu století; v baltském regionu na polovinu století; a v Evropě máme zásoby přibližně na dvacet let. Musíme se tedy připravit na dovoz plynu.

Ano, pane komisaři, Nabucco je rozumný projekt a musíme jej podporovat, zároveň však musíme poskytnout finanční a politickou podporu veškerým různým zdrojům dodávek energie, ať se jedná o Nord Stream či South Stream, z jihu či ze severu.

Rovněž se musíme spoléhat na naše průmyslové společnosti, které jsou schopné, regulérní a řídí se etickým kodexem, nebuďme však naivní. Pane komisaři, vyzývám vás, abyste ihned prostudoval návrhy určitých členských států, které by chtěly vytvořit funkční evropský nástroj pro přijímání opatření na trhu s plynem, tedy evropský centrální úřad pro nákup plynu, který v podstatě již zavádíte na Kavkazu v rámci koncepce pro nákup zemního plynu ve velkém ("Caspian Development Corporation").

Co se týče projektu DESERTEC, přijměte má blahopřání. Čísla jsou nám známa: 1 km² pouště vydá stejné množství jako 1,5 milionů barelů nafty. Je to výborný projekt pro evropsko-středomořskou oblast. Jsme si vědomi toho, že 0,3 % pouští na celé planetě by mohla celý svět zásobovat energií.

Víme, že problémy s energií překonáme lidskou vynalézavostí a vědou, zároveň však etickým a morálním způsobem.

Pane komisaři, odvádíte velmi dobrou práci, neboť máme Evropu, která přináší výsledky, chrání a jedná. Skvělá práce a prosím, pokračujte v ní – podporu Evropského parlamentu máte zaručenou.

Justas Vincas Paleckis (S&D). - (*LT*) Plynovod Nabucco by Evropě dodal pocit moci a bezpečí. Všechny země v oblasti Kaspického moře však nejsou na cestě k demokracii a nelze jim důvěřovat. Mnoho závisí na vztazích s Tureckem. Tato země prozatím nemá vyhlídky na otevření dveří k členství v EU, přesto ji nesmíme odstrkávat a vyvolávat v ní protievropské pocity. Projekt DESERTEC je významný vzhledem k tomu, že směřuje do budoucnosti. Hovoříme-li o bezpečnosti dodávek, věnujeme příliš málo pozornosti obnovitelným zdrojům energie a především energetické účinnosti. Těší mě, že právě tuto skutečnost pan komisař dnes zdůraznil. Na úrovni EU by měly být vytvořeny finanční a hospodářské mechanismy, které budou povzbuzovat členské státy EU a jednotlivé společnosti k úsporám energie a k přechodu na novější a čistší technologie, což by byl opravdový přínos pro bezpečnost dodávek a boj proti změně klimatu.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). - (LV) Pane předsedající, pane komisaři, jako lotyšský politik velmi dobře vím, co to znamená, je-li stát energeticky závislý. Lotyšsko pokrývá jednu třetinu svých energetických potřeb z vlastních obnovitelných zdrojů, avšak zbývající dvě třetiny energetické bilance pochází převážně z jedné dodavatelské země – z Ruska. Jsme malý stát, který je do velké míry závislý na dodávkách energie, a proto velmi dobře rozumíme tomu, že tato závislost nás může přijít draho, z hlediska ceny pro koncového spotřebitele a pro celou zemi z hlediska potenciální politické zranitelnosti. Energetická bilance je u každého členského státu Evropské unie jiná, jedna otázka se však týká všech – zabezpečení dodávek energie. Bezpečnost dodávek lze zajistit diverzifikací dodavatelských zdrojů, neboť čím více máme dodavatelů, tím menší je naše závislost na jednotlivých dodavatelích. Rusko je pro Evropu významným partnerem v oblasti dodávek plynu. V Evropě dovážíme přibližně jednu čtvrtinu veškerého spotřebovaného plynu celkem z Ruska. Některé státy, jako je Lotyšsko, jsou dokonce zcela odkázány na plyn z Ruska a celková závislost na těchto dodávkách má sklon každým rokem stoupat. Jedním z alternativních zdrojů dodávek je navržený plynovod Nabucco, který by dodával plyn ze zemí střední Asie do Evropy přes Turecko. Domnívám se, že je velmi důležité, aby mu Parlament poskytl mimořádnou podporu, neboť tento projekt přímo posílí naši společnou bezpečnost dodávek plynu. Plynovod Nabucco je však pouze prvním z řešení naší společné bezpečnosti dodávek plynu. Musíme dosáhnout jednotné evropské energetické politiky, která zajistí koordinaci našich činností ve všech energetických záležitostech. Děkuji za pozornost.

Edit Herczog (S&D). – (*HU*) Pane předsedající, především bych chtěla poděkovat za příležitost v této sněmovně hovořit maďarsky, díky čemuž mohu pana místopředsedu pozdravit v tomto jazyce. Chtěla bych začít tím, že podíváme-li se na uplynulých pět let, komisař Piebalgs se pravděpodobně stal jedním z nejúspěšnějších komisařů díky vyváženým a prozíravým politikám, jež jsme doposud v Parlamentu jednotně přijímali.

Na konferenci, která se na téma projektu Nabucco konala v lednu v maďarské Budapešti, komisař Pielbags poprvé prohlásil, že Evropská unie chce projektu Nabucco nabídnout politickou a finanční podporu. Budeme nuceni předpokládanou částku ve výši 8 miliard EUR na 3300 kilometrů plynovodu navýšit. Nyní před námi leží dva důležité úkoly, za prvé získat přibližně 2 miliardy EUR z rozpočtu Evropské unie a za druhé vypracovat kritéria, díky nimž projekt snadněji získá úvěr a získá jej za lepších podmínek.

Původní příslib byl ve výši asi 30 milionů EUR. Je třeba si uvědomit, že musíme jít dále. Jsem si jista, že v několika následujících měsících vyvine komisař veškeré úsilí k úspěšnému zajištění projektu, nebo jej přenechá svému následovníku. Všichni jsme si velmi dobře vědomi toho, že v případě hospodářské krize nenesou největší důsledky výpadků proudu a energie domácnosti, ale společnosti. Tím mám, kolegové, na mysli společnosti, v nichž pracují naši voliči a občané, a ohrožujeme-li bezpečnost dodávek, dáváme všanc i jejich příjmy.

Mario Mauro (PPE). – (*IT*) Pane předsedající, dámy a pánové, bezpečnost dodávek je bezpochyby základní prioritou, kterou je třeba posílit na prvním místě zvyšováním energetické účinnosti a diverzifikací dodavatelů, zdrojů a dodavatelských tras, především však podporou energetických zájmů Unie s ohledem na třetí země.

Březnové zasedání Evropské rady prohlásilo, že, aby Evropská unie dosáhla cílů v oblasti bezpečnosti dodávek, musí být společně, ale i jako každý jednotlivý členský stát, připravena ke sloučení solidarity se zodpovědností. To je z mého pohledu klíčové: Evropská energetická politika musí být nerozlučně propojena se zahraniční politikou Unie, neboť stále tvrdíme, že naše opatření v zahraniční politice budou skutečně efektivní, budeme-li "mluvit jedním hlasem" – a totéž platí i pro energetickou politiku.

A právě o to tu jde; do té doby, než budeme schopni "mluvit jedním hlasem", nelze úsilí řady vlád, které jsou zapojeny do komplexních projektů, jako je Nord Stream a South Stream, považovat za rozporné s podporou projektu Nabucco, ale je třeba je vnímat jako součást stejné strategie, v níž sloučíme pragmatismus s realismem a na prvním místě budeme mít zájmy našich občanů.

Z toho důvodu vyjadřujeme své "ano" projektu Nabucco, stejně jednoznačně však podporujeme úsilí našich vlád o zajištění diverzifikace dodávek, která zaručí blahobyt našich občanů.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) V roce 2008 zaznamenala Evropská unie rekordní obchodní schodek ve výši 242 miliard EUR, jehož příčinou je z velké části navýšení cen dovážené energie. Projekt plynovodu Nabucco bude procházet přes Turecko, Bulharsko, Rumunsko, Maďarsko a Rakousko a zajistí Evropské unii dodávky 30 miliard krychlových metrů zemního plynu z Kaspického moře ročně. Částka 200 milionů EUR vyčleněná na evropský plán hospodářské obnovy nestačí. Vyzýváme Evropskou unii, aby přidělené finanční prostředky zásadním způsobem navýšila. Projekt DESERTEC bude využívat solární energii ze severní Afriky a jeho součástí je i realizace Středomořského programu zachycování solární energie a výstavba elektrické přenosové sítě, která propojí Evropskou unii se Středním východem a severní Afrikou. EU musí více investovat do diverzifikace zdrojů dodávek energie. Z pozice zpravodajky pro záležitosti související s energetickou účinnosti budov vyzývám EU, aby poskytla inovativní nástroje financování, které podpoří investice v oblasti využívání obnovitelných zdrojů energie a zdokonalování energetické účinnosti, především co se týče budov a dopravního odvětví.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Nabucco pokryje velkou část poptávky Evropské unie po plynu. Ještě významnější je však jeho politický dopad: zbaví nás závislosti na jediném zdroji. Opakující se krize poukázaly na skutečnost, že stávající situace, kdy Rusko je jediným zdrojem a Ukrajina jedinou tranzitní zemí, nepředstavuje pro evropské hospodářství a občany bezpečnou variantu. Rozvoj nových dodavatelských cest energie musí být stejně důležitý jako rozvíjení vztahů s Ruskem. Příčinou zpoždění zahájení projektu Nabucco jsou naneštěstí individuální zájmy jistých členských států. Členské státy si musí uvědomit, že tento projekt je prospěšný nejen pro státy, jimiž plynovod prochází, nebo pro obchodní společnosti, které jsou do něj zapojeny, ale přináší užitek všem občanům Evropy, jejichž vlády jim musí zaručit blahobyt a bezpečnost.

Chyby, které způsobily zpoždění projektu Nabucco, se nesmí opakovat ve vztahu k zabezpečení zdrojů plynu. V oblasti jsou země, jako je Ázerbájdžán, Turkmenistán, Kazachstán, Irák a Írán, které chtějí plynovod zásobovat ze svých zdrojů. Komise musí zopakovat to, co učinila pro mezivládní dohody, tedy zúčastnit se následných jednání a dosáhnout kladného výsledku v co nekratším čase. Pokud to neuděláme my, udělá to někdo jiný, a jsem si jist, že potom to nebude v zájmu občanů Evropy.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (*ES*) Pane předsedající, kvůli závislosti EU na dodávkách energie zvenčí musí zabezpečení dodávek vždy tvořit součást vnější politiky EU. Kromě toho se všechny předpovědi shodují v tom, že celosvětová poptávka po energii v příštích dvaceti pěti letech zásadním způsobem naroste.

Zde v Evropě musíme snížit naši těžkou závislost na ruském plynu, zejména po krizích v uplynulých letech. Rusko sleduje jednoznačnou strategii, jak si v odvětví plynu zachovat dominantní postavení v Evropě. Z toho důvodu máme projekty Nord Stream, Blue Stream II a South Stream.

Potřebujeme tedy diverzifikaci, co se týče dodavatelů a tras. Z toho důvodu je projekt Nabucco zajímavý, neboť zajistí přístup k plynu z Ázerbájdžánu, Iráku a Turkmenistánu, čímž posílí naše energetické vztahy s regionem střední Asie, jehož význam je stále větší.

Jsem proto potěšen tím, že v uplynulém červenci bylo dosaženo dohody, o níž se zmínil pan komisař, a že předseda Barroso v nedávno předložených politických pokynech vyjádřil projektu Nabucco jednoznačnou podporu.

Jsem si vědom toho, že o životaschopnosti tohoto projektu panují pochyby, já jsem však rovněž pochyboval o ropovodu Baku-Tbilisi-Ceyhan, který je nyní skutečností.

Musím zdůraznit, že země na jižním pobřeží Středozemního moře mají v dodávkách plynu do Evropy rovněž velmi důležitou úlohu. Z tohoto hlediska je hlavní zemí Alžírsko, které je významným dodavatelem plynu do mé země a do Itálie. Musíme zajistit rychlé dokončení prací na plynovodu Medgaz. V souvislosti s dodávkami plynu bych rovněž chtěl upozornit na země, jako je Egypt a Libye.

Abych to shrnul, energetické záležitosti musí mít v evropsko-středomořských vztazích prioritní postavení, k užitku obou stran.

Dámy a pánové, Lisabonská smlouva obsahuje energetiku jako sdílenou zodpovědnost a stanovuje, že jedním z cílů energetické politiky EU bude zaručit bezpečnost dodávek energie. Povzbuzuje nás to k dalšímu pokroku v rozvíjení stále důležitější společné zahraniční politiky v oblasti energetiky, jak to zdůrazňuje návrh usnesení, jejž bychom dnes měli přijmout.

Na závěr bych chtěl uvést, že naše selhání v Evropě, v Evropské unii, je dokladem obtížnosti cíle dosáhnout skutečného vnitřního trhu s energií, neboť stále nemáme ani nezbytné propojení svých sítí. Z toho důvodu mě těší závazky předsedy Barrosa, jež v této oblasti učinil ve výše zmíněném dokumentu.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, jak zde již zaznělo z úst mých kolegů, nedávná plynová krize mezi Ruskem a Ukrajinou je dokladem toho, že naléhavě potřebujeme navýšit bezpečnost dodávek energie v Evropské unii a posílit její nezávislost.

Evropská unie je stále příliš závislá, především na dovozu plynu, neboť v roce 2020 budeme pravděpodobně muset dovážet přibližně 80 % plynu. Tuto situaci musíme změnit, neboť má-li zůstat v současném stavu, pak bude bezpečnost dodávek do Evropské unie trvale ohrožena. Je zjevné, že probíhající projekty v infrastruktuře, o nichž jste se zmínil, jsou kroky správným směrem.

Od nedávné krize mezi Ruskem a Ukrajinou uběhlo několik měsíců. Pane komisaři, co učiníme s nadcházející zimou? Lidem, kteří zažili přerušení dodávek a obávají se opakování situace v budoucnosti, je zcela nezbytné zaručit informace o tom, jakým způsobem je Evropa ochrání od dalších možných krizí.

Michael Gahler (PPE). – (*DE*) Pane předsedající, dámy a pánové, usnesení, které leží před námi, opět objasňuje, že je nezbytné rozvíjet soudržnou evropskou zahraniční politiku, a to i co se týče bezpečnosti dodávek energie.

Dnes tu již zaznělo mnoho na téma projektů Nabucco a DESERTEC. Z hlediska diverzifikace zdrojů dodávek bych vás chtěl upozornit na jeden sousední region, jehož charakteristickým znakem doposud byla stabilita a spolehlivost v dodávkách do Evropy a který rovněž skýtá obrovský těžební potenciál a brzy bude díky změně klimatu dostupnější. Mám na mysli arktickou oblast. Má dlouhou tradici pragmatické spolupráce, například i s Ruskem, avšak EU jako taková v ní nemá zastoupení, v čemž se liší od Ruska, USA, Kanady a dokonce i od Číny.

I v této oblasti bychom Evropě měli zajistit dlouhodobé zájmy a z toho důvodu navrhuji, aby byla ve spolupráci s partnery, jako je například Norsko a Island, vytvořena pragmatická dlouhodobá strategie s cílem navázat spolupráci s Ruskem, USA a Kanadou na vyvážení různých zájmů v tomto regionu nejen v oblasti společné bezpečnosti dodávek, ale i co se týče záležitostí týkajících se životního prostředí a přístupu k nově vzniklým dopravním trasám v důsledku procesu odledňování. Předešli bychom tím i potenciálním konfliktům, k nimž by tam mohlo dojít při závodech o zajištění energetických zdrojů, které ještě lze získat.

Bastiaan Belder (EFD). – (*NL*) Pane předsedající, Turecko hraje významnou roli při snižování závislosti Evropy na Rusku. Otázkou zůstává, jakou cenu je Evropa ochotna Turecku zaplatit. Turecko zatím hraje na obě strany a snaží se získat prospěch z projektů Nabucco i South Stream zároveň. To není v zájmu Evropy. Vyzývám Radu a Komisi, aby se jednoznačně rozhodly ve prospěch projektu Nabucco. Projekt Nabucco by okamžitě snížil naši závislost na Rusku a vzhledem k tomu, že poptávka po plynu v Evropě pozvolna klesá, je zcela zbytečné budovat dvě jižní dodavatelské trasy. Turecko musí vyložit karty a postavit se v plné míře za projekt Nabucco. Vyjednávání v této oblasti by však mělo být striktně odděleno od vyjednávání o přistoupení Turecka k EU. Nemělo by se stát, že Turecko dostane vstupenku do Unie výměnou za to, že bude spolupracovat.

Lena Barbara Kolarska-Bobińska (PPE). - (*PL*) Evropská unie potřebuje dodavatele, jejichž obchody jsou transparentní a kteří plní své závazky. Energetická charta a protokol o tranzitu představují pokus o vybudování systému na jednoznačných principech. Rusko nedávno naznačilo, že hodlá odstoupit od smlouvy o Energetické chartě – měli bychom to považovat za varování. Varování společnostem, které v Rusku investují, ale i Komisi. Mělo by povzbudit Komisi k tomu, aby co nejdříve začala jednat ohledně vytvoření evropského systému bezpečnosti dodávek energie.

Nezbývá nám, než doufat, že Rusko bude Chartu dodržovat a neučiní žádné konkrétní kroky. Vnitřní trh s plynem musí v Evropské unii fungovat bez jakýchkoli omezení a poskytovat prostor pro přeshraniční propojení a plynárenské soustavy. Nelze ponechat evropské spotřebitele plynu na milost a nemilost monopolů.

(Předsedající řečníka přerušil.)

Matthias Groote (S&D). – (*DE*) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, velmi se mi líbilo, co zde komisař popisoval v souvislosti s projektem DESERTEC. Projekt má nesmírný potenciál a jeho přitažlivost tkví v tom, že se skládá z řady menších oddělených projektů. Dá vzniknout pracovním místům a připraví cestu k environmentálně příznivé průmyslové politice, o niž usilujeme.

Chtěl bych Komisi položit jednu otázku. Když jste hovořil o projektu DESERTEC, nemohl jsem se zbavit pocitu, že máte do jisté míry zataženou ruční brzdu. Jaká konkrétní opatření plánujete v oblasti infrastruktury sítí, která představuje zásadní problém v souvislosti s rozvojem energie z obnovitelných zdrojů? Záměr samozřejmě spočívá v přenosu elektrické energie do Evropy prostřednictvím vedení vysokého napětí přímo z pouští. Jaká podpůrná opatření může Evropská komise v tomto ohledu učinit? Zvažujete již nějaké konkrétní řešení této oblasti? Co můžeme od Komise v tomto směru očekávat?

Charles Tannock (ECR). – Pane předsedající, skupina ECR podporuje nezbytnost vytvoření společné politiky EU pro vnější energetickou bezpečnost, která bude založena na solidaritě mezi členskými státy, skladbu zdrojů energie však musíme ponechat v kompetenci členských států. Musíme samozřejmě usilovat o diverzifikaci, jíž se vymaníme z přílišné závislosti na ruské ropě a plynu, jež nyní dováží dokonce i Spojené království, které bylo tradičně závislé na Severním moři a plynu z Norska.

Musíme budovat jižní koridor a měli bychom na prvním místě zvážit projekt White Stream jako doplněk k projektu Nabucco, avšak společně s transkaspickými a transsaharskými trasami, které jsou zajímavými výhledy Evropské unie do budoucna. Potřebujeme v Evropě navýšit skladovací kapacitu a prohloubit integraci sítí pro rozvod plynu a elektřiny. Ve Spojeném království rovněž podporujeme nové jaderné elektrárny.

Vítám investice do obnovitelných zdrojů energie, včetně solárního projektu DESERTEC, který přispívá k boji proti změně klimatu a napomáhá diverzifikaci. Musíme rovněž usilovat o zlepšení energetické účinnosti – avšak zákaz tradičních vláknových žárovek ze strany EU je přehnaný, opomíjí rizika v oblasti zdravotní, ohrožující kůži, a v oblasti životního prostředí kvůli rtuti, a EU díky němu v mé zemi zbytečně ztrácí na oblíbenosti.

Alejo Vidal-Quadras (PPE). – (ES) Pane předsedající, předpovědi naznačují, že do roku 2030 stoupne spotřeba plynu v Evropské unii o více než 40 % a že naše vnitřní produkce se zhroutí. Znamená to, že nepokryjeme poptávku i se všemi v současné době probíhajícími projekty. Potřebujeme tedy veškeré možné zdroje dodávek a především je třeba koordinovat všechna opatření členských států, aby jimi v co největší míře přispívaly ke společným potřebám.

Součástí projektů South Stream a Nabucco jsou velmi významná hospodářská, energetická a politická hlediska. Musíme je velmi dobrým a inteligentním způsobem zvážit a dbát na zájmy a potřeby veškerých dotčených zemí. Řadu problémů, s nimiž se nyní potýkáme, by bylo možné vyřešit za předpokladu, že bychom rozhodným způsobem zkoordinovali opatření všech členských států, budovali více terminálů pro zkapalněný plyn, zlepšili vnitřní trh a opět, "hovořili jedním hlasem".

Derek Vaughan (S-D). – Pane předsedající, vítám dokument, který dnes různé skupiny předložily, a prohlášení pana komisaře, zejména co se týče nezbytnosti diverzifikovat naši energetickou technologii a zabezpečit naše dodávky.

Zajištění našich dodávek však samozřejmě nemá jediné řešení. Je třeba vzít v potaz veškeré technologie. Skladba našich zdrojů musí být rozmanitá a zahrnovat i zachycování a ukládání uhlíku – pocházím z Walesu, kde jsou stále hojné zásoby uhlí.

Rovněž je nutné zlepšit energetickou účinnost. Z toho důvodu se domnívám, že bychom měli vynakládat více prostředků z Evropských strukturálních fondů na opatření v oblasti energetické účinnosti, jimiž uspoříme energii a zároveň podpoříme hospodářství.

Chtěl bych ještě stručně dodat dva další body. Za prvé, co se týče projektu DESERTEC, považuji jej za velmi vzrušující, musíme však připustit, že se jedná o projekt dlouhodobý. Není to rychlé řešení.

Za druhé, velmi důležité je skladování zásob plynu, opět si však musíme uvědomit, že je nákladné a že bude vyžadovat finanční prostředky.

Podporuji tedy všechny dokumenty, o nichž dnes jednáme, zejména návrh skupiny S&D, jedná se však o důležitá témata, a přivítal bych, kdyby se k nim pan komisař vyjádřil.

András Gyürk (PPE). – (HU) Dámy a pánové, v návrhu rozhodnutí je uvedeno, že ruská energetická firma Surgutneftegas, jejíž vlastnictví je nejasné, nedávno získala kritický podíl v maďarské ropné společnosti MOL. Chtěl bych toto sdělení více rozvést. Osobně jsem panu komisaři předložil otázku k písemnému zodpovězení, která se týkala této transakce. Ve své odpovědi uvedl, že naši žádost o to, aby evropským energetickým společnostem byla poskytována silnější ochrana proti netransparentním akvizicím, považuje za legitimní. To je dobrá zpráva. Je však nutno dodat, že současná nařízení nelze k dosažení tohoto cíle použít.

Nařízení v oblasti transparentnosti však lze jednoduše obejít. Z toho důvodu vyzýváme Evropskou komisi, aby zanechala přístupu, kdy je pohodlně a nečinně zahleděna do sebe. Měla by ve spolupráci s vládami navrhnout právní rámec, který zajistí efektivní ochranu proti nepříznivým převzetím společnosti. Pane předsedající, otevřený trh je úspěchem, jehož jsme v Evropě dosáhli společně. Právě v této oblasti je třeba, abychom se nestali zranitelnými.

Ivo Vajgl (ALDE). - (*SL*) Zdá se, že "postup zvednuté ruky" funguje velmi dobře a jsem tomu rád. Potřebujeme bezpečné a diverzifikované dodávky. Na tom se všichni shodneme.

Domnívám se však, že příliš velká část naší rozpravy se zaměřila na jediné téma: varování proti hrozbě Ruska. Podobné rozhovory nemají konstruktivní dopad na Evropu a dle mého názoru bychom si prokázali mnohem lepší službu, kdybychom s Ruskem rozvíjeli partnerství.

Rovněž bych byl vděčen, kdyby nám pan komisař Piebalgs sdělil, jakého pokroku bylo dosaženo v dialogu o energetické bezpečnosti, zlepšování našich vztahů s Ruskem a o uplatňování demokratických standardů, což jsou oblasti, jimž by Rusko z našeho pohledu mělo věnovat více pozornosti.

Andrzej Grzyb (PPE). - (PL) V září roku 2007 byl na základě rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady z roku 2006 a s ohledem na – mezi jinými – plynovod Nabucco jmenován evropský koordinátor projektu, konkrétně pan Josias Van Aartsen. V roce 2009 předložil zajímavou zprávu, jejíž součástí byly neméně zajímavé závěry. Jeden z nich se týkal obtíží, na něž můžeme narazit při realizaci projektu Nabucco. Poukazuje na to i současná výše finančních prostředků.

Chtěl bych se vás zeptat, zda se domníváte, že bez ohledu na vaše osobní zájmy v této záležitosti může jmenování koordinátora pro realizaci projektu Nabucco zvýšit efektivitu jeho provádění tak, abychom mohli s jistotou říci, že to, o čem dnes hovoříme, a také to, co členské státy – včetně mého státu, Polska – očekávají, má stoprocentní šanci na splnění.

Andris Piebalgs, člen Komise. – Pane předsedající, bylo by obtížné odpovědět na veškeré vznesené dotazy, chtěl bych však zdůraznit několik bodů.

Za prvé, cílem politik, které provádíme v odvětví energetiky, je podpořit blahobyt našich občanů a našeho průmyslu. Usilujeme o zabezpečení dodávek energie, která bude čistá a za dobrou cenu. V tom spočívá náš zastřešující cíl.

Za druhé, jednáme-li o energetických smlouvách, nikdy neuzavíráme vedlejší obchody. Ohledně rozšiřování nebo lidských práv neděláme kompromisy. Naše práce vychází z přesvědčení, že vzájemná závislost na dodávkách energie je nejdůležitější a přináší prospěch všem – dodavatelům, tranzitním zemím a spotřebitelům. Přesvědčit o tom naše partnery vyžaduje čas, ale je to jediný způsob, jímž zajistíme stabilitu.

Za třetí, někdy se může zdát, že reagujeme pomalu, já se však domnívám, že je klíčové stavět na průmyslových návrzích a na podpoře průmyslu, neboť ty nám dodávají sil. Díky tomuto přístupu nereagujeme v energetickém oceánu rychlostí motorového člunu, směřujeme však ke stabilitě. Rozhodneme-li se pro změnu, máme k tomu širší základ, jsme tedy mnohem více v bezpečí. Veškeré projekty byly důkladně prověřeny z hlediska návratnosti nákladů a životaschopnosti v budoucnosti. Domnívám se tedy, že to je správná podpora.

Další oblastí, která je naší slabinou, a o níž neustále jednáme, je vnější energetická politika a soudržnost. Skutečně v ní existuje řada rozporů – nebo přinejmenším vnímaných rozporů – a z pozice komisaře bych jistě byl rád, kdyby byla vnější energetická politika soudržnější.

Návrh usnesení se touto oblastí přímo zabývá, neboť v ní mezi členskými státy neexistuje konflikt, oblast je však jako konfliktní vnímána. Veškerá opatření ze strany členských států jsou rovněž ku prospěchu Evropské unie. Měli bychom v tom tedy pokračovat a skutečně usilovat o vybudování systému, jehož prostřednictvím budeme "hovořit jedním hlasem", nejen slovy, ale i z hlediska názorů, na něž chceme klást důraz. Z toho

důvodu je druhý strategický přezkum energetiky stále velmi důležitý. Veškeré body, které v něm prosazujeme, jsou stále aktuální.

Zároveň se z pohledu Komise jednoznačně domníváme, že si nemůžeme dovolit přejít ze vzájemné závislosti k závislosti jednostranné. Z toho důvodu podporujeme zejména projekty směřující k diverzifikaci, jako je např. Nabucco a LNG – ne proto, že by zásadním způsobem změnily naše vzájemně závislé vztahy s ostatními zeměmi, rozšiřují však naši míru bezpečnosti. Tím se tedy zabýváme, zároveň však samozřejmě sledujeme dění ve světě energetiky.

Co se týče jaderné energie, od této možnosti jsme se odvrátili. Přijali jsme směrnici o jaderné bezpečnosti, jedná se však o oblast z velké míry vnitrostátní a choulostivou. Skutečně se domnívám, že z hlediska Unie bychom měli vycházet ze spolupráce regulačních orgánů pro jadernou energii a usilovat o vytvoření bezpečnějšího a soudržnějšího systému. Pochybuji však o tom, že bychom mohli jít dále.

V neposlední řadě skutečně věřím tomu, že tyto záležitosti a rozpravy napomáhají k utváření energetické politiky, neexistuje však ani jeden nástroj, který by ji zajišťoval. Nástrojů je celá řada, a k této rozpravě se v budoucnosti ještě vrátíme.

Velmi vám děkuji za tuto rozpravu. Rovněž velmi rád zodpovím dotazy ve výboru ITRE nebo v jakémkoli jiném výboru, který by chtěl podrobněji diskutovat o záležitostech v oblasti energie.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Obdržel jsem šest návrhů usnesení, které byly předloženy v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu⁽²⁾.

Hlasování se bude konat dnes ve 12:00.

Písemná prohlášení (článek 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), písemně. – (RO) Vítám pokrok, jehož bylo dosaženo při podpisu dohody v Ankaře o zahájení projektu Nabucco a protokolu k dohodě o zahájení projektu DESERTEC. Projekt Nabucco se musím stát prioritním, neboť poskytuje řešení problému dodávek plynu, který se v nedávných letech prohloubil. Jsem si vědom toho, že význam projektu Nabucco je chápán z geopolitického hlediska, je však nezbytné, aby partneři projektu měli zároveň silnou obchodní motivaci, díky níž se vše stane skutečností co nejrychleji. Překážky, jako je hospodářská krize, která snížila výši finančních prostředků vyčleněných zapojenými společnostmi na investice, a četné nejistoty spojené se zdroji, z nichž bude plynovod zásobován, je třeba překonat. Částka ve výši 200 milionů EUR, již jsme projektu nabídli, je velmi vítána, musíme však rovněž urychlit politická a diplomatická opatření ve vztahu k Turecku a dalším zemím v oblasti, z níž budeme dodávat plyn. Chtěl bych tedy vyzvat k solidaritě mezi členskými státy, abychom byli schopni předcházet plynovým krizím, jako byly ty, jimž jsme čelili v uplynulých letech. S dokončením projektu Nabucco nemůžeme čekat na to, až Lisabonská smlouva vstoupí v platnost, neboť občané Evropy jsou mezitím vystaveni nebezpečí, že v důsledku sporů mezi Ruskem a Ukrajinou budou uprostřed zimy ponecháni bez dodávek plynu.

Ivailo Kalfin (S&D), písemně. – (BG) EU bohužel stále nemá k dispozici efektivní politiku pro energetickou bezpečnost. V tomto směru byly již v uplynulých letech učiněny první kroky, za což bych chtěl poděkovat především panu komisaři Piebalgsovi. Bulharsko k tomu rovněž přispělo. Tyto procesy jsou však stále příliš pomalé, zejména na pozadí nebývale dynamické činnosti Ruska a dalších konkurentů.

Potřebujeme čistší a aktivnější politiku, jejíž součástí musí být některé z následujících bodů:

- podpora dokončení veškerých projektů zaměřených na dodávky plynu do Evropy, u nichž existuje reálná šance, že zajistí tržní finanční prostředky, včetně projektů Nord Stream a South Stream;
- podpora výstavby nových zařízení, která přispějí k energetické nezávislosti a sníží emise CO₂, především ta, jež jsou poháněna jadernými a obnovitelnými zdroji energie;
- tvorba společných pravidel pro dodávky a přenos plynu;
- aktivní politika vůči zemím ve střední Asii a na Kavkaze, díky níž zabezpečíme dodávky plynu z Kaspického moře do Evropy.

⁽²⁾ Viz zápis.

Tunne Kelam (PPE), *písemně*. – Tato rozprava se stala dalším důkazem toho, jak naléhavě EU potřebuje společnou energetickou politiku. Někteří poslanci vyzývají Komisi a členské státy, aby neprodleně přistoupily ke konkrétním koordinovaným opatřením v duchu solidarity, a navrhují, abychom jednali, jako kdyby EU již tuto politiku měla k dispozici. Jejich úsilí má politickou a morální hodnotu a zároveň i praktický dopad, neboť jako zástupci občanů mohou urychlit vytvoření společné energetické politiky. Ostatní využívají skutečnost, že tuto politiku postrádáme, jako výmluvu, jíž ospravedlňují své bilaterální dohody s dodavateli, kteří často opomíjí požadavky na transparentnost a spravedlivou hospodářskou soutěž, o evropské solidaritě nemluvě. Je to krátkozraký a riskantní přístup, který nahrává nedemokratickým dodavatelům, jejichž politická strategie směřuje k rozdělení a oslabení EU. Komise by měla zajistit politickou, právní i finanční pomoc společnostem, které se přidávají k úsilí o diverzifikaci našich dodávek energie. Chceme-li skutečně pokračovat k opravdové solidaritě v oblasti energie, pak by si členské státy měly začít navzájem a s Komisí podávat informace o svých dohodách se třetími stranami.

Petru Constantin Luhan (PPE), písemně. – (RO) Nacházíme se na počátku nového funkčního období a já se domnívám, že jedna z oblastí, v níž se Evropský parlament musí aktivněji angažovat, je zabezpečení energetické bezpečnosti. S tím vědomím chci poukázat na význam projektu Nabucco, který pomůže k zajištění bezpečnosti dodávek energie v Evropské unii, neboť evropským spotřebitelům zaručí přístup k alternativním zdrojům bezpečnou trasou. Dne 13. července 2009 byla podepsána dohoda mezi Rakouskem, Bulharskem, Rumunskem, Tureckem a Maďarskem ohledně projektu Nabucco, která doložila závazek zúčastněných států ke stálému úsilí o vybudování plynovodu, což pro investory a dodavatelské země zemního plynu znamenalo pozitivní signál. Státy, které se na projektu podílí, musí spolu s Evropskou komisí nadále zaměřovat své úsilí na zajišťování investic a zaručení spolehlivých dodavatelů pro projekt Nabucco.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), písemně. – (RO) Rusko již dosáhlo prvenství na seznamu vývozců plynu a nyní se stalo i největším vývozcem ropy na světě, neboť předhonilo Saúdskou Arábii. Nastalá situace zajišťuje Moskvě zvláštní mocenské postavení, které vyplývá z kontroly nad těmito zdroji. Energie je však surovinou, již je třeba podrobit zásadám tržní ekonomiky. Nelze dovolit, aby byla energie zneužita jako nástroj politického tlaku. Energetické krize, jimž Evropa čelila, zdůrazňují význam diverzifikace zdrojů dodávek energie. Rovněž poukázaly na přidanou hodnotu, kterou projekt Nabucco nabízí z tohoto hlediska celé Evropské unii. Rumunsko vždycky bylo a stále je silným stoupencem projektu Nabucco. Rumunsko spolu s Tureckem, Bulharskem, Maďarskem a Rakouskem patřilo k zemím, které v červenci podepsaly mezivládní dohodu ohledně projektu Nabucco. Závěry této dohody považujeme za velký úspěch a důležitý krok vpřed. Plynovod jako je projekt Nabucco nešetří rozsahem a ctižádostí, a bude muset projít řadou potíží, než se stane skutečností. Jediný způsob, jak tyto potíže zdolat, spočívá ve vytrvalém dodržování vhodných opatření.

Traian Ungureanu (PPE), písemně. – Snažíme se usilovně podporovat soudržnou energetickou politiku, avšak ta již existuje a je v plné míře prováděna. Je tu jen jeden nepatrný problém: tato politika NEPATŘÍ nám. Patří Rusku. Francouzská energetická společnost EDF se nedávno připojila k projektu South Stream. Před tím Rusko převzalo podíl maďarské ropné společnosti MOL na projektu Nabucco. Ještě dříve byl rakouský terminál pro zkapalněný plyn v Baumgartenu převzat záhadnou společností Centrex. Potřebujeme jednoznačnou evropskou energetickou politiku, a to okamžitě. Dost možná je to naše poslední příležitost k podpoře projektu Nabucco. Zůstanou-li Rada a Komise neutrální, pak by se měly připravit na velmi chladné zimy a na horko v politice.

Mario Mauro (PPE). – (*IT*) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych sněmovnu vyzvat ke chvíli ticha, neboť jsme právě obdrželi zprávu z Kábulu, že došlo k velmi vážnému útoku proti mezinárodním mírovým jednotkám, a z kusých informací, které máme doposud k dispozici, vyplývá, že mezi italskými výsadkáři z brigády Folgore je šest mrtvých.

Chtěl bych vás tedy požádat, abyste vyzval sněmovnu k minutě ticha, jíž uctíme památku těch, kteří bojují za nastolení našich ideálů míru a svobody na celém světě.

Předsedající. – Dámy a pánové, pan Mauro nám právě předal zprávu o tragickém incidentu, k němuž došlo v Afghánistánu: šest příslušníků mírových jednotek přišlo o život. Chtěl bych tedy zdvořile požádat, abychom tváří v tvář této tragické události povstali a na znamení úcty drželi minutu ticha.

(Sněmovna povstala a držela minutu ticha.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN LAMBRINIDIS

Místopředseda

4. Hlasování

Předsedající. - Dalším bodem je hlasování.

(Výsledek hlasování a další informace: viz zápis)

- 4.1. období intervence 2009 a 2010 u másla a sušeného odstředěného mléka (A7-0005/2009, Paolo De Castro) (hlasování)
- 4.2. Společná zemědělská politika (SZP): podpůrné programy pro zemědělce (A7-0004/2009, Paolo De Castro) (hlasování)
- 4.3. SWIFT (hlasování)
- Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 2

Jeanine Hennis-Plasschaert, *jménem skupiny ALDE.* – Pane předsedající, skupina ALDE má proti této změně námitky.

(Požadavky skupiny Verts/ALE na znění pozměňovacích návrhů 1 a 2 budou přesunuty)

Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 1

Jeanine Hennis-Plasschaert, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, skupina ALDE opět vznáší námitku.

(Požadavky skupiny Verts/ALE na znění pozměňovacích návrhů 1 a 2 budou přesunuty)

- 4.4. Dohoda o partnerství a spolupráci ES Tádžikistán (hlasování)
- 4.5. Uzavření Dohody o partnerství a spolupráci mezi ES a Republikou Tádžikistán (A7-0007/2009, Alojz Peterle) (hlasování)
- 4.6. Situace v Litvě po přijetí zákona na ochranu nezletilých osob (hlasování)
- 4.7. Krize v odvětví výroby mléka a mléčných výrobků (hlasování)
- 4.8. Energetická bezpečnost (Nabucco a Desertec) (hlasování)

Předsedající. - Tímto je hlasování ukončeno.

5. Vysvětlení hlasování

Ústní vysvětlení hlasování

Návrhy usneseníRC-B7-0026/2009

Tunne Kelam (PPE). - Pane předsedající, hlasoval jsem proti usnesení týkající se Litvy, protože toto usnesení považuji za předčasnou a nevyváženou reakci na právní předpis, který ještě ani nevstoupil v platnost, natož pak ve svém původním znění.

Je pravda, že lidská práva spadají do pravomoci Unie. V tomto případě však Unie není daleka toho, aby porušila zásadu svrchovanosti členského státu, a proto se stavím proti tomuto usnesení. Zároveň si uvědomuji, že by to mělo negativní dopad na irské referendum, neboť jde o ukázku toho, jak se svrchovaným členským státem nejedná.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Pane předsedající, hlasoval jsem proti tomuto usnesení, protože Litva si tento problém dokáže vyřešit sama. Za účelem přezkoumání tohoto právního předpisu, který má podle předpokladu vstoupit v platnost až v roce 2010, zřídil litevský prezident zvláštní skupinu. Navíc se domnívám, že v důsledku usnesení by docházelo k nadměrnému zasahování do záležitostí Litvy jakožto svrchovaného státu. V usnesení se kromě toho uvádí, že by měl být vyžádán právní názor Agentury pro základní práva Evropské unie. V pravomoci Agentury pro základní práva není, aby jednotlivé země hodnotila a aby v těchto případech vypracovávala stanovisko. Vznikl by tak velice nebezpečný precedens.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Pane předsedající, plně podporuji myšlenku společné Evropy a jsem zastáncem evropské ústavy i Lisabonské smlouvy. Jsem také bojovníkem za lidská práva. Toto usnesení však Evropu velice poškozuje, zejména v době před irským referendem, a zneužívá otázku lidských práv pro ideologické účely. Litevský zákon nemá nic společného s lidskými právy, a pokud má, pak lidská práva litevských dětí chrání, než by je porušoval. Proto považuji toto usnesení za ideologickou ostudu. Tímto usnesením levice a liberálové v této sněmovně závažným způsobem uškodili Evropě a otázce lidských práv.

Philip Claeys (NI). – (NL) Pane předsedající, naši litevští přátelé by si pro sebe zajisté představovali něco jiného. Poté, co se osvobodili z pout Sovětského svazu, se chtěli co nejrychleji stát členem oné jiné unie, která se s oblibou prezentuje jako jedinečné sdružení svobodných států. Nyní se však zdá, že zde zase jedna forma poručnictví nahradila jinou, byť mírnější. Ani dnes není Litva svobodná. Když litevský parlament přijme zákon na ochranu nezletilých osob, je kritizován za potíže a izolován. Neexistuje jediná oblast, která by ještě zůstávala ušetřena evropského vměšování, a to se v příštích letech rozhodně nezmění. Naopak, nový evropský komisař pro lidská práva – jak že se jmenuje? – toto poručnictví ve skutečnosti ještě více posílí. Děkuji vám, pane Verhofstadte, děkuji vám, vy ostatní byrokrati z Komise, za to, že tak rádi dusíte svobodu.

Daniel Hannan (ECR). - Pane předsedající, sledujte, jak Evropská unie neustále zvyšuje regulaci. Sledujte, jak proniká do každé skuliny, do každé sféry národního života.

Takové otázky, jako je ochrana nezletilých osob, považují mnozí naši voliči za citlivé a etické. Pokud se my zde v Parlamentu opovažujeme přijímat zákony za národní státy, jaký smysl má pak jejich existence? Copak naše troufalost už nezná žádných mezí?

Dovolte mi, abych svůj postoj k této věci vyjádřil zcela jasně. Když Spojené království mělo právní předpis, který se nejvíce blížil tomuto a který byl označován jako paragraf 28, byl jsem skutečně jediným konzervativcem, který proti němu protestoval. O mnoho let dříve než ostatní kolegové z mojí strany jsem prosazoval úplnou rovnost osob s odlišnou sexuální orientací včetně vyrovnání hranice pohlavní dospělosti a registrovaného partnerství. Jsem velice rád, že k tomuto názoru došli i ostatní moji straničtí kolegové.

Ale já nejsem litevský zákonodárce! O této otázce by měli v Litvě rozhodnout ti, kteří za to prostřednictvím demokratických mechanismů a postupů té země nesou odpovědnost. Nejsme-li ochotni dát jim tu možnost, mohli bychom rovněž zakonzervovat své národní parlamenty, udělat z nich muzea a zamknout dveře.

Návrhy usnesení RC-B7-0047/2009

Peter Jahr (PPE). – (*DE*) Pane předsedající, přežití mnoha zemědělských farem je vážně ohroženo. Mám proto radost, že jsme dnes napříč stranami přijali návrh usnesení o krizi v odvětví mléka a mléčných výrobků. Velmi mě mrzí, že skupina Zelených / Evropské svobodné aliance se do vypracování tohoto návrhu nezapojila.

Je třeba jasně říci, že tuto krizi nemůžeme překonat pouze za pomoci opatření navrhovaných Komisí. V první řadě musíme zvýšit spotřebu mléčných výrobků, abychom snížili napětí na trhu. V tomto ohledu je podpora odbytu důležitější než hromadění zásob. Konstruktivní návrhy, jako je používání sušeného odstředěného mléka pro krmení telat, stanovení minimálních cen výrobků ze sýrů, jasné označování náhražek sýra a používání máselného tuku při výrobě zmrzliny a pekárenských výrobků, existují už dlouho. Proč je Komise dosud nepoužila, to vůbec nechápu.

Naléhavě vyzývám Komisi, aby navrhovaná řešení obsažená v návrzích usnesení vzala v úvahu a neprodleně je použila.

Oldřich Vlasák (ECR). – (*CS*) Vážený pane předsedo, dámy a pánové, dovolte mi vysvětlit mé hlasování ke krizi v odvětví mléka a mléčných výrobků, ve kterém jsem se zdržel hlasování. Je smutnou skutečností, že situace v sektoru mléka je navýsost kritická. Přestože spotřebitelské ceny vzrostly v posledních letech o 14 %, výkupní ceny mléka poklesly téměř o 40 %. Řada evropských producentů mléka tak stojí v současnosti před krachem. Např. v České republice je podle generálního ředitele Madety pana Teplého 15 českých

mlékáren ve stavu ekonomické klinické smrti. Situaci je však třeba řešit systémově dlouhodobým řízením sektoru, nikoli pouze krátkodobými podpůrnými opatřeními, jako jsou subvence, intervenční nákupy a podpora soukromého skladování. Ty pouze způsobují distorzi na trhu a nezabraňují cenové nestabilitě. Současně je třeba nastavit rovné podmínky pro zemědělce ze všech členských zemí, a to nejen v odvětví mléka.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Pane předsedající, tento návrh Komise lze v zásadě přivítat a minimálně z hlediska ekonomického a z hlediska politické reality je to návrh rozumný. Nicméně je třeba dodat, že pokud se na tuto situaci podíváme ze všech stran, pokles cen není pouze výsledkem propadu poptávky.

Musíme vzít v úvahu také problémy zemědělců produkujících mléko a mléčné výrobky v Rakousku a v alpské oblasti. Malé rodinné farmy nemohou reálně soutěžit s velkými mléčnými farmami v severním Německu a v Nizozemsku. Tím vzniká nerovnováha. Uvolnění veškeré produkce mléka by vedlo k likvidaci mléčných farem v Rakousku, což by mělo vážné a nepředvídatelné důsledky, včetně dopadů na kulturní krajinu.

Evropský trh by pak ovládalo několik nadnárodních společností. Dovedu si živě představit, jaké důsledky by to mělo také na kvalitu potravin.

Mario Borghezio (EFD). – (*IT*) Pane předsedající, dámy a pánové, v posledních několika dnech probíhaly po celé Evropě oprávněné protesty producentů mléka kvůli cenám, kvůli nedostatečné intervenci Evropské unie a kvůli schválení – nikoli v budoucnu, ale okamžitě – označování, především náhražek mléčných výrobků.

Chceme, aby se na stůl našich spotřebitelů dostávaly čerstvé výrobky, o nichž víme, odkud pocházejí, a nikoli odpad, který přichází z jiných zemí, např. sušené mléko vydávané za čerstvé mléko od našich vlastních výrobců. Zítra se bude v Padánii, stejně jako v ostatní Evropě, vylévat mléko – a to je důležitý protest, neboť podporuje kvalitu našich výrobků. My Evropané chceme jíst zdravou stravu z našeho regionu, chceme dobré čerstvé mléko, mléko, které já samozřejmě piju. My, kteří žijeme v Padánii, pijeme na památku oběti položené našimi výrobci, které tato Evropa musí chránit.

Evropský komisař vyloučil z ustanovení sýr s prodlouženou dobou zrání, což chrání jedině výrobce sušeného mléka. To je hanba!

Krisztina Morvai (NI). – (*HU*) Pane předsedající, žijeme v době, kdy zemědělci produkující mléko a mléčné výrobky denně páchají sebevraždy, dokonce i v bohatých západních zemích, jako je Francie. Jde proto o obrovskou tragédii. Hlasovala jsem pro obě zprávy pana De Castra, protože je zapotřebí okamžitě a naléhavě zasáhnout. Nicméně víme, že v intervenčních skladech se hromadí sušené mléko a máslo. Až se z intervenčních skladů vyberou, budou zase jen tlačit ceny dolů. To je jeden z mých problémů.

Druhým problémem je, že toto opatření má mnohem spíš pomoci velkým farmářům než drobným zemědělcům. Neměli bychom však zapomínat, že drobní zemědělci potřebují okamžitou pomoc, aby si vydělali na základní živobytí, zatímco velkým farmářům to pouze zachová nebo zvýší jejich zisky. Je nutno provést zásadní změny. Musíme konečně zajistit potravinovou soběstačnost, místo abychom používali model volného trhu diktovaný Světovou obchodní organizací. Jak již zaznělo od jiných řečníků, kteří vystoupili přede mnou, potřebujeme potraviny vyráběné místně a místními zemědělci.

Daniel Hannan (ECR). - Pane předsedající, stejně jako všichni, kteří již hovořili, jsem si vědom rozsahu krize v našem zemědělském odvětví. Ví to každý poslanec, který zastupuje zemědělce. Ale krize je výsledkem našeho současného zemědělského systému – společné zemědělské politiky – která má v mé části Spojeného království na zemědělce katastrofální dopady. A nejen na zemědělce, ale také na naše spotřebitele, na naše daňové poplatníky, a samozřejmě na chudé lidi ve Třetím světě, kteří zjišťují, že jejich trhy jsou odmítány a že se jim tedy na nich hromadí přebytky.

V Evropské unii postupně upouštíme od systému přímé podpory, která měla tak zhoubné ekologické a hospodářské důsledky, a nyní se vrháme zpátky. Říkám vám, že lidé ve Spojeném království si dobře pamatují, jak fungoval systém kvót na mléko. Byla nám přidělena kvóta, která byla nižší než naše národní produkce, a tak se nám naskýtá ojedinělý pohled na britské farmáře, kteří používali mléko jako hnojivo nebo ho vylévali do kanálu a pak museli mléko zpětně dovážet z Nizozemska, Francie nebo jiných částí Evropské unie, aby uspokojili poptávku. Právě jsme se z toho začali vymaňovat a teď tato sněmovna odhlasovala, že se vše vrátí zpět.

Stačí jen, aby se každý, kdo se domnívá, že Evropská unie směřuje k utlumení své aktivity a přenesení pravomocí, podíval na dnešní hlasování.

Syed Kamall (ECR). - Pane předsedající, minulý týden nově vyšla některá alba skupiny Beatles v digitálně upravené verzi. Tento týden vedeme diskusi o nové verzi systému kvót na mléko. Na první pohled to možná spolu příliš nesouvisí, dokud se nezamyslíme nad názvem jedné z písní Beatles *Zpátky v SSSR*, který to podle mě všechno shrnuje. Máme zde systém, kde o cenách a kvótách rozhodují byrokrati, nikoli potřeby spotřebitelů nebo dokonce potřeby dodavatelů. Máme zde systém, kde spotřebitelé platí dvakrát – na vyšší ceny a na vyšší daně, aby podpořili systém, který to nevyžadoval, když ceny byly vysoké.

Pamatuji se, jak ke konci předchozího mandátu Martin Schulz prohlásil, že se nakonec dočkal sociální demokratizace Evropské lidové strany. Vlastně mám dojem, že jeho sen pokračuje a že jsme svědky sovětizace EU. Copak ve skutečnosti nehledíme na "EUSSR"?

Jens Rohde (ALDE). - (*DA*) Pane předsedající, my dánští liberálové máme velké pochopení pro zemědělce, kteří se potýkají se současnými velkými ekonomickými problémy, a vlastně máme také velké pochopení pro myšlenku poskytnutí krátkodobé pomoci potřebným. Jediným problémem je, že programy krátkodobé institucionalizované podpory nikdy nezůstanou krátkodobými, navzdory mnoha hezkým prohlášením o záměru. Nakonec se z nich vždy stanou programy trvalé a všichni, kdo se podílíme na jejich provádění, ať zde nebo ve svých národních parlamentech, tohle víme. Proto se obáváme – a myslíme si, že naše obavy jsou správné – že opatření doporučovaná v tomto usnesení a rovněž takto chápané iniciativy Komise povedou ve skutečnosti k trvalejšímu odklonu od skvěle nastaveného procesu reforem směřujícího k efektivnímu zemědělství, za něž je Komise odpovědná, a domníváme se proto, že toto usnesení musíme odmítnout.

Návrhy usnesení RC-B7-0040/2009

Zigmantas Balčytis (S-D). - Pane předsedající, hlasoval jsem pro usnesení, jelikož otázka bezpečnosti dodávek energie má v dnešní době pro všechny členské státy Evropské unie nejvyšší důležitost.

Nedávná rusko-ukrajinská krize jasně ukázala současné problémy v odvětví energetiky, zejména naprostou závislost některých členských států na jediném dodavateli zemního plynu.

Baltské státy, které jsou od ostatní Evropy oddělené, jsou ponechány na milost dodavatelům plynu z východní Evropy. Nyní je více než kdy jindy důležité vytvořit ucelenou společnou energetickou politiku založenou na solidaritě, různorodých zdrojích energie a obraně společných zájmů.

Chtěl bych využít této příležitosti, abych poděkoval Komisi, a zejména švédskému předsednictví, za předložení strategie Baltického moře, která umožní účinnou mobilizaci strukturálních fondů a jejich účelnější využití při dosahování společných cílů.

Jsem přesvědčen, že pokud bude tato strategie důsledně prováděna, stane se příkladem regionálního úspěchu.

Na závěr chci vyzvat Komisi, aby převzala iniciativu při provádění strategie Baltického moře a nedopustila, aby v některých případech zájmy jednotlivých členských států převážily nad naplňováním cílů společné strategie.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Hlasoval jsem pro usnesení, neboť otázka energií je důležitou prověrkou evropské solidarity. Členské státy musí v této oblasti spolupracovat.

Energetická politika musí být propojena se zahraniční politikou. Komise se musí zabývat rovněž diverzifikací energetické bezpečnosti v různých členských státech EU. Boj proti změně klimatu znamená, že energetika závislá na uhlí se může dostat do hrozivých finančních problémů. Občané pak pocítí prudký nárůst cen. Je nejvyšší čas, abychom v této oblasti zavedli společnou evropskou politiku. Komise musí dát jasně najevo, že bude bojovat proti sobeckým postojům členských států, které v pokračující závislosti na jediném dodavateli, například v závislosti na ruském plynu, nevidí žádné nebezpečí.

Musíme konat. Evropská komise a komisař pro energetiku musí jednoznačně vyjádřit svou politickou vůli.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Pane předsedající, hlasoval jsem pro toto usnesení a nyní vysvětlím, proč jsem tak učinil. Evropská unie je závislá na dovozu energie. Spotřeba energie neustále roste, ale přírodní zdroje jsou omezené. Energetická bezpečnost předpokládá zároveň diverzifikaci zdrojů a přepravních tras i vysoce účelné vzájemné propojení členských států, na němž se v současné době pracuje v rámci různých projektů, za evropské finanční podpory plynovodů mezi Rumunskem a jeho sousedy, Maďarskem a Bulharskem. Právě v tomto stádiu se nyní nacházíme, řekl jsem si, ale co ještě musíme udělat?

Chtěl bych uvést možná odvážné, ale jednoduché srovnání s elektrickou energií. V tuto chvíli je do našich domácností dodáván elektrický proud, aniž bychom věděli odkud. Diverzifikovaná síť dodávající zemní plyn a četné přepravní sítě nám musí umožnit dosáhnout úplně stejného cíle, tj. zajistit dodávku plynu v každé situaci, ať je jakákoli. Proto jsem podporoval a stále podporuji projekt Nabucco, ale zároveň také kroky směřující k rozrůznění zdrojů obnovitelné energie.

Písemná vysvětlení hlasování

- Zpráva: Paolo De Castro (A7-0005/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), písemně. – (PT) Hlasoval jsem pro zprávu o návrhu nařízení Rady týkající se období intervence 2009 a 2010 u másla a sušeného odstředěného mléka, protože tato opatření chápu jako pokračování rozhodných opatření, která se okamžité projevují v regulaci nadměrné dodávky ovlivňující trh s mlékem a mléčnými výrobky. Propad cen na světovém trhu mléka a mléčných výrobků v posledních 12 měsících byl způsoben celkovým nárůstem výroby a celosvětovým poklesem poptávky v důsledku hospodářské a finanční krize. To opravňuje i nadále provádět veřejné zásahy u másla a sušeného mléka.

Jean-Pierre Audy (PPE), písemně. – (FR) Na základě zprávy mého italského kolegy Paola De Castra jsem hlasoval pro návrh nařízení Rady, který se odchyluje od nařízení o společné organizaci trhu (SOT), pokud jde o období intervence 2009 a 2010 u másla a sušeného odstředěného mléka. Poté, co v roce 2007 nastal v celosvětovém měřítku k prudký nárůst cen všech potravin, a tedy i mléka, došlo v uplynulých 12 měsících k propadu cen. Podporuji Komisi, která začátkem roku 2009 zavedla pomoc pro soukromé skladování másla ve snaze podpořit trh. Vzhledem k mimořádné situaci podporuji prodloužení stávajícího období veřejné intervence u másla a sušeného odstředěného mléka až do 28. února 2010, a to na základě nabídkového řízení. Kromě toho vzhledem k nejistotě, která panuje ohledně doby potřebné k zotavení trhu mléka a mléčných výrobků, jsem podpořil zmocnění dané Komisi, aby prodloužila období intervence 2010/2011, opět prostřednictvím nabídkového řízení, pokud to situace na trhu bude vyžadovat.

David Casa (PPE), písemně. – Tato zpráva se vztahuje k návrhu nařízení Rady, který se odchyluje od jednotného nařízení o společné organizaci trhů, pokud jde o období intervence u másla a sušeného mléka. Vzhledem k tomu, že mlékárenské odvětví je postiženo hlubokou krizí, jsem hlasoval pro tuto zprávu.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt a Cecilia Wikström (ALDE), písemně. – (SV) Jsme si plně vědomi neudržitelnosti situace zemědělců produkujících mléko a mléčné výrobky. Zároveň si však uvědomujeme a jsme přesvědčeni o tom, že zásahy ze strany EU nejsou řešením. Nyní nadešel čas, abychom přešli na systém založený na trhu a na pojištění, který osvobozuje zemědělce, aniž by rozvrátil domácí či celosvětový trh. Je rovněž nejvyšší čas přezkoumat situaci v oblasti hospodářské soutěže ve velkovýrobě zemědělských vstupů a v téměř stejně tak rozsáhlém potravinářském průmyslu, který stojí mezi zemědělci a spotřebiteli.

Jarosław Kalinowski (PPE), písemně. – (PL) Pokud jde o pozměňovací návrhy zahrnující zmrazení mléčných kvót, měl bych následující poznámku. Zaprvé není ničím podložený předpoklad, že navrhované zvýšení výrobních kvót (které by následovalo po revizi společné zemědělské politiky) nějakým způsobem ovlivní krizi v tomto odvětví.

Za druhé, zmrazení růstu kvót (právě tento návrh obsahují změny usnesení Evropského parlamentu) by trestalo zemědělce v zemích, které jsou v současné době na pokraji využití svých kvót. Bylo by nespravedlivé, a dokonce nemorální měnit pravidla v této fázi hry. Za třetí vám chci připomenout, že na kodaňském summitu v roce 2002 jsme vedli jednání (rovněž za účasti Polska) na téma mléčných kvót s tím, že tyto kvóty budou platit do roku 2007. V Lucemburku byl systém kvót prodloužen až do roku 2014, a to bez naší účasti nebo práva hlasovat.

Nemůžeme řešit problémy v mlékárenském odvětví tak, že některým producentům umožníme, aby si zlepšili svou situaci na úkor jiných. Naše koncepce a postupy by měly směřovat k tomu, aby příležitost dostal každý, bez ohledu na to, z jaké země pochází, ať už se jedná o jednoho z 15 starých členských států nebo 12 nových členů.

Jörg Leichtfried (S&D), písemně. – (DE) Souhlasím s krátkodobým řešením Komise spočívajícím v odkupu másla a sušeného mléka. Nicméně při řešení krize v odvětví mléka a mléčných výrobků vyzývám k dlouhodobému řešení, například prostřednictvím pružné regulace množství stanovit takovou cenu mléka, která pokrývá náklady. Mléčné přebytky musí být zadrženy na národní úrovni podle zavedených evropských požadavků.

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Krize v odvětví mléka a mléčných výrobků vedla rovněž k poklesu ceny másla a sušeného odstředěného mléka. Vítám návrh Komise i nadále podporovat trh a prodloužit období intervence až do 28. února 2010. Doufejme, že to přispěje k zotavení trhu a že ceny se budou opět řídit nabídkou a poptávkou. Nicméně se domnívám, že po omezenou dobu je tato intervence nezbytná, a proto jsem hlasoval pro zpravodajův návrh.

Cristiana Muscardini (PPE), písemně. – (IT) Vážná krize v mlékárenském odvětví ohrožuje jeho samotné přežití. Domnívám se proto, že je správné stavět se i nadále proti individuální správě kvót, neboť to by ve skutečnosti mohlo znamenat nahrazení kompenzačních plateb na konci roku, tedy nástroje, který je naopak pro italský systém výroby klíčový. Přesněji řečeno, souhlasím s dočasným zvýšením intervenční ceny, s iniciativami a opatřeními, která mají v tomto odvětví nastolit rovnováhu, s lepším poskytováním informací spotřebitelům a s důležitým krokem zavedení označení původu mléka a mléčných výrobků.

Především v zájmu obnovení rovnováhy nabídky a poptávky bychom měli návrh na dočasné zmrazení části kvót stanovených pro jednotlivé státy podpořit a poskytnout kompenzační mechanismus producentům nuceným likvidovat část svých stád, která procentuálně odpovídá zmrazené kvótě mléka.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), písemně. – (RO) Evropská unie zažívá v současné době jednu z nejhlubších krizí, která kdy byla v odvětvímléka a mléčných výrobků zaznamenána a kterou vyvolal růst produkce mléka a významný pokles celosvětové poptávky. Vzhledem k zoufalé situaci, v níž se nacházejí evropští producenti mléka, musíme prodloužit období veřejné intervence (tj. pro odkup a skladování sušeného odstředěného mléka a másla) minimálně do února příštího roku nebo až do roku 2011, bude-li to považováno za nutné. Nemyslím si, že si můžeme dovolit jen zpovzdálí přihlížet likvidaci zemědělských farem v Evropě, protože do roka budeme muset mléko a mléčné výrobky dovážet ze zemí mimo Společenství. Pokud se zároveň domníváme, že zdravotní normy se ani nepřiblíží těm, které očekáváme, máme hodně co ztratit. Za těchto okolností je tato zpráva vítána. Abychom však skutečně byli schopni řešit problém mlékárenského odvětví, musíme přijmout příslušná opatření, protože zásoba těchto produktů vyžaduje vyčlenění značných prostředků, a může se kdykoliv stát, že tyto zásoby budou neupotřebitelné. Nyní musíme investovat do systému udržitelného zemědělství, které dokáže uspokojit naše požadavky, co se týče potravin, třebaže se právě nacházíme uprostřed finanční krize. Jen tak zabráníme vzniku potravinové krize v pozdější době.

- Zpráva: Paolo De Castro (A7-0004/2009)

David Casa (PPE), písemně. – Tento návrh upravuje programy přímé podpory zemědělců, které platí v současné době. Vzhledem k tomu, že souhlasím s nutností těchto změn, jsem hlasoval pro.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), *písemně.* – (RO) Jsme na počátku nového funkčního období, kdy jsme stanovujeme priority pro budoucí politiky Evropské unie. Vím, že jsme v pokušení zaměřit svou pozornost na některé otázky, které považujeme za mimořádně důležité, a jiné ignorovat. A zde bych chtěla upozornit, že se můžeme vzdát řady věcí, ale nemůžeme přestat jíst. Zemědělství proto musí pro EU zůstat prioritou. Podle mého názoru musíme zvýšit zaručenou minimální částku určenou na pomoc zemědělcům nad hranici 15 000 EUR, kterou stanovila Komise, a rovněž navýšit rozpočet na propagaci mléka a mléčných výrobků a na podporu mlékárenského odvětví. Důrazně doporučuji poskytnout podporu zemědělcům produkujícím mléko a maso za účelem stabilizace trhů, a to tak, že je zahrneme do dočasného krizového rámce státní pomoci.

Kromě toho systémy přímé pomoci musí zohledňovat také specifika nových členských států, kde zemědělství hraje důležitou úlohu v národním hospodářství, a zachovat podporu zemědělství, což jim umožní překonat strukturální problémy a dosáhnout cíle sblížení zvýšením úrovně rozvoje v odvětví zemědělství a odstraněním rozdílů ve výkonnosti a konkurenceschopnosti ve vztahu k starým členským státům.

- Návrh usnesení: SWIFT B7-0038/2009

Zigmantas Balčytis (S-D), písemně. – Boj proti terorismu stojí vysoko na seznamu priorit této sněmovny. Musíme však najít správnou rovnováhu mezi zajištěním bezpečnosti a ochranou občanských svobod a základních práv. Musíme také zajistit maximální respektování soukromí a ochranu údajů. Vyváženost a přiměřenost musí být hlavními zásadami, z nichž boj proti terorismu vychází. Evropská unie odjakživa prokazuje pevné odhodlání chránit soukromí občanů, a to je nutno zachovat. Evropské společenství je založeno na právním státu a veškeré přenosy evropských osobních údajů do třetích zemí musí respektovat procesní záruky a práva obhajoby.

Při všech přenosech je samozřejmě nutno dodržovat právní předpisy na ochranu údajů na vnitrostátní a evropské úrovni. SWIFT je klíčová infrastruktura a každý požadavek na přenos údajů musí být náležitě odůvodněn v každém konkrétním případě a bezpodmínečně schválen soudem. Při jednání se Spojenými státy musí Evropské společenství zaujmout rozhodný postoj, aby údaje SWIFT nebylo možno použít pro jiné účely než v souvislosti s financováním protiteroristických akcí.

Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Marita Ulvskog a Åsa Westlund (S&D), písemně. – (SV) My sociální demokraté jsme se rozhodli, že se zdržíme hlasování o pozměňovacím návrhu 1. V zájmu demokratické kontroly je velice důležité, aby Evropský parlament a parlamenty jednotlivých států měly přístup k dokumentům a instrukcím ještě před zahájením jednání o přístupu k údajům o komunikaci ohledně finančních transakcí se zástupci Spojených států. Evropští občané musí mít jistotu, že přenosem jejich bankovních informací nebudou porušeny vnitrostátní ani evropské právní předpisy. Zároveň si uvědomujeme, jak je důležité, že v budoucnu budeme moci vyšetřovat teroristické trestné činy účinně, ale nikoli na úkor demokracie.

Sylvie Guillaume (S&D), písemně. – (FR) Hlasovala jsem pro společné usnesení o předpokládané mezinárodní dohodě týkající se zpřístupnění údajů o komunikaci ohledně finančních transakcí Ministerstvu financí Spojených států s cílem předcházet teroristickým útokům, zabránit jejich financování a bojovat proti terorismu. Nicméně jako zástupci občanů, a vědomi si citlivé povahy této věci, která se dotýká základních práv, požadujeme před podpisem jakékoli dohody se Spojenými státy o SWIFT pevné záruky. Požadujeme, aby přenášené údaje byly použity pouze pro boj proti terorismu, aby v rámci reciprocity byly Spojené státy povinny poskytnout na žádost evropských orgánů příslušné finanční informace, aby platnost této prozatímní dohody byla omezena maximálně na 12 měsíců a aby se později, poté co vstoupí v platnost Lisabonská smlouva, jednalo o nové dohodě s plnou účastí Evropského parlamentu a parlamentů jednotlivých států.

Přeji si také, aby se poodkryla rouška tajemství, která z velké části zahaluje jádro této věci, a aby se nám poslancům EP dostalo více informací o postupech uvedených v této dohodě, než tomu bylo dosud.

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) V souladu s plánovanou mezinárodní dohodou mají být údaje o komunikaci ohledně finančních transakcí k dispozici Ministerstvu financí Spojených států za účelem předcházení teroristickým útokům, zabránění jejich financování a boje proti terorismu. Přenos údajů o komunikaci ohledně finančních transakcí cizím státům představuje vážný zásah do základních práv našich občanů, zejména jsou-li příjemcem těchto informací Spojené státy americké.

Spojené státy již mnohokrát v minulosti dokázaly, že neberou ochranu údajů vážně, zejména jedná-li se o provádění projektů a naplňování cílů vlády. Ačkoliv tento návrh usnesení neopomíjí ochranu evropských občanů, nevhodné použití těchto důležitých informací v zásadě není možno vyloučit. Proto jsem hlasoval proti návrhu usnesení.

- Návrh usnesení: ES/Tádžikistán B7-0025/2009

David Casa (PPE), písemně. – Tádžikistán zaujímá důležitou zeměpisnou polohu, neboť se nachází na hlavní křižovatce mezi Evropou a Asií, a plní tak významnou úlohu při posilování stability dané oblasti. Hlasoval jsem pro toto usnesení snažící se vymezit řadu důležitých otázek, které je třeba v Tádžikistánu řešit.

- Zpráva: Alojz Peterle (A7-0007/2009)

Zigmantas Balčytis (S-D), písemně. – Velice vítám navrhované partnerství ES a Tádžikistánu a dohodu o spolupráci, která poskytuje rámec pro budoucí spolupráci EU s Tádžikistánem. Oblast Střední Asie je pro Evropské společenství velice důležitá z hlediska hospodářského i politického a tato dohoda přispěje k upevnění a posílení politických, hospodářských a obchodních vztahů EU a přítomnosti v Tádžikistánu a Střední Asii obecně.

Kromě toho podpoří také hospodářský růst a udržitelný rozvoj, tažení proti chudobě a stabilitu v Tádžikistánu a v oblasti Střední Asie. Jsem rád, že tato dohoda zahrnuje rovněž taková témata, jako je boj proti terorismu a zbraním hromadného ničení, nelegálnímu obchodování, obchodování s drogami a organizovanému zločinu. Od této chvíle povede EU a Tádžikistán úzký politický dialog, který otevře cestu k prohloubení vztahů ve více oblastech.

Willy Meyer (GUE/NGL), písemně. – (ES) V roce 2007 v době německého předsednictví přijala EU strategii pro Střední Asii zaměřenou na přidružení. Dohoda s Tádžikistánem je součástí této strategie a uvádí se, že jejím hlavním cílem v této oblasti jsou přírodní zdroje, především zemní plyn. Hlasoval jsem proti zprávě

o Dohodě o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a Republikou Tádžikistán, protože EU se zajímá o tuto zemi pouze kvůli jejímu přírodnímu bohatství a její strategické zeměpisné poloze, jelikož Tádžikistán hraničí s Afghánistánem a Čínou.

Vztahy EU s třetími zeměmi by měly vycházet z jiných zájmů, ze společných zájmů, a vždy je při tom třeba respektovat svrchovanost obou stran a samozřejmě také řízení jejich zdrojů.

- Společný návrh usnesení: Situace v Litvě po přijetí zákona na ochranu nezletilých osob (RC-B7-0026/2009)

Robert Atkins (ECR), písemně. – Já a moji britští kolegové konservativci s touto zprávou z velké části souhlasíme. I nadále plně podporujeme rovná práva a příležitosti pro všechny lidi bez ohledu na jejich zdravotní postižení, rasu, náboženské přesvědčení či sexuální orientaci a rozhodně odmítáme jakékoli formy diskriminace. Máme však vážné pochyby, pokud jde o angažovanost Agentury pro základní práva a Evropské unie v otázkách, které by podle nás měly zůstat vyhrazeny jednotlivým národním státům.

Proto jsme se rozhodli, že se hlasování o tomto usnesení zdržíme.

Martin Callanan (ECR), písemně. – Poslanci za Evropské konzervativce a reformisty plně podporují rovné zacházení se všemi bez ohledu na rasu, náboženské přesvědčení, sexuální orientaci nebo zdravotní postižení a zásadně odsuzují diskriminaci ve všech jejích formách.

Máme však vážné pochyby, pokud jde o angažovanost Agentury pro základní práva a Evropské unie v otázkách, které by podle nás měly zůstat vyhrazeny jednotlivým národním státům. Jako demokratický národ jsme přesvědčeni, že o této věci by měl rozhodovat litevský parlament a občané Litvy.

Rozhodli jsme se proto, že toto usnesení nepodpoříme.

Edite Estrela (S&D), písemně. – (PT) Hlasovala jsem pro usnesení Evropského parlamentu o litevském zákonu na ochranu nezletilých osob před škodlivým vlivem zveřejňovaných informací, protože si myslím, že zákon schválený litevským parlamentem dne 14. července 2009, podle něhož je zakázáno "přímo šířit mezi nezletilými osobami [...] zveřejňované informace, které propagují homosexuální, bisexuální nebo polygamní vztahy", jelikož mají "škodlivý vliv na rozvoj nezletilých osob", by měl být naléhavě přezkoumán. V souladu se zásadami Evropské unie je třeba odstranit jakékoli formy diskriminace, a zejména diskriminaci na základě sexuální orientace, a proto by Agentura pro základní práva měla ke zmíněnému zákonu a jeho změnám vydat stanovisko z hlediska smluv a právních předpisů Evropské unie.

Bruno Gollnisch (NI), *písemně.* – (*FR*) Návrh usnesení, který je nám dnes překládán, je vskutku šokující. Ukazuje prstem na jednu zemi, protože její demokraticky zvolený parlament právě přezkoumává zákon, který – společně se zákony existujícími ve většině členských států – má chránit nezletilé osoby a je výslovně zaměřen na jejich ochranu před jakoukoli propagací homosexuality, bisexuality nebo polygamie. Co může být v případě dětí přirozenější? To je zřejmě považováno za "diskriminaci" a celá EU mobilizuje proti chudáku Litvě, která se provinila tím, že tuto propagaci zakázala a podpořila rodinné hodnoty.

Ještě více však ohromuje skutečnost, že skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů), která o sobě teoreticky prohlašuje, že je křesťansko-demokratická a má určité morální hodnoty, rovněž připojila svůj podpis pod tuto absurditu iniciovanou levicí. Jako obvykle práva dětí tváří v tvář tlaku určitých lobbystických skupin neznamenají nic. Je třeba uvést, že ve své době někteří poslanci tohoto parlamentu byli ve jménu všeobecné svobody zastánci pedofilie a práva všech lidí na sexuální život, bez ohledu na jejich mládí. Toto usnesení není jen trestuhodné, je odporné!

Sylvie Guillaume (S&D), písemně. – (FR) Hlasovala jsem pro usnesení odsuzující litevský zákon na ochranu nezletilých osob před škodlivým vlivem zveřejňovaných informací, který zakazuje šířit veškeré informace o homosexualitě, pokud jsou přístupné nezletilým osobám. Tento zákon je zcela v rozporu s evropskými právními předpisy, konkrétně pokud jde o potírání diskriminace na základě sexuální orientace, má z velké části homofobní obsah a rovněž omezuje svobodu vyjadřování. Je široce odsuzován nevládními organizacemi, včetně Mezinárodní asociace lesbiček a gayů ILGA a organizace Amnesty International, a Radou Evropy. Mladým lidem musíme nabídnout vizi společnosti, která je otevřená různorodosti a je založena na zásadě respektování druhých navzdory jakýmkoliv jejich odlišnostem. Co se týče Evropské komise, jako strážce Smluv musí jednat odpovědně a zahájit proti Litvě přestupkové řízení, pokud ta by trvala na svém rozhodnutí. Prostřednictvím tohoto hlasování vyzýváme představitele litevského parlamentu, aby se vzpamatovali a odmítli tento text signalizující návrat k minulosti, kterou za svou osobu odsuzuji.

Jim Higgins, Seán Kelly, Mairead McGuinness a Gay Mitchell (PPE), písemně. – Vysvětlím hlasování jménem delegace skupiny Fine Gael v Evropském parlamentu. Poslanci EP ze skupiny Fine Gael se hlasování o Litvě zdrželi, neboť tamní legislativní a právní proces dosud neskončil. Poté, co bude litevský právní proces dokončen, je možné zkoumat, zda není v rozporu se Smlouvami EU. To je běžný a správný postup. Bereme také v úvahu, že usnesení staví jednu formu diskriminace nad jiné a samo o sobě je určitou formou diskriminace.

Filip Kaczmarek (PPE), *písemně.* – (*PL*) Hlasoval jsem proti usnesení, které by pro Evropskou unii mohlo představovat nebezpečný precedens. Podle mého názoru jsou jeho obsah a téma neslučitelné se zásadou subsidiarity. Taková usnesení mohou posilovat euroskepticismus, neboť jen dokládají, že Evropská unie má sklon vměšovat se do vnitřních záležitostí členských států EU. Zásada nevměšování se do vnitřních záležitostí členských států EU není jen nezpochybnitelnou zásadou, ale v Litvě se neděje nic, co by nás nutilo přijmout nějaké kroky. Ti, kdo si přejí lepší Evropu, by měli hlasovat proti tomuto usnesení. To je důvodem mého rozhodnutí. Velice vám děkuji.

Willy Meyer (GUE/NGL), písemně. – (ES) Litevský parlament schválil změny zákona na ochranu nezletilých osob před škodlivým vlivem zveřejňovaných informací. Cílem tohoto zákona je zabránit šíření zveřejňovaných informací, "které propagují homosexuální … vztahy" nebo "popírají rodinné hodnoty".

Litevské orgány by proto měly tento zákon změnit nebo zrušit a neměly by přijímat změny trestního zákona a správního řádu, aby právní předpisy neodporovaly lidským právům a základním svobodám zakotveným v mezinárodních a evropských právních předpisech.

Byl to krok správným směrem, když nový prezident Litvy vyzval litevský parlament, aby tento zákon přehodnotil, a zajistil tak jeho soulad s ústavními principy právního státu, právní jistotu a právní jasnost a dodržování zásad otevřené společnosti a pluralitní demokracie.

Z těchto důvodů a vzhledem k tomu, že je nezbytně nutné tento zákon revidovat, jsem hlasoval pro společný návrh usnesení Evropského parlamentu.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), písemně. – (FR) Hlasoval jsem proti tomuto usnesení, které nastoluje nebezpečný precedens, neboť vyjádřené názory se neřídí zásadou subsidiarity a představují jistou formu zásahu do svrchovaného rozhodování parlamentu členského státu, a to v době, kdy příslušný zákon ještě ani nevstoupil v platnost.

- Společný návrh usnesení: krize v mlékárenském odvětví (RC-B7-0047/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), písemně. – (*PT*) Podpořil jsem a hlasoval pro pozměňovací návrh 28 tohoto usnesení vyzývajícího Komisi a členské státy, aby neprodleně přijaly dodatečná opatření a prostřednictvím dočasného zmrazení navýšení kvót stanovených během posledních reforem v rámci společné zemědělské politiky upravily současnou produkci Společenství, neboť tento pozměňovací návrh se týká zájmů všech portugalských producentů mléka a získal si podporu zejména mezi producenty mléka na Azorských ostrovech. Mrzí mě proto, že většina poslanců Evropského parlamentu tuto změnu nepodpořila.

Zigmantas Balčytis (S-D), *písemně*. – Hlasoval jsem pro toto společné usnesení, protože v rozporu s předpovědí Evropské komise, že cena mléčných výrobků výrazně stoupne, se situace na trhu s mlékem a mléčnými výrobky dramaticky zhoršuje a cena mléka padá navzdory intervencím a vývozním dotacím. Hospodářství mnoha členských států jsou na zemědělství a farmářství silně závislé. Bohužel v současné době se cena, kterou za zemědělské výrobky platí spotřebitelé v supermarketech, velice liší od částky, kterou dostávají producenti. Mnoho zemědělců EU produkujících mléko a mléčné výrobky je nyní vážně ohroženo a jsou nuceni prodávat mléčné výrobky pod výrobní cenou. Na překonání této krize a na záchranu trhu mléka a mléčných výrobků v Evropské unii musí Komise přijmout náležitá krátkodobá i dlouhodobá opatření. V tomto smyslu velice podporuji požadavek na vytvoření mléčného fondu EU na pomoc producentům mléka a na podporu zemědělských investic. Pokud chceme mít dobře fungující trh s mlékem a mléčnými výrobky, musíme podpořit investice do modernizace zemědělských podniků, drobné producenty a mladé zemědělce. A nejdůležitější je, aby zemědělci dostávali za svou produkci spravedlivou a přiměřenou cenu.

David Casa (PPE), písemně. – V uplynulých 12 měsících došlo ke zhoršení situace na trhu mléka a mléčných výrobků, kdy ceny mléka klesly pod 21 centů za litr a mnohým zemědělcům nezbylo nic jiného než prodávat mléko a mléčné výrobky se ztrátou. Jedná se o mimořádně vážnou situaci, a proto jsem hlasoval pro toto usnesení.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Christel Schaldemose a Britta Thomsen (S&D), písemně. – (DA) Hlasovali jsme proti návrhům na zvýšení zemědělské pomoci mlékárenskému odvětví. Naše skupina hlasuje shodně pro omezení zemědělské pomoci a pokračování reformy zemědělské politiky EU. V souvislosti s příslušným rozhodnutím skupina Pokrokové aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu hlasovala proti pozměňovacím návrhům 16, 17 a 19, neboť přes uspokojivý obsah nebyly tyto návrhy pro předmětnou diskusi relevantní.

Edite Estrela (S&D), písemně. – (PT) Hlasovala jsem pro návrh společného usnesení o krizi v mlékárenském odvětví, neboť se domnívám, že je nutno přijmout okamžitá opatření na řešení závažné krize, kterou toto odvětví zažívá, zejména podněcovat poptávku, aby se obnovila rovnováha na trhu. Je však politováníhodné, že kompromis dosažený v Parlamentu nezahrnuje dočasný odklad navýšení kvót či další opatření na snížení produkce, což by mělo velký význam pro pomoc evropským zemědělcům v jejich boji s krizí.

Diogo Feio (PPE), písemně. – (PT) Vzhledem k hluboké krizi postihující mlékárenské odvětví je nutné přijmout účinnější opatření na podporu producentů a zvážit, zda je účelné kvóty na mléko v roce 2015 zrušit.

Stabilizace trhu mléka a mléčných výrobků nedosáhneme pouhým jedním či dvěma náhodnými opatřeními, jako je například nenavýšení kvót, která mají zmírnit okamžité, dočasné dopady krize. Naopak, bude nutno zvážit střednědobá až dlouhodobá řešení a posoudit příčiny, proč tento trh řádně nefunguje, a určit nejlepší způsob, jak zachovat udržitelnou produkci, a zároveň nezapomínat na to, že spotřebitelé mají právo na spravedlivou cenu.

V tomto směru musím upozornit na zvlášť zranitelné konkurenční postavení těch nejodlehlejších regionů, které jsou silně závislé na mléčné výrobě, například Azorských ostrovů. Mrzí mě jistá necitlivost ze strany Evropské komise a špatné řízení tohoto procesu na národní úrovni ze strany portugalské vlády. V dobách krize je obzvlášť důležité, aby naši vedoucí představitelé dokázali podniknout kroky a podpořit národní zájmy. Tady tomu tak bohužel není. Pozitivní je, že zaznamenávám úspěch pozměňovacích návrhů, na nichž jsem se podílel a které podporují zvýšení minimálních plateb. Není to ideální řešení, ale pomáhá.

José Manuel Fernandes (PPE), písemně. – (*PT*) Hlasuji pro toto usnesení, ačkoliv není dostačující. Aby se nyní ceny stabilizovaly, je nutno naléhavě odebrat bonus ve výši 2% ročního růstu nad danou kvótu. Systém mléčných kvót bude muset být zachován i po roce 2015 nebo jej bude nutno nahradit jiným regulačním mechanismem. Podstatné je přizpůsobit produkci mléka evropské domácí poptávce, aby producentům byla zaručena spravedlivá cena. Základem je transparentnost trhu, a proto navrhuji zřídit evropské středisko, které by se podílelo na sledování a regulaci trhu od výroby až k distribuci.

João Ferreira (GUE/NGL), písemně. – (PT) Přijaté usnesení obsahuje pozitivní opatření, která jsou v současné situaci, kdy toto odvětví zasáhla hluboká krize, nezbytná. Proto jsme pro něj hlasovali. Jedná se však pouze o jednorázová opatření, která neřeší základní problémy tohoto odvětví, zejména situaci drobných a středních producentů, jejichž postavení se v budoucnu pravděpodobně ještě zhorší vzhledem k ohlášenému záměru zrušit mléčné kvóty.

Boj, který vedou producenti mléka a který přesahuje jejich bezprostřední cíle – prodávat své výrobky za ceny, které jim zajistí přežití – má rovněž širší smysl a význam, mající souvislost s takovým zemědělstvím, jaké si přejeme mít v budoucnu. Neoliberální model zemědělství, který podporuje zaplavování trhu zbožím ze zemí s větší výrobní kapacitou a podporuje intenzivní výrobu v některých zemích a upuštění od zemědělského hospodaření a potravinovou závislost v jiných, musí být nahrazen modelem založeným na potravinové soběstačnosti a potravinové bezpečnosti – právu každé země zemědělsky vyrábět udržitelným způsobem. V tomto modelu jsou nejdůležitější veřejné mechanismy pro kontrolu produkce – kvóty, přizpůsobené potřebám jednotlivých zemí.

Bruno Gollnisch (NI), *písemně.* – (FR) Když politika dohání zemědělce k sebevraždám, když způsobuje, že lidé úmyslně ničí výsledky své práce, neboť to není o nic horší než to, co jim nabízí politika, je načase danou politiku změnit. Liberalizace zemědělství obecně, a zejména odvětví mléka a mléčných výrobků, je katastrofou. Kolikrát je nutno v této sněmovně opakovat, že zemědělství živí lidi, dělá krajinu přitažlivější a udržuje obyvatelstvo ve venkovských oblastech, a nemůže tedy být považováno za hospodářskou činnost jako každou jinou? Potraviny nejsou výrobky, s nimiž je možno spekulovat na trzích odtrženě od veškeré reality. Je nesmyslné podporovat dovoz produktů, které ani nesplňují kritéria kvality povinně dodržované našimi zemědělci. Je ostudné, že tito zemědělci jsou ponecháni na milost zpracovatelům a dravcům z velkých nákupních centrál, které dosahují zisků na úkor producentů i spotřebitelů. Nesmělé, neurčité návrhy v textu nejsou ani dostatečné, ani plně uspokojivé, ale alespoň existují. Proto jsme pro ně hlasovali.

Pascale Gruny (PPE), písemně. – (FR) Situace na trhu mléka a mléčných výrobků se v posledních 12 měsících výrazně zhoršila: cena mléka poklesla o 30 % ročně, což je nejstrmější pád za posledních 20 let. Je proto bezpodmínečně nutné zavést nové formy regulace na evropské úrovni, aby mlékárenské odvětví nebylo závislé pouze na podmínkách trhu, ale mohlo jim skutečně konkurovat. Nestabilita příjmů producentů v současné době neumožňuje optimální rozdělení zdrojů, které jsou pro budoucí investice do tohoto odvětví klíčové. Evropská komise má proto za povinnost podporovat smluvní vztahy se zemědělsko-potravinářským řetězcem, aby byla zajištěna vyváženost vztahů mezi různými provozovateli v tomto odvětví, aby se stabilizoval trh a nedošlo ke vzniku tržních rizik. Komise musí rovněž podpořit lepší organizaci v jednotlivých odvětvích. Kromě toho je třeba zvážit, zda by navýšení mléčných kvót mohlo mít příznivý dopad na ceny producentů. Evropa teď musí přejít k činům. Už nemůžeme dál čekat. Pokud něco neuděláme, budeme riskovat, že evropské odvětví mléka a mléčných výrobků utrpí nenávratné škody, a připravíme tak naše zranitelné zemědělské oblasti o jádro jejich hospodářství.

Sylvie Guillaume (S&D), *písemně*. – (FR) Mléčná stávka v zemích Evropy sílí a dochází i k šokujícímu vylévání mléka do polí. Tváří v tvář obavám producentů mléka přijal Evropský parlament určitý postoj. Za této situace jsem hlasovala pro to, aby byl v rámci plánování rozpočtu EU na rok 2010 vytvořen fond s vkladem 600 milionů EUR na pomoc producentům mléka, kteří v současné době zažívají hlubokou krizi, v tomto odvětví dosud nevídanou, a zápasí se zákony nabídky a poptávky na světovém trhu mléka.

Moji kolegové socialisté a já jsme rovněž předložili pozměňovací návrh vyzývající k pozastavení v současnosti platných mléčných kvót ve snaze dosáhnout zvýšení cen. Kromě toho bychom také měli přijmout cyklická opatření, neboť již přijatá opatření zaměřená na řízení trhu se ukázala být vůči nestálosti cen neúčinná.

Elisabeth Jeggle (PPE), písemně. – (DE) Odvětví mléka a mléčných výrobků se momentálně nachází uprostřed krize dosud nevídaného rozsahu. Producentské ceny dramaticky klesly a mnoho zemědělců v EU bojuje o přežití. Komise zpovzdálí přihlížela tomuto vývoji až příliš dlouho. V našem návrhu usnesení, které má podporu téměř všech skupin, jasně říkáme, že rozhodnutí přijatá v listopadu 2008 v souvislosti se zdravotní kontrolou reformy nejsou pro současnou situaci dostatečná. Komplexní zemědělská reforma, kterou jsme přijali, je příliš málo.

Jestliže se změní základní podmínky, Komise musí převzít iniciativu a provést opatření na pomoc zemědělcům EU. Ve svém usnesení vyzýváme k přijetí komplexních opatření, jako je stabilizace trhu, podpora odbytu, komplexní program "Mléko do škol", zvýšení maximální částky minimálních plateb ze 7 500 EUR na 15 000 EUR pro všechny oblasti zemědělské výroby, program předčasného odchodu do důchodu / program zpětného odkupu kvót, posílení producentských organizací, řádné označování mléčných výrobků, pojištění exportních úvěrů obdobné tomu, jaké existuje ve Spojených státech, a k přijetí mimořádných opatření zřízení mléčného fondu. S tímto usnesením jsme připraveni převzít odpovědnost za evropské zemědělství. Proto jsem pro dnešní usnesení hlasovala.

Marine Le Pen (NI), písemně. – (FR) Mlékárenské odvětví je v ohrožení. Už celé měsíce producenti mléka vyrábějí se ztrátou a cena mléka pro spotřebitele přitom neklesla. A těží z toho velcí distributoři. Tisícům drobných francouzských producentů hrozí bankrot. Generální mléčná stávka, která je posledním krokem producentů, jak se pokusit pozvednout svůj hlas a nezhynout uprostřed veřejné lhostejnosti, se nyní šíří do mnoha evropských zemí a současně ohrožuje mnohá pracovní místa v jiných oborech mlékárenského odvětví. Je naléhavě nutné nalézt pro toto klíčové odvětví francouzského a evropského zemědělství účinná řešení a provést zásadní změnu politiky, neboť – nechoď me kolem horké kaše – odpovědnost za tuto tragédii nese jedině Evropská komise, Rada, Evropský parlament a jejich ultraliberalismus. Je nutno přijmout naléhavé kroky, a sice zachovat princip kvót po roce 2015, zavést okamžité snížení těchto kvót, aby se zastavil propad ceny mléka, stanovit ceny odpovídající skutečným nákladům samostatných producentů a zavést úplnou transparentnost při určování cen velkými distributory. Zemědělci očekávají důrazná opatření.

Astrid Lulling (PPE), písemně. – (DE) Zachránili jsme banky, protože jsme museli. To uznali a přijali všichni odpovědní politici.

Nyní jsme konfrontování se situaci v odvětví zemědělství, kde musíme zabránit hrozícímu bankrotu zemědělců, zejména v odvětví mléka a mléčných výrobků, neboť ceny už nepokrývají náklady na výrobu. Je však třeba zajistit, aby náš výrobní potenciál byl dostatečný pro zásobování evropských občanů potravinami vysoké kvality.

Patřím ke generaci, která zažila přídělový systém na potraviny, kdy bylo nutné dělat si zásoby, abychom měli co jíst. Doufejme, že se tato situace už nikdy nebude opakovat. Avšak ti, kdo nikdy nezažili hlad, nechápou, jak je pro Evropu důležitá společná zemědělská politika.

Potřebujeme bezpečné dodávky, a nejen v odvětví energetiky.

Chtěla bych vás požádat, abyste zvážili skutečnost, že pokud příliš mnoho zemědělských farem v příliš mnoha regionech bude nuceno ukončit provoz, protože my nejsme schopni nebo připraveni přijmout nezbytná krátkodobá opatření, která požadujeme ve svém usnesení, cena pro EU a členské státy bude mnohokrát větší než náklady na přijetí příslušných krátkodobých opatření v rámci společné zemědělské politiky.

Armáda nezaměstnaných je už dost velká. Dopustit, aby zemědělské podniky a farmy přišly na mizinu, by bylo nezodpovědné z důvodů sociálních, ekonomických i ekologických.

Doufám, že naše varování budete mít na zřeteli.

Willy Meyer (GUE/NGL), písemně. – (ES) Hlasoval jsem pro společný návrh usnesení, třebaže jej pokládám za nedostatečný. Návrh ukončit program mléčných kvót v roce 2015 a do té doby zvyšovat kvótu o 1 % ročně prakticky zlegalizuje přebytky, které v některých zemích již existují, které překračují stanovené kvóty a které jsou vyváženy za velmi nízké ceny, a tlačí tak v mnoha zemích tržní ceny pod výrobní náklady. Komise se snaží uplatňovat opatření, jejichž konečným cílem je deregulace, a tedy liberalizace mlékárenského odvětví v Evropě.

Jsme zcela proti těmto opatřením, neboť slouží zájmům velkých společností, stejně jako reformy společné zemědělské politiky, na úkor drobných producentů. Podporujeme opatření na regulaci odvětví mléka a mléčných výrobků.

Andreas Mölzer (NI), *písemně.* – (*DE*) V posledních měsících se na trzích mléka vytvořila situace, která ohrožuje existenci mnoha zemědělců produkujících mléko. Cena jejich produktů zaznamenala strmý propad. Drobné a střední farmy byly zasaženy zvlášť silně a musí čerpat ze svých rezerv, aby přežily. EU proto usiluje o rychlé přijetí opatření. Komise se nejprve příliš dlouho jen váhavě pokoušela bojovat s krizí, za kterou částečně nese odpovědnost, neboť rozhodla zvýšit kvóty dodávek.

Iniciativy Parlamentu, z nichž na většinu tento návrh usnesení také odkazuje, jsou proto tím vítanější. Zahrnují v první řadě zřízení mléčného fondu, pro který bude vyčleněno 600 milionů EUR, opatření na zvýšení poptávky po mléku a mléčných výrobcích, lepší kontrolu kvality a povinnost přesně označovat výrobky. To, že budu hlasovat pro předložený návrh usnesení a pro opatření, která obsahuje, bylo předem jasné, neboť tím podpořím naše zemědělce.

Frédérique Ries (ALDE), písemně. – (FR) Výstražné varování, to je podstatou našeho usnesení, které vyzývá Komisi a Radu k přijetí mimořádných opatření s cílem najít východisko z krize, která s plnou silou dopadá na producenty mléka. V Belgii včera získala tato krize nový rozměr, když v Ciney více než 2 000 zemědělců vylilo 3 miliony litů mléka. Přisuzovat zodpovědnost za to výhradně zrušení kvót je cestou k přerušení diskuse. Proto jsem se postavil proti pozměňovacímu návrhu 28, který vyzývá ke zmrazení kvót a je příliš zjednodušující. Hlavní příčiny spočívají jinde, a sice v poklesu poptávky, v ostré celosvětové konkurenci, a především v nepřijatelných ziskových maržích distribučních společností, které kritizuje řada spotřebitelských organizací. Právě to mě vedlo k tomu, abych v odstavcích 17 a 18, jejichž jsem autorem, požádal Komisi o prošetření, zda se nejedná o kartelové dohody. V sázce je důvěryhodnost Komise. Na druhé straně jsem podpořil pozměňovací návrh 1, který rozšiřuje iniciativu předloženou 16 členskými státy a vyzývá ke znovunastolení rovnováhy mezi různými provozovateli v tomto odvětví. Osobně jsem pro to, aby v každé zemi byla u mléka stanovena minimální cena.

Marc Tarabella (S&D), písemně. – (FR) Ještě před hlasováním o usnesení o krizi v mlékárenském odvětví jsem předložil a podpořil některé pozměňovací návrhy na krátkodobou regulaci trhu mléka a mléčných výrobků, konkrétně prostřednictvím zmrazení růstu kvót nebo dočasným snížením kvót (o 3 % až 5 %). Všechna tato opatření však Evropský parlament odmítl. Producenti právem očekávají, že Parlament předloží zásadní opatření, které potřebují. Přes určité pozitivní prvky toto usnesení nesplňuje očekávání, a proto jsem se zdržel závěrečného hlasování.

- Společný návrh usnesení: Energetická bezpečnost (RC-B7-0040/2009)

Maria da Graça Carvalho (PPE), písemně. – (PT) Evropa je silně závislá na dovážené energii. Abychom snížili svou energetickou závislost, musíme přijmout opatření zaměřená na energetickou účinnost, diverzifikaci energetických zdrojů na základě většího využití obnovitelných zdrojů a rozšíření počtu zemí původu a tranzitu. V zájmu zvýšení energetické bezpečnosti je také důležité posílit trhy s energií v celé Evropě. Prioritou

musí být plynové vedení a elektrické sítě pokrývající celou Evropu. Zde jsou pro Portugalsko klíčové dva projekty zahrnuté v plánu hospodářské obnovy. Jedná se o propojení elektrických sítí mezi Portugalskem a Španělskem, které pomůže sjednotit pyrenejský trh s elektřinou, a propojení mezi Španělskem a Francií, díky němuž se z Pyrenejského poloostrova nestane energetický ostrov. Komise a Rada jsou vyzývány, aby se co nejvíce snažily podporovat vypracování projektů na využití obnovitelné energie v zemích jižní Evropy, kde jsou v oblasti obnovitelných energií velké možnosti. Jak ukazují mapy rozložení slunečního záření, rozsáhlá území v regionu Alentejo mají největší sluneční potenciál v celé Evropě.

Edite Estrela (S&D), *písemně.* – (*PT*) Hlasovala jsem pro usnesení Evropského parlamentu o vnějších aspektech energetické bezpečnosti, neboť jsem toho názoru, že pro zajištění bezpečnosti energetických dodávek v Evropské unii bude vytvoření skutečné společné energetické politiky rozhodující. Nicméně při předcházení krizím a přerušení dodávek energie bude nesmírně důležité, aby zároveň řádně fungoval vnitřní trh s energiemi a byly diverzifikovány energetické zdroje. Domnívám se, že v tomto ohledu by jádrem evropských politik měly být rostoucí investice do obnovitelných energií a energetická účinnost.

Diogo Feio (PPE), písemně. – (PT) Energetická závislost Evropské unie, strategická nutnost jejího snížení a ohrožení stability EU v důsledku této zranitelnosti jsou dobře známé a vede se o nich široká debata.

V tomto směru míra závislosti mojí země daleko překračuje evropský průměr, což svědčí o tom, že v této oblasti naprosto selhávala jedna vláda za druhou, a vyvolává to značné obavy z případné krize na trzích s energií.

Vzhledem ke složitým vztahům s některými našimi hlavními dodavateli, omezené různorodosti energetických zdrojů a nedostatečné kapacitě dodávek mám za to, že je pro všechny členské státy důležité, aby Evropská unie vystupovala na ochranu svých společných zájmů jednotně a dokázala, že v situaci, kdy je třeba vést velice náročná vyjednávání, je umí prosadit.

Rovněž se domnívám, že členské státy se nesmí vyhýbat své odpovědnosti, naopak měly by rozhodnout o obsahu tzv. energetických košů, jejichž všechny hlavní energetické varianty, včetně jaderné, by měly být zkoumány, nestranně posouzeny a využity v praxi, pokud budou shledány výhodnými. Přednost budou mít ty, které bude možno získat nejefektivněji, nejbezpečněji a nejčistším způsobem.

Bruno Gollnisch (NI), *písemně*. – (*FR*) Evropa nebude schopná, minimálně v nejbližší době, se zbavit své závislosti na dodávkách energie ze zemí mimo Evropu. Abychom ovšem tato omezení snížili, musíme rozrůznit formy své závislosti jak z hlediska energetických zdrojů, tak dodavatelských zemí. Upřímně řečeno však nevidím žádný smysl v tom, abychom se nechali sevřít Tureckem, když přesun je motivovaný, jak se zdá, spíše nepřátelstvím k Rusku než obavami z nedostatku energie. Turecko je nutným tranzitním místem pro ten váš slavný plynovod Nabucco, který je systematicky upřednostňován před jinými projekty. Tím by se té zemi dostal do rukou důležitý nástroj k uplatňování nátlaku.

Pokud jde o Desertec, také zde mi uniká, jaký má smysl být závislý na něčem, co je, prozatím, projektem, který je součástí soukromé iniciativy. Skutečně se domnívám, že je v rozporu chtít provádět centralizovanou energetickou politiku, která je v rukách Komise, a zároveň předat odvětví evropské energetiky soukromým provozovatelům, což znamená růst cen, omezení služeb a negativní dopad na výběr energií. A především mám za to, že energie je příliš zásadní otázkou, než abychom její řešení ponechali na úřednících Komise nebo ustoupili několika společnostem motivovaných ziskem.

Andreas Mölzer (NI), *písemně.* – (*DE*) Tento společný návrh usnesení o vnějších aspektech energetické bezpečnosti obsahuje významné možnosti pro budoucí energetickou politiku Evropy. Za zvlášť důležité považuji podstatné zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie v současném energetickém mixu, a proto také podporuji projekt Desertec plánovaný skupinou soukromých investorů.

V nemalé míře se předpokládá snížení závislosti EU na jednotlivých státech, od nichž dosud získáváme fosilní palivo. Plánovaný projekt Nabucco k tomu bohužel nijak nepřispěje, neboť vzhledem k plánovanému přistoupení Turecka k EU tak bude možné EU vydírat. Kvůli přímému vlivu islámského režimu v Turecku by proto měl být projekt ve své nynější podobě zamítnut. Na základě toho jsem se, navzdory četným pozitivním prvkům obsažených v textu, zdržel závěrečného hlasování o textu jako celku.

Geoffrey Van Orden (ECR), písemně. – Uznáváme různé obavy některých našich spojenců. Z britského hlediska však úsilí o dosažení soudržnějšího přístupu EU k energetické bezpečnosti nevyžaduje Lisabonskou smlouvu ani rozšíření pravomocí Evropské komise. K dispozici jsou již dostatečné mechanismy, které by členským státům při jednání s Ruskem umožnily dosáhnout jednomyslnosti, budeme-li si to přát.

Odkazy v tomto usnesení na Lisabonskou smlouvu jsou velmi nežádoucí. Britští konzervativci ostře vystupují proti ratifikaci této smlouvy a proti dalším pokusům o politickou integraci EU. Mrzí mě také, že v mixu udržitelných a různorodých zdrojů energie chybí jakákoli zmínka o jaderné energii, které bude v příštích letech zapotřebí. Zajištění energetické bezpečnosti je v první řadě úkolem našich vlastních vlád.

6. Opravy hlasování a sdělení o úmyslu hlasovat: viz zápis

(Zasedání bylo přerušeno ve 12.55 a znovu zahájeno v 15.00.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PÁL SCHMITT

Místopředseda

7. Schválení zápisu předchozího zasedání: viz zápis

8. Situace na Tchaj-wanu po nedávném tajfunu (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je prohlášení Komise k situaci na Tchaj-wanu po nedávném tajfunu.

Meglena Kuneva, členka Komise. – Pane předsedající, nejprve mi dovolte, abych vyjádřila svou účast s občany Tchaj-wanu postižené tajfunem Morakot a jeho důsledky. K všeobecným snahám pomoci přispěl i mechanismus Společenství pro civilní ochranu, který byl projevem solidarity Evropy s obyvateli Tchaj-wanu.

7. srpna 2009 byl Tchaj-wan zasažen tajfunem Morakot, který způsobil velké záplavy a sesuvy bahna. Zahynulo více než 150 lidí a desítky tisíc musely opustit své domovy. Dopravní infrastruktura včetně silnic a mostů byla zničena a sdělovací sítě byly přerušeny. Asi 700 000 domů se ocitlo bez pitné vody. 12. srpna 2009 Tchaj-wan požádal o mezinárodní pomoc. V reakci na to Evropská komise aktivovala mechanismus pro civilní ochranu Společenství. Tento mechanismus usnadňuje a koordinuje věcnou pomoc členských států při závažných mimořádných událostech.

Evropská komise vyslala na Tchaj-wan koordinační a vyhodnocovací tým, aby posoudil, jaké jsou potřeby, a pomohl vládě v jejím úsilí pomoci. Tým uskutečnil několik hodnotících misí do postižených oblastí a předal svá zjištění a doporučení místním úřadům a mezinárodním partnerům. Tým mechanismu také usnadnil poskytnutí věcné pomoci, jako například zařízení na čištění vody darované Švédskem a Polskem, které bylo dodáno do nejpostiženějších oblastí Tchaj-wanu.

Rychlé poskytnutí této pomoci bylo hmatatelným výrazem evropské solidarity. Přítomnost evropského týmu přímo na místě byla rovněž přijata kladně. Mechanismus pro civilní ochranu Společenství je velice viditelným projevem evropské solidarity se zeměmi po celém světě a jsem přesvědčena, že jeho síla a účinnost se budou i nadále zvyšovat.

Přírodní katastrofy mohou postihnout kteroukoli zemi na světě. Často znamenají obrovské ztráty na lidských životech, ztráty pro hospodářství a pro životní prostředí. V budoucnu budeme v důsledku změny klimatu pravděpodobně čelit většímu počtu katastrof. Solidarita s jinými zeměmi zasaženými katastrofou zůstává v tomto směru jedním z pilířů evropské politiky zvládání katastrof. Těším se na pokračování další spolupráce s Evropským parlamentem na zajištění připravenosti našich evropských nástrojů pro zvládání mimořádných událostí.

Thomas Mann, *jménem skupiny PPE.* – (*DE*) Pane předsedající, dámy a pánové, Republika Tchaj-wan se 8. srpna otřásla v základech. Ostrovem se zuřivě přehnal tajfun Morakot a za sebou zanechal více než 750 mrtvých. Tisíce lidí přišly o svůj majetek a bylo zpustošeno rozlehlé území. Vyčíslené škody přesahují 2,5 miliardy EUR. Rekonstrukce infrastruktury, která byla ve velkém rozsahu poškozena, potrvá měsíce. Na znamení solidarity jsme my Evropané chtěli obyvatelům Tchaj-wanu poskytnout potřebnou pomoc, a vyjádřit jim tak svou podporu.

Paní Kuneva, skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) podporuje iniciativy, které podnítila Evropská komise. Tím více překvapuje, že tchajwanské zastupitelské úřady obdržely pokyn, aby veškerou zahraniční pomoc odmítly. To vyvolalo ostrou kritiku a vedlo k tomu, že 13. srpna byly ve zcela pochybeném plánu na zvládnutí krize provedeny potřebné změny. Krátce poté předseda vlády Liu Chao-shiuan podal demisi.

Další příčinou podrážděné reakce byla několikadenní návštěva dalajlámy, která se uskutečnila v září. Dalajláma se pouze chtěl spolu s těmi, kdo přežili, pomodlit za oběti. Soucítění je už dlouhou dobu poselstvím široce oceňovaných dalajlamových projevů a knih. Čínská vláda opět hlasitě protestovala a vyvinula obrovský tlak. Je ostudné, že Peking opět udělal z čistě humanitárního dalajlamova činu politickou záležitost. Tchaj-wan si musí sám položit otázku, na čí straně vlastně stojí. Prezident Ma Ying-jeou pouze dovolil, po mohutných protestech svých vlastních občanů, nositeli Nobelovy ceny míru vstoupit na území země.

Paní komisařko, musíme prohloubit náš dialog s Tchaj-wanem – o humanitárních otázkách, ale také o otázce našich základních hodnot. Demokracie, lidská práva a solidarita jsou neoddělitelné, i v této rozvíjející se asijské zemi.

Victor Boştinaru, *jménem skupiny S-D.* – Pane předsedající, v první řadě mi prosím dovolte, abych vyjádřil svou upřímnou účast s obrovskou tragédií, která postihla Tchaj-wan, a především se všemi lidmi, kteří zahynuli v důsledku neuvěřitelně ničivé energie ttéto velké katastrofy.

Morakot byl nejničivějším tajfunem, který Tchaj-wan za posledních téměř 50 let postihl, zpustošil začátkem srpna ostrov a nechal za sebou 700 mrtvých a pohřešovaných, tisíce evakuovaných vesnic a stovky venkovských domů pohřbil pod vrstvami bahna.

Při této příležitosti Čína projevila velké pochopení a zaslala Tchaj-wanu okamžitou pomoc. Ochotu pomoci ostrovu projevila nejen čínská vláda, ale také soukromé společnosti a nejrůznější organizace včetně Asociace pro vztahy přes Tchajwanskou úžinu a Společnost červeného kříže pevninské Číny.

Pomoc poskytli také čínští obyvatelé, kteří se zapojili do finanční sbírky uspořádané na pomoc ostrovu postiženému katastrofou.

Podle posledních údajů pevninská Čína dosud věnovala obětem tajfunu přibližně 1 miliardu juanů, což se rovná v přepočtu téměř 150 milionům USD. V této situaci hrálo důležitou úlohu několik stovek montovaných domků, které Čína zaslala Tchaj-wanu, aby ti, kteří přišli o svá obydlí, získali střechu nad hlavou.

Chtěl bych zdůraznit, že Evropská unie, která se připojila k politice jedné Číny, vítá pomoc, kterou Čína v souvislosti s touto tragédií Tchaj-wanu nabídla, neboť to ukazuje na zlepšení vztahů mezi těmito dvěma zeměmi, a je jasné, že zlepšení těchto vztahů může vést k větší stabilitě celého regionu.

Rovněž se domnívám, a tím skončím, že vzhledem k rozsahu katastrofy by Evropská unie měla uplatnit jednu ze svých základních hodnot – solidaritu – a nabídnout Tchaj-wanu další materiální a finanční pomoc, aby mu pomohla v obrovském úkolu obnovy země.

Charles Tannock, *jménem skupiny ECR.* – Pane předsedající, obraz devastace a destrukce, kterou přinesl tajfun Morakot, zůstane v našich myslích ještě dlouho, ale mnoho lidí na Tchaj-wanu bude žít s následky této tragédie po celá budoucí léta. Více než 700 lidí přišlo o život a tisíce dalších se potýkají s vážným rozvratem.

Tchajwanská vláda prezidenta Ma zareagovala rychle. Do nejhůře postižených obcí a oblastí nasadila vojsko a požádala o pomoc mezinárodní společenství. Je třeba poděkovat švédskému předsednictví EU a Komisi za jejich práci při aktivaci mechanismu pro civilní ochranu Společenství. Pevně doufám, že se Komise nyní zaváže k dlouhodobé pomoci Tchaj-wanu, a umožní tak úplné zotavení jeho obyvatel i hospodářství a přestavbu infrastruktury.

Nepochybuji o tom, že vláda i obyvatelé Tchaj-wanu jsou za projevenou solidaritu a podporu ze strany EU vděčni. Kromě toho jako předseda skupiny přátel Tchaj-wanu v rámci EP se těším, že příští měsíc, až povedu delegaci poslanců EP do Tchaj-wanu, zjistím, jak vypadá nejnovější situace.

Neštěstí, které postihlo Tchaj-wan, se v důsledku změny klimatu může docela dobře stát obecným jevem pro Tchaj-wan i pro okolní svět. Proto je rozhodující, aby se Tchaj-wan mohl smysluplně a důstojně zapojit do příslušných mezinárodních organizací jako ostrov, který je vůči těmto meteorologickým jevům zranitelný a jako velká světová průmyslová velmoc, a to především do těch, které souvisejí s podnebím a změnami klimatu. Tchaj-wan by měl mít v první řadě možnost připojit se k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu a ke Světové meteorologické organizaci.

Rada i Komise nyní podporují smysluplnou účast Tchaj-wanu v orgánech OSN a já doufám, že využijí příležitosti, která vzešla z této katastrofy a která se teď Tchaj-wanu nabízí, a podpoří zapojení Tchaj-wanu do těchto struktur.

Fiorello Provera, *jménem skupiny EFD.* – (*IT*) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych vyjádřit účast a podporu obyvatelům Tchaj-wanu a zároveň zdůraznit včasnost humanitární reakce Evropské unie při této katastrofě.

Komise plnila svou úlohu a mnoho členských států zaslalo pomoc nebo týmy odborníků. Čínská lidová republika sama pomohla tchajwanským orgánům a to je gesto, které považuji za velice důležité. Pokud však chceme poskytnout tchajwanským orgánům a zemím v tomto regionu strukturální pomoc, aby se dokázaly vyrovnat s podobnými hrozbami v budoucnu, Evropská unie by měla podpořit uznání Tchaj-wanu jako pozorovatele při Světové meteorologické organizaci a v orgánech Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu.

Uznání Tchaj-wanu jako pozorovatele již přineslo v jiných mezinárodních odvětvových organizacích, jako je Světová obchodní organizace, některé dobré výsledky, a také v tomto případě by uznání Tchaj-wanu mohlo být způsobem, jak v budoucnu snížit rizika pro 23 milionů obyvatel ostrova a pro region jako celek.

Astrid Lulling (PPE). – (FR) Pane předsedající, Tchaj-wan se nyní vzpamatovává ze strašlivé přírodní katastrofy, jakou v posledních 50 letech země nezažila, Je naší povinností nejen vyjádřit svou solidaritu, ale také se aktivně podílet na rekonstrukci zničených částí ostrova.

Naštěstí po řádění tajfunu Morakot projevila Komise a Rada ochotu pomoci. Vyzývám je tedy, aby poskytly hmatatelnou pomoc, kterou vláda a obyvatelé této země potřebují, protože je třeba udělat nesmírně mnoho práce. Vhodné nástroje na úrovni Evropské unie existují. Měly by se plně využít.

Tato katastrofa opět nastoluje otázku, jak o tom již hovořili někteří moji kolegové, účasti Tchaj-wanu v různých agenturách Organizace spojených národů. Orgány EU to v zásadě podporují, ale je nejvyšší čas přijmout kroky, aby změny proběhly. Tchajwanské orgány nemají přístup k meteorologickým údajům o síle tajfunu. To je nepřijatelné. Je naprosto nezbytné, aby Tchaj-wan přistoupil k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu, a měl tak možnost vyhnout se tomu nejhoršímu, neboť vůbec není pochyb o tom, že v budoucnu dojde k dalším klimatickým krizím.

Jsem předsedkyní tchajwansko-lucemburského sdružení a skutečně musím říci, že bychom se už neměli nechat vydírat komunistickou Čínou, pokud jde o naše vztahy s Tchaj-wanem. Jednoznačná podpora ze strany Komise a Rady je v této věci zcela nezbytná.

Kriton Arsenis (S&D). - (*EL*) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, chci vyjádřit své nejhlubší politování nad humanitární tragédií, která se odehrává na Tchaj-wanu a říci, že jako Evropská unie musíme pomoci všemi možnými způsoby.

Už víme, že tajfun Morakot zahubil 640 lidí a více než 192 osob se pohřešuje. Jediný sesuv bahna vymazal z mapy celou vesnici a zabil stovky lidí. Nic z toho se však nestalo náhodou. Předcházelo tomu dlouhotrvající sucho, které snížilo schopnost půdy vstřebávat déšť.

Sucha, záplavy a rychle přibývající extrémní formy počasí jsou z důvodu změny klimatu čím dál častější. Tajfun vzniká v oblasti moří s teplotou povrchu 27^oC. Vzestup teploty značně zvýší výskyt tajfunů i jejich intenzitu. Doposud žije v oblastech postihovaných tajfuny 120 milionů lidí. V letech 1980 až 2000 si tajfuny vyžádaly 250 000 obětí.

Ze všech těchto důvodů musíme být srdcem v Kodani, kde máme v prosinci rozhodnout, zda naše země budou samostatně hájit své vlastní přechodné krátkodobé zájmy, nebo zda všichni společně povedeme boj za planetu, náš domov, abychom změnu klimatu zvrátili.

Přestanou tedy rozvinuté a rozvíjející se země světa přispívat ke katastrofám, k jaké došlo například na Tchaj-wanu? Pokud tomu tak má být, je nutno něco dělat. Musíme se zaručit, že přijmeme potřebné závazky k nezbytnému snížení množství emisí s cílem zabránit nárůstu teploty o více než 2^oC. Musíme rovněž sáhnout do peněženek a poskytnout rozvíjejícím se zemím finanční pomoc, tak aby se staly součástí řešení a pomáhaly v boji proti změně klimatu.

My jsme ten rozvíjející se svět, který způsobil změnu klimatu. My jsme ti znečišťovatelé a podle zásady "znečišťovatel platí", kterou jsme sami přijali, musíme platit. Musíme platit formou finanční podpory poskytovanou rozvíjejícím se zemím.

Bastiaan Belder (EFD). – (*NL*) Pane předsedající, katastrofu takového rozsahu Tchaj-wan dosud nezažil. Velká tragédie se odehrává v horách. Zmizely celé vesnice a tisíce lidí jsou pokládány za mrtvé nebo pohřešované. Tisíce lidí, kteří přežili, ne-li více, jsou prozatím umísťovány ve vojenských táborech. Takto

popisuje zničující účinky tajfunu Morakot Menno Goedhart, nejvyšší zástupce mé země, Nizozemska, na Tchaj-wanu. V první řadě bych chtěl z tohoto Parlamentu vyjádřit svou účast vládě a občanům Tchaj-wanu.

Kromě praktické pomoci, kterou Menno Goedhart v současné době nabízí svým tchajwanským přátelům, a i když zároveň oceňuji, co již bylo ze strany Evropy uděláno, chci nicméně položit několik otázek Komisi ohledně prohloubení evropsko-tchajwanských vztahů. V první řadě je tu návrh na uvolnění vízové povinnosti pro tchajwanské občany, který příští měsíc Komise předloží. Spojené království a Irsko již šli v tomto směru příkladem. Za druhé, nedávná evropská zpráva velice jasně ukázala, že pro Tchaj-wan i pro Evropskou unii bude nesmírně výhodné, pokud sjednají opatření na podporu obchodu (TEM). Souhlasí Komise s tímto naléhavým závěrem?

Na závěr chci, pane předsedající, podpořit ty své kolegy, kteří zde již obhajovali ukončení neuvěřitelné mezinárodní izolace Tchaj-wanu. Taková izolace je zcela nepřípustná, pokud jsou v sázce lidské životy, ať je to kdekoli.

Ville Itälä (PPE). - (FI) Pane předsedající, 12. srpna postihla Tchaj-wan rozsáhlá lidská katastrofa, která si vyžádala mnoho obětí a způsobila obrovské hospodářské škody. Nyní je na nás, abychom pomohli. Nastal čas, abychom projevili solidaritu s obyvateli Tchaj-wanu. Musíme projevit soucit, ale kromě toho poskytnout finanční podporu, a jak zde uvedla paní komisařka, musíme přijmout nástroje na zvládání krize. Musíme nyní poskytnout Tchajwancům veškerou pomoc, která je v lidských silách. Chci rovněž podpořit myšlenku dlouhodobé pomoci Tchaj-wanu, jak navrhoval pan Tannock, s cílem dosáhnout co nejlepších výsledků a ukázat, že tito lidé jsou lidské bytosti jako my a především, že jsou to naši přáté.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (*PL*) Chtěl bych za tuto informaci paní komisařce poděkovat. Nicméně moje otázka je poněkud jiné povahy. Tchaj-wan nedávno zasáhla tragédie. Plně si však uvědomujeme, že v minulosti došlo k mnoha podobným katastrofám a že v budoucnu dojde k mnoha dalším. Proto bych se rád paní komisařky zeptal. Má Evropská unie, a zvláště Komise, připraveny nějaké standardní postupy, jak takovou situaci zvládnout? Existuje nějaký soubor mimořádných opatření nebo opatření pro konkrétní země? Je také vypracován nějaký dlouhodobý plán opatření?

Myslím, že by nebylo šťastné, kdybychom na tyto tragédie reagovali různým způsobem, podle situace v různých zemích. Pokud jde o armádu, domnívám se, že pro krizové situace je nutno stanovit určité standardní postupy. A na to jsem se právě chtěl paní komisařky zeptat.

Johannes Cornelis van Baalen (ALDE). – (*NL*) Pane předsedající, skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, jako mnoho skupin v této sněmovně, projevuje solidaritu s obyvateli Tchaj-wanu a jsme rádi, že Komise reagovala, tak jak reagovala. Komise musí v tomto duchu pokračovat. Nicméně velkým problémem v souvislosti s touto lidskou katastrofou je samozřejmě izolovanost Tchaj-wanu. Je docela možné zastávat politiku "jedné Číny" a zároveň udržovat dobré pracovní vztahy s Tchaj-wanem. Tchaj-wan by mohl klidně působit ve Světové zdravotnické organizaci jako pozorovatel. Totéž platí o Světové meteorologické organizaci a Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu. To vše je možné a nijak to nebrání politice jedné Číny. Souhlasím s názorem pana Beldera na uvolnění vízového režimu a shoduji se s ním v jeho pochvalném vyjádření o panu Goedhartovi, nizozemském zmocněnci v Tchaj-peji. Domnívám se proto, že není nutné, abychom i nadále Tchaj-wan izolovali. Jedná se přece o pracovní vztahy.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). - Pane předsedající, v první řadě bych chtěla vyjádřit nejhlubší soustrast rodinám těch, kteří během tajfunu Morakot zahynuli.

Je politováníhodné, že zahynuly stovky lidí, jiní přišli o své nejbližší a mnoho dalších bylo raněno.

Jak zaznamenali mnozí pozorovatelé, počet obětí mohl být nižší, kdyby postup vlády v reakci na tajfun byl koordinovanější. Vláda neodhadla závažnost tropické bouře, která se blížila k ostrovu. Přitom víme, že Tchaj-wan má vysoce rozvinuté odvětví vyspělých technologií a je jedním z největších výrobců systémů GPS ve světě.

Část viny je třeba přičíst tomu, že Tchaj-wan dosud není členem Světové meteorologické organizace (WMO), jak zde již uvedli někteří kolegové. Tchaj-wan mohl být předem lépe varován, kdyby mu WMO poskytla včasné informace. Jsem proto přesvědčena, že opět nastal čas nastolit otázku členství Tchaj-wanu ve WMO, nejen z politických, ale také z humanitárních důvodů.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Pane předsedající, paní komisařko, tajfun, který zasáhl Tchaj-wan, ovlivnil životy stovek tisíc lidí a zničil desítky tisíc obydlí. Humanitární pomoc poskytovaná Evropskou unií musí být bezpodmínečná. Cílem je co nejrychlejší pomoc obětem.

Evropská unie je aktivním dárcem, přičemž spolupracuje s nevládními organizacemi a se specializovanými agenturami OSN s cílem zajistit prostředky pro lékařské ošetření, logistickou podporu a obnovu zničených oblastí. Na konferenci v Kodani bude hodně o čem diskutovat a my se chystáme přijmout některá opatření zaměřená na budoucí dohodu nahrazující Kjótský protokol o snižování znečišťujících emisí. Diskutujeme proto většinou o opatřeních na omezení příčin, které vedou ke změně klimatu.

Chtěla bych požádat, aby jednou ze součástí kodaňské konference byla i zvláštní pozornost věnovaná opatřením pro přizpůsobení, neboť se neustále budeme muset vypořádávat se silnými bouřemi, záplavami, dlouhotrvajícím suchem či lesními požáry. Vyzývám také Evropskou unii, aby Tchaj-wanu poskytla humanitární podporu, spolu s podporou pro obnovu, a zejména podporu určenou obyvatelům.

Meglena Kuneva, členka Komise. – Pane předsedající, vezmu otázky popořadě.

Nejprve co se týče pomoci, kterou Komise poskytuje Tchaj-wanu pro přetrvávající potřeby jeho obyvatel, což bylo podstatou otázky pana Manna: Tchaj-wan byl informován o mechanismu Komise pro vyhodnocování potřeb po katastrofách, ale žádné požadavky jsme dosud neobdrželi. Pokud takový požadavek přijde, vezmeme ho v úvahu.

A nyní k postoji Komise k současné situaci v oblasti vztahů přes Tchajwanskou úžinu, což byla otázka pana Boştinaru, Komise vítá sbližování mezi Tchaj-wanem a Čínou během posledního roku. To umožnilo zlepšit vztahy přes Tchajwanskou úžinu, snížit napětí mezi oběma zeměmi a podpořit dvoustranné otázky, jako například přímé letecké a námořní spojení.

Důrazně podporujeme dvoustranné rozhovory mezi oběma stranami, které mohou přispět k dalšímu pokroku. Vítáme rovněž pomoc Číny.

Pokud jde o otázku účasti Tchaj-wanu ve Světové meteorologické organizaci, kterou vznesla paní Lullingová a paní Andrikienėová a také pan van Baalen a pan Tannock: v souladu se stanoviskem Evropské komise v prohlášení vydaném v září 2008 a politikou "jedné Číny", kterou EU zastává, Evropská komise podporuje tam, kde je to vhodné, smysluplnou účast Tchaj-wanu v mezinárodních organizacích. Budeme v tom pokračovat.

K otázce paní Lullingové a pana Manna ohledně poskytování pomoci, mechanismus pro civilní ochranu Společenství zajistil pomoc Švédska a Polska. Tato pomoc byla přijata s vděčností, což potvrdil prezident Ma předsedovi Komise Barrosovi.

K otázce ohledně návštěvy dalajlámy na Tchaj-wanu po řádění tajfunu – návštěva dalajlámy se uskutečnila z rozhodnutí tchajwanských orgánů a Evropská komise to nijak nekomentuje.

Co se týče otázky pana Beldera na postoj Komise k povolení bezvízového vstupu Tchajwanců přijíždějících do EU, Komise v rámci přezkoumání příslušných právních předpisů zvažuje možnost aktualizovat seznam zemí a subjektů, které v případě návštěvy Evropské unie, zejména schengenského prostoru, nesmí podléhat vízové povinnosti, a v této souvislosti posoudí také případ Tchaj-wanu.

Dostáváme se k otázce pana Zemkeho, jaké jsou standardní postupy, dojde-li ke katastrofě, a jakým způsobem budeme v těchto případech postupovat v budoucnu. Komise se zaměřuje na dvě priority: první prioritou je nepřetržitá práce na připravenosti a reakci, a druhou je předcházení katastrofám.

Za prvé, považujeme za zásadní, aby byla vždy zajištěna dostupnost pomoci Evropské unie. S podporou Parlamentu jsme v roce 2008 zahájili pilotní projekt a přípravná opatření zaměřená na schopnost rychlé reakce. Na základě počátečních zkušeností předloží Komise v případě potřeby další návrhy na rozvíjení schopnosti rychlé reakce financované z prostředků jednotlivých států určených na akce EU.

Za druhé, v otázce předcházení katastrofám usilujeme o komplexní přístup na evropské úrovni. V únoru 2009 Komise vydala sdělení o přístupu Společenství k předcházení přírodním a člověkem způsobeným katastrofám. Uvítali bychom odezvu Parlamentu na toto sdělení.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

9. Rozpravy o případech porušování lidských práv, demokracie a právního státu (rozprava)

9.1. Vražda obránců lidských práv v Rusku

Předsedající. – Obdržel jsem šest návrhů usnesení k⁽³⁾ usnesení týkajícího se vražd právníků zabývajících se otázkou lidských práv v Rusku (článek 122).

Heidi Hautala, *autor.* – (FI) Pane předsedající, měli bychom zde věnovat vzpomínku obráncům lidských práv, kteří byli nedávno zavražděni na severním Kavkazu, a na jejich památku zapálit svíčku. Nesmíme zapomenout, že Natálie Estěmirová, Zarema Sadulajevová, Alik Džabraijlov a mnozí další, kteří trpěli a přišli o život při obraně lidských práv, si zaslouží podporu nás všech. Bohužel nejsme schopni je dostatečně podporovat, když jsou naživu.

Je alarmující, že Rusko není schopno vést trestní vyšetřování dostatečně důsledně a tyto vraždy vyřešit a viníky předat spravedlnosti. Vzala jsem na vědomí, že Evropská unie s Ruskem o této záležitosti oficiálně jednala. Je však zcela zřejmé, že naše úsilí není dostatečné a budeme se muset vážně zamyslet, jak v Rusku zajistit fungování právího státu a jak na tuto otázku zaměřit mnohem větší pozornost, když s touto zemí vyjednáváme o nové dohodě o partnerství a spolupráci.

Musíme myslet také na to, jak bychom mohli obránce lidských práv podporovat lépe než doposud. Je třeba hovořit o tom, zda můžeme ohroženým lidem nabídnout ochranu a zda orgány EU pro ně nemohou rychle zajistit víza, aby mohli uniknout z Ruska, kde jim hrozí nebezpečí a jsou v ohrožení života. Podle názoru skupiny Zelení/Evropská svobodná aliance je důležité, aby Evropský parlament měl nějaké centrum, které by šířilo informace o situaci obránců lidských práv, jejichž život je ohrožen, a které by je ve spolupráci s ostatními orgány podporovalo. Je toho hodně, co můžeme udělat. Anna Politkovská kdysi řekla, že Západ toho může dělat tolik, ale dělá tak málo.

(Potlesk)

Véronique De Keyser, *autorka.* – (FR) Pane předsedající, využiji krátký čas, který mám vymezen, k tomu, abych objasnila postoj své skupiny, která nepodepsala společné prohlášení a která předkládá samostatné usnesení.

Předně vám chci sdělit, že plně souhlasíme se společným usnesením týkajícím se Natálie Estěmirové, Zaremy Sadulajevové a Alika Džabrailova.

Tyto nové vraždy, které jsou vlastně jen zlomkem vražd obhájců lidských práv, k nimž v Čečně dochází, nás šokovaly.

Ve svém usnesení požadujeme úplně totéž co společné usnesení: odsuzujeme útok, požadujeme vyšetření a vyjadřujeme své znepokojení nad zhoršením situace v oblasti lidských práv pro bojovníky v Rusku.

Naše postoje se ovšem rozcházejí v tom, co společné usnesení dále uvádí o všech obráncích lidských práv a situaci v oblasti severního Kavkazu obecně. Myslíme si, že jsou možná další místa, kde by se toto téma mělo objevit – a k tomu se zavazuji – především v usnesení, které bude předcházet vrcholné schůzce Evropské unie a Ruska. Chceme, aby tato agenda týkající se obránců lidských práv a jejich ochrany byla součástí tohoto usnesení, ale aby byla také na programu všech jednání, která v budoucnu s Ruskem povedeme.

Doplnila bych tedy, že problém, který tu je, je pouze problémem času a místa. Je to politická otázka, kterou je třeba řešit politicky a nikoli právě zde, když jednáme o naléhavých případech. Proto jsme se rozhodli pro toto rozlišení, ale pokud jde o podstatu problému, jsme samozřejmě plně ve shodě s ostatními skupinami.

Renate Weber, *autorka*. – Pane předsedající, dovolte mi, abych seznámila sněmovnu s několika skutečnostmi. Jen letos v lednu uprostřed odpoledne byl v centru Moskvy zastřelen Stanislav Markelov, právník zabývající se otázkou lidských práv, který zastupoval zavražděnou novinářku Annu Politkovskou. Přitom byla zasažena a zemřela také novinářka Anastasia Baburová, která se ho snažila chránit.

V červenci byla v Ingušsku nalezena mrtvá Natálie Estěmirová, známá ruská obhájkyně lidských práv, poté, co byla unesena ozbrojenci v sousední Čečně. Ani ne za měsíc byla spolu s manželem unesena a zabita jiná nevládní aktivistka, Zarema Sadulajevová.

⁽³⁾ viz zápisy.

V srpnu byl v Dagestánu zastřelen novinář Malik Achmedilov krátce poté, co vyšel ze svého domu. Šest vynikajících novinářů a obhájců lidských práv zabito za necelých osm měsíců.

Tyto únosy a vraždy jsou pouze špičkou ledovce toho, k čemu dochází v důsledku zhoršení situace v oblasti lidských práv v Rusku, kde se nezávislé hlasy právníků, novinářů a dalších aktivistů potýkají s rostoucím násilím, hrozbami a neoprávněným stíháním.

Porušování lidských práv v Rusku, a zejména na severním Kavkaze, nelze už dál ignorovat. Nemůžeme být tak naivní a věřit, že ruská supervelmoc, jejíž tajné služby patří k nejmocnějším na světě, nedokáže najít pachatele a postavit je před soud.

My všichni, bez ohledu na své politické přesvědčení, musíme pochopit, že beztrestnost za útoky namířené proti obráncům lidských práv povede k narůstání násilí a rozšiřování nezákonnosti. Ruské orgány musí obráncům lidských práv zajistit fyzickou bezpečnost a svobodu pohybu a svobodu projevu v souladu s Deklarací OSN o obráncích lidských práv.

Bernd Posselt, *autor.* – (*DE*) Pane předsedající, našeho bývalého nejstaršího poslance Otty von Habsburga se kdysi zeptali, zda lituje, že je poslancem Evropského parlamentu, a nikoli vládcem. Odpověděl "ne", protože kdyby byl vládcem, musel by prý říkat bláznovi "Vaše Excelence", ale jako poslanec EP může blázna nazývat bláznem. Připomněl jsem si tuto historku, když se objevila otázka lidských práv.

Nejsme diplomatickým sborem, jsme politický parlamentní orgán. Můžeme říkat pravdu. Existuje jedno úsloví, které říká, že "ryba páchne od hlavy". Není pravda – a chci poděkovat paní Weberové za její zcela jednoznačné vyjádření – že tyto incidenty a vraždy na Kavkazu jsou nějakým způsobem náhodné nebo výsledkem působením jakési temné síly; spíš se tam ale od chvíle, kdy se k moci dostal pan Putin, což souvisí s otázkou Čečny a se záhadnou expolzí domů v Moskvě, už léta táhne krvavá stopa, která vždy vede zpět do Čečny a postihuje nevinné lidi: civilisty, a zejména obránce lidských práv, kteří se stejně jako ti zmínění – a mnoho z těchto lidí jsme znali osobně – neangažují pouze v boji za lidská práva Čečenců, ale také za demokratické Rusko, za porozumění mezi národy Čečny a Ruska a za mír na Kavkazu. Tito lidé jsou vražděni jeden za druhým.

Paní De Keyserová, právě proto bylo nutné vést tuto mimořádnou rozpravu. Sami sebe vystavíme posměchu, pokud žena, která v této sněmovně převzala ocenění a která nás jako oddaná obhájkyně lidských práv navštívila ve Štrasburku, je před našima očima zavražděna a my odsuneme rozpravu na toto téma na nějaký pozdější termín.

Rusko pozorně sleduje, zda jsme schopni reagovat okamžitě – a my musíme reagovat okamžitě zcela jednoznačným prohlášením: skoncujte s těmito vraždami, s porušováním lidských práv a dopřejte svobodu Čečně a Rusku, ale v první řadě skoncujte se systematickým porušováním lidských práv a s vraždami za záhadných okolností.

Tomasz Piotr Poręba (ECR), *autor*. – (*PL*) Otázka lidských práv v Rusku se znovu objevila na programu jednání Evropského parlamentu.

Kromě systematického pronásledování náboženských a etnických menšin jsou pravidelně vražděni obránci lidských práv. Novináři a pracovníci nevládních organizací v Rusku každý den riskují při své práci život. Hrozby, únosy, mučení, svévolné zadržování a vraždy se stávají běžným jevem. Skutečnost, že ruské orgány tyto zločiny aktivně nevyšetřují, že není dosahováno žádných skutečných výsledků a že pachatelé zůstávají na svobodě, nejenže dokazuje naprostou neúčinnost postupu těchto orgánů, ale také jejich tichý souhlas a lhostejnost.

Respektování lidských práv by mělo být klíčovým prvkem ve vztazích mezi Evropskou unií a Ruskem. Je naší povinností požadovat, aby Rusko zajistilo řádné a účinné vyšetřování, aby pachatelé byli potrestání a aby tyto strašlivé vraždy skončily.

Cornelia Ernst, *autorka.* – (*DE*) Pane předsedající, dámy a pánové, dovolte mi jako nové poslankyni EP, abych začala tím, že otázky lidských práv jsou nesmírně důležité také pro moji stranu, německou stranu DIE LINKE, a že odsuzujeme jakékoli porušování lidských práv – bez ohledu na to, kde se tak děje nebo kdo se ho dopouští. To nemá nic společného se zasahováním do vnitrostátních záležitostí.

Již léta mě skutečně znepokojuje a rozhořčuje, že znovu a znovu dochází k vraždám obránců lidských práv, kteří se zabývají situací v Čečně. Natálie Estěmirová, Stanislav Markelov, Zarema Sadulajevová, to jsou příklady skutečně šokujících vražd. Proto je důležité, abychom se zde ve sněmovně touto otázkou zabývali.

Jsem znepokojena, že případy, jako je například vražda Anny Politkovské, zůstávají neobjasněny. Pokud bude nyní tento proces znovu otevřen, upřímně doufám, že pachatelé budou dopadeni a zatčeni, protože jinak hrozí další krveprolití a bude to považováno za jakési dovolení páchat takovéto činy. Očekáváme prostě, že bude okamžitě zahájeno úplné vyšetřování těchto vražd, že v této věci bude postupováno nesmlouvavě a že samo Rusko už bez dalšího otálení boj na obranu lidských práv zahájí. Obrana lidských práv nesmí žádným způsobem odsuzovat lidi k smrti. Domnívám se také, že nadcházející vrcholná schůzka Evropské unie a Ruska musí tyto otázky řešit jako naléhavé záležitosti, nikoli pouze jako vedlejší otázky, ale se vší důležitostí, kterou zasluhují.

Osobně rovněž očekávám, že otázky lidských práv bude tato sněmovna otevřeně projednávat. Byla bych raději, kdybychom o takových otázkách, jako byly ty ve čtvrtek odpoledne, nejednali, a myslím si, že toto téma by se nás mělo dotýkat, i kdyby se jednalo o oblast podnikání a obchodu. Těmto otázkám se často přisuzuje menší důležitost. Právě to chceme změnit a to jsem zde také chtěla říci.

Filip Kaczmarek, *jménem skupiny PPE*. – (*PL*) Pane předsedající, v zemi s vysokou zločinností by někdo mohl přijít s teorií, že smrt obránců lidských práv je náhoda. Smrt těch lidí je náhodná, protože obecně řečeno v těchto zemích se mnoho lidí stává obětí trestné činnosti. Dnes, 17. Září, musím vám všem připomenout smutné výročí sovětského vpádu do Polska. Po této invazi sovětské jednotky zastřelily minimálně 21 768 polských občanů. Proč o tom mluvím? Protože Rusové nyní tvrdí, že to byl běžný zločin, stejně jako vraždy obránců lidských práv jsou "běžné zločiny".

Rozsah vraždění obránců lidských práv v Rusku je takový, že vykládat tento jev jako výsledek "běžného zločinu" je naprosto nezodpovědné. Teorie, že tyto vraždy jsou "náhodné", neobstojí. Systematický charakter tohoto zabíjení znamená, že v politickém a společenském klimatu Ruska musí být něco, co způsobuje tak časté zabíjení. Morální krize v této zemi, sklon bagatelizovat smrt, odlidštění, relativismus a ztráta hodnoty mohou za to, že tento problém není brán vážně. Domnívám se, že naše usnesení je vyvážené a pomůže Rusům tuto záležitost vyřešit.

Justas Vincas Paleckis, *jménem skupiny S&D.* −(*LT*) Skupina sociálních demokratů nemůže zůstat lhostejná k nedávným vraždám obránců lidských práv v Rusku. Smrt Anny Politkovské, Natálie Estěmirové, Zaremy Sadulajevové, Andreje Kulagina nesmí zůstat marná. Jednoznačně odsuzujeme pachatele těchto barbarských činů i skutečnost, že v některých oblastech Ruska bohužel vládne atmosféra beztrestnosti a politické vraždy nejsou vyšetřeny.

Ruský prezident Dmitrij Medveděv slíbil, že pachatelé těchto vražd budou vypátráni a potrestáni. Jeho reakce byla důraznější než reakce předchozího prezidenta, ale zatím jsou to jen slova. Čas ukáže, zda ruské orgány dostojí přijatým závazkům, tak důležitým pro občany země a pro mezinárodní společenství. Podle našeho názoru hodnocení ruských operací na severním Kavkazu obsažené v navrhovaném usnesení překročilo rámec tohoto usnesení, a proto se sociální demokraté rozhodli přijmout svůj vlastní samostatný dokument. Sociální demokraté jsou přesvědčeni, že situace v oblasti lidských práv v Rusku by se výrazně zlepšila, kdyby se zintenzivnily konzultace o otázkách lidských práv mezi Evropskou unií a Ruskem. Na těchto konzultacích by se měla aktivně podílet Evropská unie, Státní duma a organizace pro občanská, sociální a lidská práva v Evropské unii a Rusku. Zdůrazňujeme, že o ochraně lidských práv je nutno podrobně jednat na příští schůzce vedoucích představitelů Evropské unie a Ruska. Tato věc se stává nedílnou součástí nové dohody mezi EU a Ruskem.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). - (*LT*) Tato rozprava a usnesení Evropského parlamentu o vraždách obránců lidských práv v Rusku je zvlášť důležitá, zejména v této době, kdy o vraždách obránců lidských práv v Rusku přichází jedna zpráva za druhou: Natálie Estěmirová, Alik Džabrailov, Zarema Sadulajevová a další. Evropská unie nemůže zůstat lhostejná k brutálnímu vraždění obránců lidských práv. Ve svých vztazích k Rusku musíme zdůraznit, a skutečně zdůrazňujeme, že vyšetřování těchto vražd trvá příliš dlouho, a kdo je pachatel, se zpravidla nezjistí. Tato nepřijatelná praxe se v Rusku stává normou, zejména v případě zločinů v Čečně, kde bují beztrestnost. Jedna z našich základních hodnot je úcta k lidským právům, lidské důstojnosti a lidskému životu a žádné pragmatické zájmy nemohou tyto hodnoty přesáhnout. Domnívám se, že pro ruského prezidenta Dmitrije Medveděva je věcí cti, aby pro úplné vyšetření případů únosů a vražd obránců lidských práv bylo učiněno maximum, a aby ti, kdo jsou vinni, byli předáni spravedlnosti.

Tunne Kelam (PPE). - Pane předsedající, situace v oblasti lidských práv se v Rusku se změnila k horšímu. Vyzýváme nyní ruské orgány, aby udělaly všechno, co je v jejich silách, aby zajistily ochranu obránců lidských práv. Víme, že to nejdůležitější, čeho se nedostává, je vůle udělat to "všechno". A udělat to lze, neboť na

mocenské struktury Ruska a soudnictví má Kreml rozhodující vliv. V tomto světle pak selhání soudců při ochraně obránců lidských práv může vyvolávat domněnku, že režim má na těchto zločinech svůj podíl.

Naše dnešní poselství je třeba adresovat vládám EU a Komisi. Pokud Kreml předpokládá, že obavy o osud obránců lidských práv zůstanou jen na úrovni prohlášení, bez jakýchkoli dopadů na hospodářské vztahy, pan Putin a pan Medveděv mohou dojít k závěru, že EU není schopna vzít si poučení z donebevolající vraždy Anny Politkovské.

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) O porušování lidských práv v Rusku hovoříme v den, který má důležitý symbolický význam. Přesně před 70 lety, 17. září 1939, Rudá armáda – na základě tajné dohody s Hitlerem – obsadila třetinu území Polska, které tehdy bojovalo proti německé invazi. Stalinova vojska zavraždila tisíce Poláků a stovky tisíc byly odvlečeny do sovětských pracovních táborů. V Katyni byly na Stalinův příkaz zavražděny tisíce polských důstojníků. Datum 17. září pro nás už navždy zůstane dnem hanby Stalinova Ruska.

Dnešní Rusko není dost statečné, aby se postavilo čelem vůči této hrůzné pravdě. Jeho současná vláda nepřesvědčivým způsobem ospravedlňuje dřívější spojenectví s Hitlerem. Moskva dodnes odmítá zpřístupnit archivy o katyňském masakru.

Dějiny mnoha zemí obsahují děsivé události. Je měřítkem vyspělosti národa, je-li schopen konfrontovat se se svou minulostí a odsoudit to, co v jeho historii musí být odsouzeno. Příkladem takového přístupu je současné Německo. Jedině tak přestane být minulost pro dnešní Rusko břemenem a umožní mu vstoupit do společenství svobodných a demokratických států se vztyčenou hlavou. Jedině tak bude Rusko schopno zbavit se přítěže své stalinské minulosti a přestat bojovat proti svým vlastním občanům, kteří v současnosti riskují svůj život, aby bránili základní svobody a lidská práva.

Vzdáváme čest obětem těchto vražd. Nezapomeneme na nikoho z vás.

Rui Tavares (GUE/NGL). – (*PT*) Dobré odpoledne, dámy a pánové. Vražda Natálie Estěmirové vyvolala ve všech přítomných zde ve sněmovně velký smutek, neboť o jejím únosu jsme se dozvěděli právě v den, kdy jsme se zde sešli poprvé, a o několik hodin později přišla zpráva o jejím zavraždění. To se musí dotknout každého, kdekoli na světě. Jak již uvedla moje kolegyně paní Ernstová, jsem pevně přesvědčen, že levice musí bránit lidská práva a zastánce lidských práv všude na světě, bez ohledu na to, ve které zemi se zrovna nacházejí.

Tyto útoky, toto surové násilí namířené proti obráncům lidských práv v Rusku, mají velice znepokojivé dopady. Fungují jako zastrašování a budou nepochybně nesmírně traumatické pro všechny, kteří se chtějí stavět na obranu lidských práv v Rusku. Jsou proto první linií útoku, který později vyústí ve zhoršení celkové situace v oblasti lidských práv, nemluvě o samotných obráncích lidských práv.

Dopady těchto vražd jsou tudíž nepředvídatelné a zneklidňující. Bez rychlého a účinného soudního vyšetřování a bez záruk, že bude zachována bezpečnost obránců lidských práv, se situace může skutečně stát nesmírně znepokojivou. Proto jsem s velkým nadšením hlasoval pro toto usnesení a přivítal jeho výzvy ruským orgánům k ochraně obránců lidských práv.

Pocházím z Portugalska, z druhého konce Evropy, a příští týden mám jet do Ruska. Zítra si vlastně jdu na ruské velvyslanectví pro vízum. Domnívám se, že vztahy mezi Evropou a Ruskem mají tu největší důležitost a že Evropa Rusku hodně dluží. První věcí, kterou Evropa Rusku dluží, je upřímnost a jednoznačnost při ochraně lidských práv a svobod našich ruských spoluobčanů v Evropě.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (FI) Pane předsedající, váš jazyk je tak nádherný, že jsem se rozhodla poděkovat vám maďarsky: köszönöm. Pane Tavaresi, chci reagovat na vaše poznámky. Působení v oblasti lidských práv není pouze doménou levice, je to také zájem nás, kdo stojíme na pravém středu, a doufejme, že nás to povzbudí ke spolupráci. Paní Ernstová to říkala naprosto správně. Zde o tom diskutujeme, zatímco na plénu je většina poslanců již na cestě domů, a musíme se společně zasadit o to, aby se to stalo naší politickou prioritou.

Bývala jsem členkou Výboru pro zahraniční záležitosti, a když byl zřízen podvýbor pro lidská práva, stala jsem se i jeho členkou. Když jsem předkládala pozměňovací návrhy týkající se lidských práv, předala jsem je někdy Výboru pro zahraniční záležitosti a moji kolegové se obvykle ptali, proč stále předkládám pozměňovací návrhy v oblasti lidských práv tam, když k tomu máme podvýbor pro lidská práva. Tehdy jsem si pomyslela, že něco není v pořádku, pokud se z našeho podvýboru pro lidská práva má stát nějaké ghetto nebo pokud se lidská práva mají stát hájemstvím tohoto orgánu. Pracujme tedy společně, aby se toto s lidskými právy nestalo.

Kristian Vigenin (S&D). - (*BG*) Pane předsedající, paní komisařko, vyjádření pana Posselta mě rozladilo. Chtěl bych zdůraznit, že úspěchy, kterých paní De Keyserová dosáhla při obraně lidských práv, nemohou být v takovéto diskusi zpochybňovány. Dokázala, že je klíčovou osobou, která na tomto tématu zde ve sněmovně pracuje.

Za žádných okolností nedopustím, a domnívám se, že není správné, abychom zpochybňovali závazek skupiny S&D chránit lidská práva, neboť my jsme to, pane Posselte, dělali i tehdy, když se vaše skupina pokoušela zlehčovat zločiny na Guantanámu a zacházení amerických jednotek s vězni v Iráku.

Pokud jde o téma lidských práv v Rusku, existuje tady nepochybně vážný problém, což připouštíme, a usnesení, které předkládáme, je dostatečně tvrdé a ostré. Domníváme se však, že tento parlament se musí soustředit na samotnou problematiku, a nikoli pokaždé vyrukovat s dlouhým seznamem problémů v našich vztazích s Ruskem, když tady to nemá žádný účinek.

A příští týden tedy opět vysíláme delegaci ze skupiny S&D na rozhovory do Moskvy, kde bude tato konkrétní otázka nastolena. Nevyužívejte výjimečné situace v oblasti lidských práv, jako je tato, k vytváření dlouhého seznamu témat. To není účelem dnešní rozpravy.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (*SK*) Dovolte mi, abych vyjádřil smutek a hluboké znepokojení nad událostmi, k nimž došlo letos v červnu v Ruské federaci. Jsem otřesen brutálními vraždami ruských aktivistů, jako například Natálie Estěmirové a Andreje Kulagina a dalších, kteří se angažovali v otázce dodržování lidských práv a kteří se zasazovali za pravdu a spravedlnost. Je třeba vyvinout veškeré úsilí pro zadržení a potrestání vrahů. Vítám a podporuji opatření, které je nutno přijmout na objasnění těchto vražd.

K porušení mezinárodních dohod došlo také v srpnu 2008, kdy v době ozbrojeného konfliktu mezi Ruskem a Gruzií ozbrojené síly útočily na obydlené oblasti a nepodařilo se jim ochránit civilní obyvatelstvo před porušováním jeho práv ozbrojenci z Jižní Osetie na územích, která *de facto* spadala pod ruskou kontrolu. Je zapotřebí, aby ruská vláda dala jasně najevo, že porušování lidských práv nebude tolerovat.

Charles Tannock (ECR). - Pane předsedající, v Rusku se vytváří atmosféra beztrestnosti, pokud jde o násilí páchané na obráncích lidských práv. Novináři, kteří se odváží postavit se kriticky proti oficiálnímu názoru, jsou zastrašováni, etnické menšiny neúměrně trpí násilnou trestnou činností, která se podle všeho neřeší, bojovníci za větší svobody jsou v lepším případě ignorování, v horším případě násilně umlčováni.

Je těžké přesně určit, odkud v Rusku přichází hrozba pro obránce lidských práv, ale znovu a znovu vidíme kruté násilí, které zůstává nepotrestáno, a lhostejný přístup soudních orgánů.

Rusko si zvyklo na nejednoznačnost postojů EU. Je to vidět ve způsobu, jakým Unie reagovala na zastrašování Ukrajiny nebo na ruskou invazi a okupaci svrchovaného gruzínského území loni v létě.

Je jasné, že v EU udržující dobré vztahy s Ruskem jsou v sázce zásadní strategické otázky, ale nemůžeme dopustit, aby tyto otázky vytěsnily naši povinnost zasazovat se za své základní svobody a sdílené evropské společné hodnoty, svobody a hodnoty, které by ruští občané měli mít možnost plně sdílet v míru a bezpečí.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) 25 let jsem se profesionálně zabývala ochranou lidských práv. Proto zejména jako právník cítím hlubokou lítost, když pomyslím na své kolegy, kteří přišli o život v souvislosti s touto naprosto obdivuhodnou profesí. Dovolte mi, abych vyjádřila svou upřímnou soustrast jejich rodinám a blízkým.

Jaký by byl správný postup v situaci, jako je tato? Vyzvat k okamžitému a důkladnému vyšetření ze strany příslušných státních orgánů. Přála bych si, aby k tomu tento parlament měl odvahu a morální autoritu. Obávám se však, že tomu tak není. Proč? Protože tyto požadavky vznášejí pouze státy, které nejsou členy Evropské unie. Nicméně situace se mění, pokud dojde k hrubému porušení lidských práv v některém z členských států Evropské unie, jako tomu bylo u nás v Maďarsku, kde se střílelo do lidí před zraky mnohatisícového shromáždění u příležitosti výročí revoluce v roce 1956 a boje za svobodu pořádaného stranou muže, který nyní předsedá tomuto zasedání, místopředsedy Pála Schmitta. Tento parlament neprovedl žádné šetření tohoto případu ani krizové situace, která poté následovala.

Dokud se tak nestane a dokud členka vlády, která schválila střelbu do lidí, může být místopředsedkyní parlamentního Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, obávám se, že nemůžeme mít skutečnou důvěru a morální autoritu někde jinde a požadovat takováto vyšetřování v zemi mimo Evropskou unii. Žádám vás proto, abyste navrhli a požadovali okamžité vyšetření porušování lidských práv v Maďarsku. Děkuji vám.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) V první řadě chci vyjádřit zklamání, že při diskusi o mléčné krizi byla sněmovna plná a nyní, když hovoříme o lidských právech, odhaduji, že nás zde v sále zbylo maximálně 40. Je škoda, že tak se věci mají. Netvrdím, že mléčná krize není důležitá, ale problém, jako jsou lidská práva, má pro každého z nás tu nejvyšší politickou důležitost.

Chci také říci, že považuji za zcela nepřijatelné, že v tomto roce, kdy, jak známo, řada zemí ve střední a východní Evropě oslavuje 20. výročí pádu komunismu, velmoc přímo před našimi dveřmi, která byla původcem těchto komunistických režimů, se staví tak lhostejně ke zločinům páchaným na obráncích lidských práv. Mám za to, že rozchod s totalitou musí být jasně potvrzen každým z nás.

Meglena Kuneva, *členka Komise*. – Pane předsedající, dnešní rozprava o situaci obránců lidských práv je aktuální a velice příhodná. Nedávná vlna násilí proti obráncům lidských práv ukázala, jakému vážnému nebezpečí jsou při své práci vystaveni. Za odhalení případů porušování lidských práv zaplatili mnozí cenu nejvyšší. Skládáme hold všem těm, kteří přišli o život, i těm, kdo v jejich práci za těchto podmínek i nadále pokračují.

Značná část násilí proti obráncům lidských práv se odehrála na severním Kavkazu, na pozadí rostoucí nestability. Komise mnohé z těchto obránců zná. Jsou to vysoce uznávaní partneři při provádění projektů v oblasti lidských práv. Nevinní civilisté, osoby zajišťující průchod zákona a vládní úředníci přišli o život ve stále pokračujícím boji v tomto regionu.

Násilí namířené proti obráncům lidských práv se neomezuje pouze na střední Kavkaz. Přicházejí zprávy o aktivistech, právnících a nezávislých novinářích z celé Ruské federaci, kteří jsou vystaveni násilí, šikanování a zastrašování. EU musí i nadále vystupovat proti tomuto násilí a trvat na tom, aby Rusko dodrželo své závazky, které přijalo jako člen OSN, OBSE a Rady Evropy.

Je velmi důležité, aby útoky a násilná smrt aktivistů občanské společnosti byly řádně vyšetřovány a pachatelé rychle dopadeni a potrestáni. Pouze prostřednictvím účinného a zákonného stíhání těchto vražd lze rozptýlit atmosféru strachu a beztrestnosti.

Prezident Medveděv vystoupil proti tomu, co označil jako "právní nihilismus", který v Rusku převládá. Evropská unie je připravena podpořit Rusko v jeho pokračující reformě soudnictví. EU vysoce hodnotí možnost jednat s ruskými orgány o svých obavách v otázce lidských práv. Vítáme otevřenější postoj, který zaujal prezident Medveděv při jednáních o těchto otázkách s Evropskou unií.

Příští vrcholná schůzka EU a Ruska je další příležitostí pro pokračování těchto jednání. To musí být doplněno výměnou informací mezi odborníky. Pravidelné konzultace o lidských právech mezi EU a Ruskem nabízejí možnost rozšířit rozsah těchto jednání a řadu partnerů, s nimiž budeme o problematice lidských práv hovořit.

Bezpečnost obránců lidských práv musí být na prvním místě. Vyzýváme ruské orgány, aby udělaly všechno, co je v jejich silách, aby ti, kdo upozorňují na případy porušování lidských práv, tak mohli činit beze strachu z násilí nebo zastrašování.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se uskuteční na konci rozpravy.

9.2. Kazachstán: případ Jevgenije Žovtise

Předsedající. – Obdržel jsem pět návrhů usnesení ⁽⁴⁾ týkající se Kazachstánu: případ Jevgenije Žovtise (článek 122).

Heidi Hautala, *autorka.* – (FI) Pane předsedající, chtěla bych učinit závěrečnou poznámku k rozpravě, kterou právě vedeme, a doplnit, že jako předsedkyně podvýboru pro lidská práva jsem nedávno zaslala dopis Konferenci předsedů výborů a požádala, aby bylo zváženo posunutí těchto diskusí, tak aby Parlament mohl zasedat v plném počtu a také aby Rada mohla zde v této diskusi zastávat významnější úlohu. Doufám, že moji kolegové v různých skupinách projednají tuto věc s předsedy svých skupin, neboť autorita Parlamentu neustále klesá, protože je nás tu vždy tak málo najednou.

⁽⁴⁾ viz zápis.

Nyní se vraťme k případu Žovtis. Kazachstán je významnou středoasijskou zemí a příští rok převezme předsednictví Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Není proto lhostejné, jak jsou souzeny trestné činy v zemi, která bude stát v čele demokratických snah všech zemí na rozsáhlém území Evropy. Měli bychom proto zaměřit pozornost na případ obránce lidských práv Jevgenije Žovtise. Za velice podezřelých okolností byl shledán vinným ze zabití a odsouzen na čtyři roky do vězení s volným režimem za to, že letos v červenci přejel chodce.

Musíme vzít v úvahu, že OBSE by zajímalo, zda v trestním řízení vedeném proti Žovtisovi nebyla porušena zásada spravedlivého procesu, který je v Kazachstánu zaručen ústavou. Evropský parlament musí pokračovat v této rozpravě také s Radou a Komisí, aby mohly nastolit otázku tohoto případu a požadovat spravedlivý proces.

Pane předsedající, Evropský parlament může výrazně ovlivnit, nakolik země Střední Asie podpoří princip právního státu vedením záznamů o těchto jednotlivých případech, a případ Jevgenije Žovtise je nepochybně jedním z nich.

Justas Vincas Paleckis, *autor*. – (*LT*) Jak se blíží doba, kdy Kazachstán převezme předsednictví Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, Kazachstán sám se bohužel odklání od závazků týkajících se přiblížení evropským normám. Země neodůvodněně zdůrazňuje svůj jedinečný a zvláštní charakter a nebere na zřetel doporučení OBSE ohledně volebních zákonů a svobody tisku. Opakované porušování lidských práv a otevřené pronásledování obránců lidských práv vyvolává stále více pochybností, zda je tento stát vhodný k tomu, aby stál v čele organizace, která bojuje za uplatňování demokratických zásad. Vyzýváme Astanu, aby udělala konkrétní pokrok v oblasti demokratizace, ochrany lidských práv, právního státu a svobody tisku. V soudním řízení s obránci lidských práv Jevgenijem Žovtisem, Jesingepovem a Dubanovem je nutno přiměřeně a transparentně uplatňovat kazachšské právní předpisy vycházející z mezinárodního práva. Musíme požadovat, aby rozsudky byly nestranné a aby zapojení vězňů do hnutí pro lidská práva neovlivnilo rozsudek, v což musíme doufat. Vyzýváme Radu, aby předložila případy těchto obránců lidských práv na příští schůzce za účelem dialogu o lidských právech mezi EU a Kazachstánem, která proběhne v říjnu. Vyzýváme Evropskou komisi, aby Kazachstánu, který se připravuje na předsednictví OBSE, poskytla intenzivní pomoc, a zajistila, aby tato významná mezinárodní organizace nebyla kompromitována.

Renate Weber, *autorka*. – Pane předsedající, v první řadě chci vyjádřit soustrast rodině obětí automobilové nehody, jejímž účastníkem byl pan Jevgenij Žovtis. Bohužel došlo k lidské tragédii, při níž jeden člověk přišel o život. Zároveň mi prosím dovolte, abych vyjádřila svou účast se současnou situací pana Jevgenije Žovtise.

Každý, kdo spáchá trestný čin, musí být bezesporu srozuměn s tím, že budou nediskriminačně uplatněny právní sankce, a pan Žovtis jako vynikající právník zabývající se otázkou lidských práv to ví lépe než kdokoli jiný. Zároveň se však chceme ujistit, že kazachšské orgány nevyužívají tuto nešťastnou situaci, aby pana Žovtise potrestaly za něco jiného než za automobilovou nehodu, jejímž byl pan Žovtis účastníkem. Pan Žovtis nesmí být trestán za své působení v oblasti lidských práv ani za svoji velikou kritiku ohledně činnosti kazachské vlády.

Proto se domnívám, že nejdůležitější je, aby kazachšské soudní orgány neprodleně a za plného respektování transparentnosti a právního státu zahájily druhé, úplné a spravedlivé vyšetřování okolností nehody a přezkoumaly obvinění a odsouzení pana Žovtise.

Elisabeth Jeggle, *autorka.* – (*DE*) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, začnu tím, že moje skupina byla poněkud překvapena, když zjistila, že jako naléhavé usnesení týkající se otázky lidských práv je na pořadu jednání soudní hodnocení vážné dopravní nehody.

Pro skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) je proto důležité konstatovat, že v zásadě nechceme zpochybňovat rozsudky nezávislého soudu, pokud nehovoříme o zjevně zinscenovaném procesu, který odporuje všem právním zásadám. Viděli jsme to již v Íránu. Musí zde být jasně daná hranice. Nezávislé soudnictví je podle našeho názoru klíčovým prvkem každého demokratického uspořádání. Pokud je tomu tak, musíme nejprve vzít v úvahu vynesený rozsudek.

Musíme také vzít na vědomí, že při automobilové nehodě zahynul člověk – mělo by nás to zarmoutit, a nás to skutečně rmoutí – ale že také bylo provedeno soudní přezkoumání. Vzhledem k tomu, že do nehody je zapleten Jevgenij Žovtis, známý obránce lidských práv, přitáhl tento případ světovou pozornost a vyvolal reakci, a proto zde dnes o této věci debatujeme.

Skupina PPE uznává úsilí a pokrok Kazachstánu v oblasti demokracie a právního státu. Chceme ujistit Kazachstán o naší jednoznačné podpoře a povzbuzujeme tuto zemi, aby dál důsledně kráčela po této cestě. Pokud jde o tento konkrétní případ, vyzýváme kazachšské orgány, aby ve svém vlastním zájmu poskytly veřejnosti co nejvíce informací, představily svůj náhled na tyto události a umožnily panu Žovtisovi spravedlivé odvolání nebo přezkoumání podle zákona

Kazachstán má předsedat OBSE. To bude skutečná výzva!

Struan Stevenson, *jménem skupiny ECR*. – Pane předsedající, musím souhlasit s paní Jeggleovou. Velmi mě udivuje mě, že zde ve Štrasburku před celým parlamentem vedeme naléhavou rozpravu o jedné dopravní nehodě v Kazachstánu, i když je to nehoda, při níž tragicky zemřel člověk a řidič auta je náhodou obránce lidských práv, kterého soud řádně odsoudil na čtyři roky do vězení – ale dokonce jen do vězení s minimálním dozorem, z něhož se podle tohoto usnesení najednou stal "pracovní tábor". Obávám se, že předkládání takovýchto záležitostí zde ve sněmovně skutečně poškozuje její pověst, a začínáme-li mluvit o dopravních nehodách, znehodnocuje to kvalitu práce, kterou se snažíme v oblasti lidských práv odvádět.

Myslíme to vážně, když naznačujeme, že kazachšská vláda vrhla civilistu pod kola vozu patřícího obránci lidských práv? Myslíme to vážně, že rozsudek je příliš tvrdý pro někoho, kdo byl obviněn ze zabití? Nemůžeme neustále hanět zemi, jako je Kazachstán, jen z politických důvodů, ve snaze poškodit její pověst, než začne v příštím roce předsedat OBSE. Toto je motivované politicky a je hanba, že se to ocitlo na pořadu jednání. Doufám, že sněmovna odmítne tato usnesení a podpoří změny.

Janusz Wojciechowski (ECR). - (*PL*) Pane předsedající, mám podobné pochybnosti jako předchozí řečník, pan Stevenson. Kazachstán je důležitá země. Vynakládá značné úsilí, pokud jde o jeho směřování k demokracii. V současné době pochopitelně není vzorem demokratických svobod, ale situace v oblasti občanských práv v této zemi – a já trochu Kazachstán znám, jelikož jsem ho při různých příležitostech navštívil – je podstatně lepší než ve většině sousedních zemí regionu a naštěstí nemá takové problémy, jaké existují například v Rusku, a o nichž právě diskutujeme.

Souhlasím s názorem pana Stevensona, že by Evropský parlament neměl uplatňovat veškerou svou autoritu na to, aby vyjádřil svůj postoj k ojedinělému dramatickému soudnímu případu. V tomto případě může být zapotřebí určitého vysvětlení, ale jistě nikoli usnesení Evropského parlamentu. To by podkopalo význam usnesení a lidé pak hlasu Evropského parlamentu přestanou naslouchat, bude-li se rozptylovat otázkami, které nedosahují významu obecné rozpravy nebo parlamentního usnesení.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (*FI*) Pane předsedající, Kazachstán hraje důležitou úlohu ve Střední Asii jak hospodářsky, tak v oblasti bezpečnostní politiky a prohloubila se spolupráce této země s Evropskou unií. Příjemně se poslouchalo, když vloni, a letos v květnu znovu, kazachšský ministr zahraničí Marat Tashin v očekávání předsednictví Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě sliboval zlepšení situace v oblasti lidských práv v zemi. Zatím se však navzdory mezinárodní pozornosti zpřísnila kontrola sdělovacích prostředků a svoboda náboženského vyznání není na dobré úrovni. Kromě toho jsme se dozvěděli o několika případech svévolného uvěznění obránců lidských práv.

Rozsudek vynesený nad obráncem lidských práv Jevgenijem Žovtisem rovněž vyvolává údiv a je ve vlastním zájmu vlády Kazachstánu, aby rozptýlila jakoukoli pochybnost, a důvodem je nepochybně nadcházející funkční období předsednictví OBSE. Doufáme v to nejlepší a těšíme se, že se tyto věci vyjasní.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Pane předsedající, v první řadě bych chtěl říci, že mám radost, že tady už zase vidím paní Hautalovou. Nebyla zde však již několik let a v té době jsme měli zasedání Rady ve čtvrtek odpoledne. Vždy ve čtvrtek zde bylo přítomno české a německé předsednictví. Nemyslím, že bychom měli rozpravu přesunout, neboť ve středu nemůžeme všechno stačit, a tak zde tedy musíme být a musíme přimět Radu, aby zde vždy ve čtvrtek odpoledne byla také. Toto je řešení, nikoli vměstnat celý pořad jednání do středy.

Je to skutečně velice složitý případ. Avšak právě proto, že v otázce právního státu nemůžeme vládě Kazachstánu ještě plně důvěřovat, musíme trvat na tom, aby případ byl vyšetřen objektivně. V tomto smyslu plně podporuji paní Jeggleovou. Usnesení jsme proto podepsali. Tuto věc je třeba objektivně vyšetřit a nic nelze zakrývat ani záměrně přehlížet.

Meglena Kuneva, *členka Komise*. – Pane předsedající, Komise se znepokojením vzala na vědomí zprávy o procesním pochybení, k nimž došlo v průběhu procesu kazachšského obránce lidských práv pana Jevgenije

Žovtise, který byl odsouzen za zabití při tragické silniční nehodě. Jak víte, kazachšské orgány odmítly tvrzení, že rozsudek proti panu Žovtisovi byl politicky motivován.

Komise plně podporuje prohlášení předsednictví EU vydané o tomto případu na zasedání Stálé rady OBSE 10. září. Vzhledem k závažnosti domnělých pochybení při vyšetřování a během soudního přelíčení vyzýváme Kazachstán, který je budoucí předsednickou zemí OBSE, aby při odvolání zajistil důsledné dodržování vnitrostátních právních předpisů a mezinárodních norem. Komise bude i nadále tento případ pečlivě sledovat.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se uskuteční na konci každé rozpravy.

9.3. Sýrie: případ Muhannad Al Hassani

Předsedající. – Obdržel jsem šest návrhů usnesení⁽⁵⁾ týkající se Sýrie: případ Muhannada Al Hassaniho (článek 122).

Franziska Katharina Brantner, *autorka.* – Pane předsedající, ráda bych vás seznámila s případem pana Muhannada Al Hassaniho. Byl uvězněn, protože hájí lidská práva svých krajanů v Sýrii.

Hrál velice důležitou úlohu, neboť sledoval všechna přelíčení před Nejvyšším soudem pro bezpečnost státu a pravidelně vyhodnocoval podmínky vzetí do vazby v Sýrii. Nyní byl on sám zadržen a uvězněn.

Požadujeme, aby Sýrie plnila své závazky a dodržovala Mezinárodní úmluvu o občanských a politických právech a Úmluvu OSN proti mučení, které podepsala, a aby změnila svou represívní politiku vůči obráncům lidských práv a jejich rodinám, vězňům svědomí a mírovým aktivistům, kteří jsou ve vězení.

Obracíme se rovněž na Evropskou unii. Pokud jde o podpis dohody o přidružení, skupina Zelených a Evropské svobodné aliance navrhla, aby před podpisem dohody o přidružení byl přijat plán, který by jasně stanovil naše cíle v oblasti zlepšení situace na poli lidských práv.

Mezinárodní právo stanoví řadu povinností, které musí státy dodržovat, a je také úkolem nás, a především celé Evropské unie, aby se jejich respektování stalo součástí dohody o přidružení jako způsob jejich pozdějšího prosazování.

Tímto směrem zaměříme svoji činnost. Děkuji vám, že jste usnesení podpořili.

Véronique De Keyser, *autorka.* – (*FR*) Pane předsedající, přiznávám, že jsem zmatená a také docela smutná a zklamaná.

Jsem zmatená, protože v oblasti mezinárodních vztahů dosáhla Sýrie za poslední dva roky nepochybně velkého pokroku. Připojila se k Unii pro Středomoří. V řadě případů působila jako prostředník ve složité mezinárodní situaci, jako například zcela nedávno, kdy byla v Íránu zatčena mladá Francouzka. Řekla bych, že skutečnost, že dohoda o přidružení – která dosud není podepsána, paní Brantnerová, ale může k tomu brzy dojít – tedy, že tato dohoda o přidružení byla znovu oživena, je zároveň velice kladným signálem.

Na domácí scéně je vývoj v některých směrech skutečně velice příznivý. Syřané přijali 1,5 milionů iráckých uprchlíků a starají se o ně, je tam vysoká úroveň vzdělání a svoboda náboženského vyznání, což je důležité. Nicméně pokud jde o politickou svobodu a politickou pluralitu, nedošlo vůbec k žádnému pokroku. K mé velké lítosti jsme stále svědky případů represe a věznění aktivistů a obránců lidských práv a v posledních několika letech jsme v několika případech intervenovali a žádali propuštění politických vězňů.

Ve dvou případech se nám podařilo dosáhnout propuštění. V syrských věznicích se však stále ještě nacházejí lidé, jako je Dr. Al Labwani, Dr. Al Bunni a nyní pan Al Hassani. Chtěla bych proto Sýrii vzkázat: jsme zde a chceme Sýrii pomoci vyjít z izolace, do níž se v určité chvíli dostala.

Považujeme ji za významného hráče na mezinárodní scéně, a zvláště v otázce míru na Středním východě. Avšak prosím, v zájmu celkového dojmu, který vytváříte – a podle mého jste dosti silní, abyste si ve své zemi mohli dovolit politickou pluralitu a obránce lidských práv – propusťte prosím politické vězně, a jak jsme již řekli, dodržujte prosím úmluvu proti mučení a ponižujícímu zacházení!

⁽⁵⁾ viz zápis.

Je to ve vlastním zájmu Sýrie a v zájmu míru na celém světě, a především v zájmu míru na Středním východě.

Renate Weber, *autorka*. – Pane předsedající, Muhannad Al Hassani je další z obránců lidských práv, který je svévolně zadržovaný syrskými orgány. Je dalším syrským politickým vězněm, jehož jediným proviněním bylo, že chtěl hájit právo lidí na svobodné vyjadřování, jejich právo zapojit se do politické činnosti a jejich právo na spravedlivý proces.

Více než pět let měl zakázáno cestovat. Jeho pracovní telefonní hovory a elektronická pošta byly pod stálým dohledem syrských bezpečnostních sil. Po týdnech narůstajícího obtěžování kvůli své činnosti při sledování praktik syrského Nejvyššího soudu pro bezpečnost státu byl nakonec zatčen syrskou státní bezpečností a později obviněn z několika trestných činů, které všechny souvisejí s jeho právem na svobodu projevu.

Pokud jde o svévolné zadržování, nezapomínejme na pana al-Labwaniho, význačného obránce lidských práv, který byl odsouzen ke 12 letům vězení za to, co pracovní skupina OSN pro svévolné věznění označila za "pokojné vyjádření jeho politických názorů".

Syrská vláda musí okamžitě a bezpodmínečně osvobodit pana Al Hassaniho, pana al-Labwaniho a ostatní politické vězně a zaručit jim za všech okolností fyzickou a psychickou nedotknutelnost. Syrské orgány musí skoncovat se všemi formami obtěžování obránců lidských práv a aktivistů za vytvoření občanské společnosti, v souladu s ustanoveními Deklarace OSN o obráncích lidských práv z roku 1998.

Charles Tannock, *autor*. – Pane předsedající, Sýrie je důležitou zemí Středního východu a hraje významnou úlohu při omezování Íránu při podpoře teroristických akcí Hizbaláhu a Hamásu proti Izraeli . Sýrie má rovněž ve zvyku rozdmýchávat neklid v Libanonu, jehož svrchovanost neuznává a považuje ho za sféru svého vlivu.

V Sýrii je také sekulární režim. Ve skutečnosti zbývají už jen pozůstatky kdysi mocné strany Baath, která vládla také Iráku, a tak otázky, jako jsou práva žen, zaznamenaly pokrok. Celkově však zůstává krutou diktaturou jedné strany.

Zatčení Muhannada Al Hassaniho jako předního obránce lidských práv je znepokojivé. Pokud Sýrie skutečně chce, abychom podpořili dohodu o přidružení k EU, měla by pana Al Hassaniho okamžitě osvobodit a ukončit pronásledování obránců lidských práv, jako je i pan Al Hassani.

Eija-Riitta Korhola, *autorka.* – (FI) Pane předsedající, jsem ráda, že jsme teď měli odvahu se podívat na situaci v oblasti lidských práv v Sýrii. V Dohodě o přidružení mezi EU a Sýrií v rámci středomořské spolupráce probíhají poslední úpravy, a vzhledem k tomu, že jeden ze základních pilířů středomořské spolupráce tvoří právě podpora lidských práv a demokracie, domnívám se, že by Evropská unie měla hlasitěji vyzvat ke zlepšení v této oblasti.

Nestačí soustředit se jen na zlepšení hospodářské situace. Jak jsme se dozvěděli, přední syrský právník zabývající se otázkou lidských práv byl na konci července odsouzen bez řádného procesu. Byl obviněn z oslabování národního cítění a šíření nepravdivých informací. Není to první takový případ. Zde ve sněmovně jsme naposledy intervenovali v podobném případě v roce 2007. Kamal Abwani, za něhož jsme se postavili, je stále ještě ve vězení, ačkoliv v březnu vyšetřovací tým OSN dospěl k závěru, že šlo o svévolné zadržení.

Sýrie musí ujít ještě velmi dlouhou cestu, než dosáhne svobody projevu a sdružování. Činnost nevládních organizací v zemi je problematická, takže ve skutečnosti neexistuje. Bude velice smutné, pokud my, občané Evropské unie, nenajdeme odvahu k nastavení jasných kritérií pro základ spolupráce se Sýrií. Podle mého názoru je především naší povinností žádat osvobození politických vězňů a dodržování mezinárodních smluv o lidských právech, než budeme moci postoupit k dohodě o přidružení mezi EU a Sýrií.

Lidská práva ve světě nejsou řadou osamocených ostrůvků, jsou jakousi strukturou, kde všechno je navzájem provázané, a pokud budeme tolerovat nevšímavost a dělat, že nevidíme, velice brzy to poničí naše vlastní práva. Je naším velkým úkolem o ně pečovat a postarat se, aby byla uplatňována vždy a všude. Jedině tak bude lidský život hoden svého pojmu.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *jménem skupiny S&D.* – (*PL*) V červenci byl zatčen pan Muhannad Al Hassani, jeden z nejvýznačnějších syrských obránců v oblasti lidských práv. V procesu, který probíhal za zavřenými dveřmi a na který právní zástupci neměli přístup, byl Muhannad Al Hassani obviněn z oslabování národního cítění a šíření nepravdivých informací. Již dříve byl při různých příležitostech vyslýchán v souvislosti se svým působením v oblasti lidských práv a úsilím bránit lidi vězněné z politických důvodů. Bylo mu upřeno právo opustit zemi. Pan Muhannad Al Hassani se účastnil monitorování řízení před Nejvyšším

soudem, neboť podle organizace na ochranu lidských práv Human Rights Watch tato řízení probíhají za podmínek, které neodpovídají mezinárodním normám.

Jsme znepokojeni skutečností, že obránci lidských práv jsou v Sýrii vystaveni represím, zejména vzhledem k nedostatečnému pokroku, kterého dosahují syrské orgány v oblasti lidských práv. Musíme trvat na tom, aby Sýrie respektovala Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.

Vzhledem k současným politickým, hospodářským a kulturním vazbám mezi Sýrií a Evropskou unií a vzhledem k důležitosti úlohy, kterou má tato země při posilování stability na Středním východě, jsem přesvědčena, že Sýrie může v této oblasti dosáhnout pokroku, a přispět tak k demokratizaci celého regionu.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Pane předsedající, tento návrh usnesení je v zásadě naprosto v pořádku, neboť je samozřejmě naší povinností, zejména s ohledem na plánovanou dohodu o přidružení, vyjádřit své názory jasně, a zároveň s ohledem na ochranu rodiny, příbuzných a spolubojovníků Muhannada Al Hassaniho také trvat na požadavcích článku 2 této dohody, zejména proto, že my Evropané známe díky bolestné zkušenosti z vlastní minulosti, jak vypadá pošlapávání lidských práv. Jsou to pouhé dvě desítky let, co se ve střední a jihovýchodní Evropě zhroutil komunistický teroristický režim.

Zde však varuji, abychom nezavírali oči nad tím, když v Turecku, které leží ve stejné oblasti jako Sýrie, nejsou respektována lidská práva tak, jak by měla být. To je ještě závažnější vzhledem k tomu, že Turecko je kandidátem na přistoupení k EU, přičemž má podstatné nedostatky ve výkonu soudnictví, v systému trestů, v ochraně menšin a v oblasti svobody náboženského vyznání, i když zkreslená zpráva od údajně nezávislé Komise neboli Ahtisaariho zpráva navozují jinou představu

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Pane předsedající, domnívám se, že bychom samozřejmě měli být velice kritičtí k situaci v oblasti lidských práv v Sýrii. Je to diktatura a policejní stát. Pan Al Hassani musí být propuštěn.

Nicméně musíme vzít na vědomí také skutečnost, že prezident Assad – který je stále otevřenější a otevírá i svou zemi – a také jeho otec, kteří jsou alevité, podporují například soužití muslimů a křesťanů takovým způsobem, že přední syrský křesťan, kardinál Daud, mi řekl, že křesťané se v Sýrii cítí bezpečněji než v Iráku, který je pod ochranou západních jednotek.

Měli bychom proto v našich postojích vůči Sýrii rozlišovat, odsoudit porušování lidských práv a nevzdat a neukončit podporu této zemi na její cestě ke sbližování a otevřenosti. Samozřejmě je třeba zaujmout kritický postoj, ale měli bychom také připustit, že jsou zde zárodky něčeho, co si zaslouží povzbuzení.

Meglena Kuneva, členka Komise. – Pane předsedající, Komise sdílí obavy Evropského parlamentu ohledně stavu lidských práv v Sýrii. Podle našeho odhadu se situace v posledních měsících zhoršila, častěji dochází ke svévolnému zadržování a šikanování obránců lidských práv a k zákazům cestovat.

Zatčení pana Muhannada Al Hassaniho, známého právníka, předsedy Národní organizace pro lidská práva v Sýrii a již 15 let člena sdružení advokátů v Damašku, k němuž došlo 28. srpna – je toho nejčerstvějším příkladem. Pan Al Hassani je obránce lidských práv a nabízí se podezření, že jeho zatčení je politicky motivováno.

Evropská unie již vyjádřila syrským orgánům své znepokojení. Sýrie musí dodržovat své mezinárodní závazky, především Všeobecnou deklaraci lidských práv a Mezinárodní úmluvu o občanských a politických právech, jejichž smluvním státem Sýrie je. Komise prostřednictvím své delegace v Damašku a společně s velvyslanectvími členských států diskutuje, jak účinněji a účelněji postupovat při ochraně obránců lidských práv. Je jasné, že musíme i nadále požadovat přijetí kroků na ochranu obránců lidských práv a zajistit sledování soudních řízení, která se před Nejvyšším soudem pro bezpečnost státu konají. I nadále musíme podporovat občanskou společnost s pomocí svých nástrojů, jako jsou nestátní subjekty a evropský nástroj pro demokracii a lidská práva a rozpočtové položky určené pro lidská práva, a poskytovat morální podporu rodinám.

Tato opatření jsou sice důležitá, nicméně nedostatečná. Domníváme se, že EU by měla vůči Sýrii silnější pozici, kdyby byla podepsána dohoda o přidružení. Jsem rád, že předsednictví zvažuje její podpis v nadcházejících týdnech. Díky této dohodě navážeme pravidelný dialog o těchto otázkách a dosáhneme lepších výsledků.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat po ukončení rozprav.

10. Hlasování

Předsedající. – Dalším bodem je hlasování.

(Výsledky a další informace o hlasování: viz zápis)

10.1. Vražda obránců lidských práv v Rusku (hlasování)

- Po hlasování.

Zuzana Roithová (PPE). – (*CS*) Já se velice omlouvám, pane předsedající, já bych jenom chtěla do záznamu, že jsem omylem hlasovala z jiného místa, mé místo je 107 a já jsem hlasovala z čísla 67, tzn. z karty jiného poslance. Jinak hlasuji pro. Jen jsem si omylem sedla na místo jiného poslance, který má vloženou kartu, a hlasovala jsem z jeho karty, což je v rozporu s naším jednacím řádem, a prosím do záznamu, že jsem pro a že neplatí hlasování kolegy.

Předsedající. – Děkuji vám. Bude to uvedeno v zápisu.

- 10.2. Kazachstán: případ Jevgenij Žovtis (hlasování)
- 10.3. Sýrie: případ Muhannad Al Hassani (hlasování)
- 11. Opravy hlasování a sdělení o úmyslu hlasovat: viz zápis
- 12. Členství ve výborech a delegacích: viz zápis
- 13. Rozhodnutí týkající se některých dokumentů: viz zápis
- 14. Převody finančních prostředků: viz zápis
- 15. Přijaté dokumenty: viz zápis
- 16. Dodání textů přijatých během zasedání: viz zápis
- 17. Termíny příštích zasedání: viz zápis
- 18. Přerušení zasedání

Předsedající. – Prohlašuji zasedání Evropského parlamentu za přerušené.

(Zasedání bylo ukončeno v 16:45)

PŘÍLOHA (Písemné odpovědi)

OTÁZKY RADĚ (Zodpovědnost za tyto otázky nese výhradně úřadující předsednictví Rady Evropské unie)

Otázká č. 10, kterou pokládá Pat the Cope Gallagher (H-0282/09)

Předmět: Posílení míru na Blízkém východě

Může Evropská rada učinit prohlášení ohledně iniciativ, které provádí s cílem posílit mír a usmíření mezi národy Palestiny a Izraele?

Odpověď

(EN) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené Radě na zářijovém dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v roce 2009.

Jak bylo uvedeno v závěrech předsednictví ze zasedání Evropské rady v červnu roku 2009, zůstává mírový proces na Blízkém východě jednou z nejvyšších priorit Evropské unie pro rok 2009. Na tomto zasedání byly rovněž schváleny závěry přijaté Radou ve složení pro vnější vztahy ze dne 15. června 2009.

Rada znovu opakuje, že podporuje dvoustátní řešení, jehož součástí bude vytvoření nezávislého, demokratického, celistvého a životaschopného palestinského státu, který bude zahrnovat západní břeh Jordánu a pásmo Gazy a který bude existovat vedle Státu Izrael v míru a bezpečí. Jedná se o nezbytný krok na cestě ke stabilnějšímu a mírovému Blízkému východu.

Rada vítá závazek vlády USA důsledně prosazovat dvoustátní řešení a potvrzuje, že v zájmu dosažení tohoto cíle je Unie připravena aktivně spolupracovat s USA a dalšími členy Kvartetu.

EU je po urovnání konfliktu připravena významnou měrou přispět k opatřením zaměřeným na zajištění udržitelnosti mírových dohod nejen prostřednictvím regionálních dohod, jako je Evropská politika sousedství a Unie pro Středomoří. Rada je také odhodlána dále rozvíjet dvoustranné vztahy s palestinskou samosprávou v rámci Evropské politiky sousedství. Bude prosazovat budování palestinského státu a bude dále spolupracovat v zájmu dalšího zlepšení, pokud jde o obnovu veřejného pořádku. Podpora bude i nadále zaměřena na civilní policii a justiční orgány.

Úplné urovnání arabsko-izraelského konfliktu vyžaduje regionální přístup zahrnující politický, bezpečnostní i hospodářský rozměr. Díky četným dohodám s partnery v regionu má EU jedinečné předpoklady ke spolupráci se zúčastněnými stranami v klíčových otázkách regionálního rozvoje. Ve světle dalšího vývoje v této oblasti Rada důkladně posoudí, jakým způsobem mohou její politiky a programy podpořit dosažení konkrétních a rychlých výsledků na cestě k úplnému urovnání konfliktu.

*

Otázká č. 11, kterou pokládá Georgios Toussas(H-0284/09)

Předmět: Uplatňování politiky boje proti trestné činnosti vůči palestinskému lidu

Nedávná barbarská válka Izraele proti palestinskému lidu, rozšiřování osad, dělící "zeď hanby" ve východním Jeruzalémě a na západním břehu Jordánu a pokračující vražedná blokáda pásma Gazy stále více zhoršují již tak neúnosnou situaci Palestinců. Evropská unie a Spojené státy svou "Novou politikou Blízkého východu" jen obhajují brutalitu Izraele. Je nepřijatelné, aby Lidová fronta za osvobození Palestiny byla na základě nepravdivých a nepodložených tvrzení uváděna na seznamu teroristických organizací pouze proto, že bojuje za práva palestinského obyvatelstva.

Odsuzuje Rada dělící zeď hanby, izraelské osady na palestinských územích a pokračující blokádu pásma Gazy? Uznává nezcizitelné právo palestinského lidu na vytvoření nezávislého, jednotného palestinského státu na územích z roku 1967, jehož hlavní město by byl východní Jeruzalém, a na svrchovanost na svém území i na hranicích? Odstraní Lidovou frontu za osvobození Palestiny ze seznamu teroristických organizací a zruší seznam v celém jeho rozsahu?

Odpověď

(CS) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené Radě na zářijovém dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v roce 2009.

V odpovědi na otázku váženého poslance Evropského parlamentu by Rada chtěla upozornit na své formální prohlášení, ve kterém plně uznává právo Izraele na ochranu svých obyvatel, domnívá se však, že budování separační bariéry na okupovaném palestinském území je v rozporu s mezinárodním právem.

Rada také vyzvala izraelskou vládu, aby okamžitě zastavila osidlování, a to i ve východním Jeruzalémě a včetně přirozeného rozšiřování stávajících osad, a aby odstranila všechna předsunutá stanoviště zřízená od března roku 2001. Znovu opakuje, že podle mezinárodního práva je osídlování nezákonné a že je jednou z překážek dosažení míru. Rovněž podle plánu má Izrael povinnost zastavit veškeré osídlování včetně přirozeného rozšiřování stávajících osad a odstranit všechna všechna předsunutá stanoviště zřízená od března roku 2001.

Rada také vyjádřila obavy ze situace v pásmu Gazy a opakovaně vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému otevření hraničních přechodů pro pohyb humanitární pomoci, zboží i osob do pásma Gazy i opačným směrem, bez něhož nebudou možné plynulé dodávky humanitární pomoci, obnova ani hospodářské oživení.

Rada ujišťuje váženého poslance Evropského parlamentu o pevné podpoře dvoustátního řešení, jehož součástí bude vytvoření nezávislého, demokratického, celistvého a životaschopného palestinského státu zahrnujícího západní břeh Jordánu a pásmo Gazy, který bude existovat vedle Státu Izrael v míru a bezpečí. Evropská unie neuzná žádné změny hranic platných před rokem 1967 než ty, které budou vyjednány mezi oběma stranami. Dvoustátní řešení izraelsko-palestinského konfliktu a všeobecný mír na Blízkém východě patří vskutku k předním cílům společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU.

Seznam teroristických organizací je jedním z opatření přijatých Evropskou unií k provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1373 z roku 2001 jako součásti rozsáhlé mezinárodní strategie pro boj proti terorismu a zejména jeho financování.

Zahrnutí Lidové fronty pro osvobození Palestiny (LFOP) do seznamu teroristických organizací je založeno na objektivních kritériích. Jako všem osobám, skupinám a subjektům na tomto seznamu byly i LFOP sděleny důvody pro zařazení na tento seznam.

Rada pravidelně provádí přezkum seznamu teroristických organizací nejméně každých šest měsíců. Během posledního přezkumu Rada shledala, že důvody k začlenění LFOP do seznamu jsou opodstatněné, a proto se rozhodla tuto skupinu na seznamu schváleném dne 15. června ponechat.

*

Otázká č.12, kterou pokládá Jim Higgins(H-0286/09)

Předmět: Znepokojení v souvislosti s Íránem/Irákem

Je Rada znepokojena skutečností, že irácká policie vtrhla do tábora Ašraf, kde bylo při následném střetu zabito několik uprchlíků a mnoho z nich zraněno, že 36 zadržovaných osob je v současnosti vězněno a drží hladovku a že irácké úřady neberou na vědomí nařízení soudu k jejich propuštění? Domnívá se Rada, že nedávné volby v Íránu proběhly transparentním a demokratickým způsobem? Zastává Rada názor, že volby by se měly opakovat a že by je měla Organizace spojených národů společně s Evropskou unií monitorovat? Domnívá se Rada, že v případě, že Írán odmítne volby opakovat, by na něj měly být uvaleny sankce?

Odpověď

(CS) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené Radě na zářijovém dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v roce 2009.

Rada velmi pozorně sleduje vývoj situace v Íráku a při setkání s íráckými vládními autoritami využívá každé příležitosti ke zdůraznění úcty k lidským právům.

Rada projednala nejnovější události související s íránskými prezidentskými volbami. Vzala na vědomí výsledky oznámené íránskou volební komisí a rovněž obavy, které ohledně průběhu voleb vyjádřili někteří kandidáti. Íránské úřady se musí touto záležitostí zabývat a prověřit ji.

Rada vyjádřila vážné znepokojení nad násilím v ulicích a použitím nepřiměřené síly proti pokojným demonstrantům. Je třeba, aby bylo přání íránského lidu dosaženo mírovými prostředky a aby byla dodržována svoboda projevu.

* *

Otázka č.13, kterou pokládá Athanasios Pafilis(H-0287/09)

Předmět: Kriminalizace komunistické ideologie v Litvě

Dne 9. června přijal litevský parlament změny trestního zákoníku, jež stanoví trest odnětí svobody ve výši až tří let za "propagování, popírání nebo ospravedlňování genocidy prováděné komunistickým a fašistickým režimem" a "veřejné očerňování členů hnutí za svobodu Litvy, kteří bojovali proti sovětské okupaci v letech 1944–1953". Tato ustanovení jsou pokusem zfalšovat historii a položit rovnítko mezi komunismus a fašismus za pomoci trestních opatření. Jejich předpokladem je uznání fašistických kolaborantů nacistů, kteří byli odpovědni za zločiny proti lidskosti. Ustanovení kriminalizují komunistickou ideologii a zakazují a trestají svobodu projevu a odlišný pohled na historii.

Jaký je postoj Rady k rehabilitaci fašismu a nacismu – zejména prostřednictvím trestních opatření zaměřených proti disidentům – k zákazu svobody projevu a kriminalizaci komunistické ideologie v řadě členských států EU, a zejména v pobaltských státech, v nichž je komunistická strana zakázána a její členové a další antifašističtí demokraté perzekuováni?

Odpověď

(CS) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené Radě na zářijovém dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v roce 2009.

Co se týče právních předpisů, které zmínil vážený poslanec, nezaujala Rada žádné stanovisko. Žádný právní nástroj přijatý Radou se touto otázkou rovněž nezabývá, neboť spadá do kompetence jednotlivých členských států.

V této souvislosti bych rád zmínil Evropský den pámátky obětí všech totalitních a autoritářských režimů, kterého jsem měl možnost se zúčastnit 23. srpna tohoto roku. Vzpomínková akce, která se konala po celé Evropě, pochází z iniciativy Evropského parlamentu a Rady Evropy a slouží k vyjádření úcty miliónům lidí, kteří se stali oběťmi nacismu a komunismu.

Den památky obětí je výjimečnou příležitostí k vyjádření úcty všem odvážným lidem, kteří stále nasazují své životy v boji za svobodu a demokracii proti diktaturám a utlačování jak v v sousedních státech, tak i v ostatních částech světa.

Lidská práva, demokracie a právní stát jsou základními hodnotami Evropské unie a jejích členských států. V tomto ohledu bych rád zmíníl významný podíl Evropského parlamentu na podpoře demokratických hnutí a obhájců lidských práv v totalitních režimech po celém světě.

Vzhledem k závazkům Evropské unie k našim společným hodnotám je samozřejmostí, že veškeré právní předpisy přijaté členskými státy by měly být v souladu s primárním a sekundárním právem EU a ES, jakož i s Listinou základních práv.

*

Otázka č. 14, kterou pokládá Tadeusz Zwiefka(H-0290/09)

Předmět: Závěry druhé schůze podvýboru EU-Egypt pro "politické otázky: lidská práva a demokracie – mezinárodní a regionální otázky", která se konala ve dnech 7. a 8. července na téma "televizní stanice Al-Manar"

Vysíláním protizákonné teroristické televizní stanice Al-Manar do Evropy egyptským družicovým vysílačem Nilesat Egypt nadále přímo porušuje akční plán EU-Egypt a s ohledem na riziko radikalizace je hrozbou pro e v r o p s k o u b e z p e č n o s t . V o d p o v ě d i n a o t á z k u http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=QT&reference=H-2009-0011&language=CS" Komise uvedla, že podvýbor EU-Egypt pro politické otázky je "vhodným mechanismem" pro položení otázky týkající se vysílání televizní stanice Al-Manar vysílačem Nilesat. Zařadila Rada otázku vysílání televizní stanice Al-Manar družicovým vysílačem Nilesat na pořad druhé schůze podvýboru EU-Egypt pro "politické otázky: lidská práva a demokracie – mezinárodní a regionální otázky", která se konala ve dnech 7. a 8. července 2009? Mohla by Rada sdělit, jaké závazky přijal Egypt s cílem ukončit vysílání televizní stanice Al-Manar družicovým vysílačem Nilesat?

Odpověď

(CS) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené Radě na zářijovém dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v roce 2009.

Děkuji váženému poslanci za tuto otázku týkající se egyptského družicového vysílače Nilesat, jehož vysílání libanonské televizní stanice Al Manar lze příjimat ve státech Evropské unie. Rada si je vědoma obav váženého poslance, že obsah vysílání této stanice by mohl podněcovat k nenávisti.

Nejvhodnějším mechanismem k dosažení trvalého zlepšení v otázkách souvisejících s xenofóbií, netolerancí a náboženskou nenávistí je dialog. Je povzbudivé, že více než 80 států, včetně Egypta, Libanonu, států Perského zálivu a většiny členských států EU, se připojilo k Alianci civilizací (AoC) OSN, jejímž hlavním posláním je předcházení konfliktů vzniklých na základě předsudků a odlišných kulturních a náboženských představ. Několik iniciativ v rámci AoC je zaměřeno na mediální gramotnost a etiku.

Rada věří, že dialog s Egyptem představuje nejúčinnější způsob jak podpořit egyptskou vládu při dosahování pokroku v oblasti lidských práv. Dialog bude uskutečňován prostřednictvím institucionální struktury podvýborů a politického dialogu a bude sloužit k vzájemné výměně názorů na řadu záležitostí.

Rada se těmito obavami váženého poslance zabývala ve svém prohlášení z páteho zasedání Rady přidružení EU-Egypt. V prohlášení se uvádí: "EU vyzývá Egypt, aby i nadále vyvíjel úsilí zaměřené na boj proti diskriminaci z jakýchkoli důvodů a na podporu tolerance v otázkách souvisejících s kulturou, náboženstvím, vírou a menšinami. EU je v této souvislosti znepokojena diskriminačním obsahem některých programů televizního kanálu Al-Manar šířených prostřednictvím egyptské družice Nilesat. EU odsuzuje jakékoli obhajování národnostní, rasové či náboženské nesnášenlivosti, které podněcuje k diskriminaci, nepřátelství nebo násilí".

Problematika vysílání televizní stanice Al Manar byla ze strany EU vznesena při zasedání podvýboru pro politické otázky s Egyptem, jehož druhá schůze se konala ve dnech 7. a 8. června 2009 v Káhiře. Zde byly projednávány otázky spojené s bojem proti rasismu, xenofobii a netoleranci včetně závazku ze společného akčního plánu EU-Egypt "posílit úlohu sdělovacích prostředků v boji proti xenofobii a diskriminaci na základě náboženského přesvědčení či kultury" a podpořit sdělovací prostředky, aby "přijaly svou odpovědnost v této věci".

Egypt se zdržel odpovědi s odůvodněním, že se jedná o individuální případ. Egypt rovněž selhal, když neposkytl závazek řešit tuto záležitost. Avšak jeho reakce by nás neměla odradit od pokračování ve společném dialogu. Rada může váženého poslance ujistit, že tuto problematiku bude nadále pozorně sledovat a je připravena ji znovu nastolit při další příležitosti v rámci pravidelného politického dialogu Evropské unie s Egyptem.

*

Otázka č. 15, kterou pokládá Ryszard Czarnecki (H-0292/09)

Předmět: Situace v Pákistánu

V Pákistánu je v současnosti moc v rukou civilní vlády. Domnívá se Rada, že civilní vláda plně kontroluje situaci v Pákistánu, nebo že skutečnou vládu má v rukou – stejně jako v minulosti – pákistánská armáda?

Odpověď

(CS) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené pro otázky Radě na dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v září roku 2009.

Všeobecné volby v únoru roku 2008 navrátily do Pákistánu demokracii. Rada uznává, že tím Pákistán dosáhl významného pokroku. Posilování demokracie a stability zůstává pro EU hlavním cílem její spolupráce s Pákistánem.

Nezbytným předpokladem fungující demokracie v Pákistánu samozřejmě je, aby civilní vláda měla moc nad ozbrojenými silami. Zvolené vlády by měly vždy mít ozbrojené síly plně pod kontrolou a řídit je. To je základem politiky EU.

Proces demokratizace je v Pákistánu zatím v rané fázi. EU spolu se zbytkem mezinárodního společenství musí vládu v jejím úsilí o posilování demokratických institucí a struktur i nadále podporovat. První vrcholná schůzka EU-Pákistán, jež proběhla 17. července 2009, byla důležitým krokem k upevňování partnerství mezi EU a Pákistánem na podporu demokratického a civilního řízení v Pákistánu. EU bude vedením strategického dialogu s Pákistánem dále pomáhat tento cíl prosazovat.

* *

Otázka č. 16, kterou pokládá Hans-Peter Martin (H-0295/09)

Předmět: Opatření v zájmu větší transparentnosti plánovaná švédským předsednictvím Rady

V rozhodnutí Rady ze dne 15. září 2006, kterým se přijímá jednací řád Rady (Úř. věst. L 285, 16. 10. 2006, s. 47), Evropská rada uvedla, že je třeba občanům Evropské unie "umožnit přímý přístup k jejím činnostem, zejména dalším prohloubením otevřenosti a transparentnosti", a to "zejména v případech, kdy Rada projednává právní předpisy v rámci postupu spolurozhodování".

Na základě vyhodnocení pořadů jednání Rady ministrů se však v období mezi rokem 2007 a 2008 projednávaly body na pořadu jednání za účasti veřejnosti při všech zasedáních Rady (vyjma dvou zasedání Rady ve složení pro "vzdělávání, mládež a kulturu" a "zemědělství a rybolov") dokonce ještě méně. V roce 2008 se ze 33 bodů na pořadu jednání Rady ministrů pro životní prostředí projednávaly veřejně pouze 4, což představuje oproti roku 2007 dvoumístný pokles. Při tak významném jednání, jako je zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy, se v roce 2008 veřejně projednával pouze jeden ze 130 bodů na pořadu jednání.

V jakých oblastech hodlá švédské předsednictví učinit konkrétní kroky, aby se konečně postupovalo v souladu s rozhodnutím Rady ze dne 15. září 2006 a také s tradičním švédským důrazem na transparentnost?

Je švédské předsednictví nakloněno tomu, aby se zasedání Evropské rady, včetně běžných pracovních jednání na úrovni Rady, konečně zpřístupnila veřejnosti?

Jaká konkrétní opatření švédské předsednictví učiní, aby se body na pořadu jednání Rady projednávaly za účasti veřejnosti?

Odpověď

(CS) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené pro otázky Radě na dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v září roku 2009.

Předsednictví by chtělo připomenout, že v důsledku úpravy článku 8 jednacího řádu Rady, který zmiňuje pan poslanec ve své otázce, se v průběhu posledních tří let podstatně zvýšil počet veřejných jednání a rozprav ve srovnání s předcházejícím čtyřletým obdobím, kdy se přístup k procesu rozhodování Rady řídil zásadami stanovenými Evropskou radou v Seville (tzv. "sevillský režim").

Například na veřejných zasedáních Rady se na úrovni ministrů projednávalo ode dne 1. července 2006 celkem 788 témat. Navýšení bylo obzvláště významné, pokud jde o počet legislativních položek typu "B" – počet legislativních položek typu "B" posuzovaných Radou veřejně ode dne 1. července 2006 se ve srovnání s obdobím od července 2002 do června 2006 celkově zdvojnásobil. Kromě toho se v období od července 2006 do června 2009 uskutečnilo celkem 128 veřejných rozprav, z nichž na 118 se projednávaly významné otázky ovlivňující zájmy Evropské unie a jejích občanů, zatímco v předchozím období proběhlo pouze 33 takových rozprav.

Předsednictví by však chtělo připomenout, že počet bodů na pořadu jednání Rady určených k veřejnému jednání nebo rozpravě se může v jednotlivých letech lišit, zejména v závislosti na počtu bodů, které mají být v daném roce posuzovány v rámci postupu spolurozhodování a/nebo přijaty Radou.

Například v roce 2007 bylo jako veřejné jednání uvedeno v pořadu jednání Rady celkem 153 bodů podléhajících postupu spolurozhodování, zatímco v roce 2008 bylo těchto bodů 229. V roce 2009 Rada doposud veřejně projednávala 148 bodů podléhajících postupu spolurozhodování.

Počet veřejných rozprav pořádaných na základě čl. 8 odst. 3 jednacího řádu Rady se může lišit také v závislosti na tom, kolik témat jednotlivá předsednictví označí jako vhodná pro veřejnou rozpravu.

Co se týče jednání Evropské rady, je třeba připomenout, že pravidla transparentnosti se na Evropskou radu nevztahují.

Švédské předsednictví sdílí s panem poslancem názor, že je důležité, aby práce Unie byla transparentnější. Má-li se zvýšit důvěra občanů v EU a naše společné instituce, jedná se o velmi významnou součást naší práce.

Pokud se jedná o naše předsednictví, hodláme zajistit plný účinek příslušných norem o transparentnosti uvedených v čl. 8 odst. 1–4 jednacího řádu Rady. V zásadě veškerá jednání o

legislativních aktech přijímaných v souladu s postupem spolurozhodování budou podle jednacího řádu Rady přístupná veřejnosti.

Vedle toho bude Rada pokračovat v úsilí o další zlepšování kvality vlastního internetového zpravodajství z veřejných zasedání Rady, kterého se ujala v červenci 2006. Tato pravidelně aktualizovaná a rozšiřovaná služba nabízí přímo nebo na vyžádání přístup k veřejným rozpravám a jednáním a také k dalším veřejným akcím.

Kvalitativně je cílem audiovizuálního vysílání Rady zajistit uživatelům snadný a účelný přístup k rozpravám, které je zajímají.

Navíc od konce roku 2008, kdy byl spuštěn kanál EBS (Europe by Satellite, Evropa přes satelit) Plus, je k dispozici více prostoru pro opětovné vysílání veřejných jednání a rozprav Rady.

Lisabonská smlouva klade zvýšený důraz na otevřenost a transparentnost, a ten, jak doufáme, bude jednou z příčin toho, že Rada i ostatní orgány podniknou další kroky k větší transparentnosti své práce. Navíc pokud a jakmile vstoupí v platnost Lisabonská smlouva, pak při posuzování návrhů legislativních aktů a při hlasování o takových návrzích se bude Rada soustavně veřejně scházet bez ohledu na to, jaký legislativní postup se na tyto návrhy vztahuje.

* *

Otázka č. 17, kterou pokládá Czesław Adam Siekierski (H-0298/09)

Předmět: Program rozdělování potravin nejchudším osobám ve Společenství

V březnu tohoto roku Evropský parlament přijal zprávu o zvláštní pomoci nejchudším osobám ve Společenství formou programu bezplatného rozdělování potravin. Domníval jsem se, že přijetí tohoto stanoviska rozhodující většinou hlasů přiměje Českou republiku, která v té době byla předsednickou zemí Unie, k zahájení rozhovorů a k nalezení přijatelného kompromisu s Radou. Má očekávání se bohužel nenaplnila. Rovněž mě znepokojuje, že se ani Švédsko, které v současnosti předsedá Radě, nijak nevyjadřuje k opětovnému zahájení prací na tomto projektu, ačkoli tomu nic nebrání. Má Rada v úmyslu obnovit rozhovory o tomto programu, který má pro miliony našich spoluobčanů zásadní význam?

Odpověď

(CS) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené pro otázky Radě na dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v září roku 2009.

Právní předpisy Společenství od roku 1987 povolují, aby se poskytovaly potraviny z intervenčních zásob charitě, která je rozdělí nejchudším osobám ve Společenství.

V roce 2008 v důsledku nárůstu cen některých potravin a snížení zásob podala Komise návrh na přezkum příslušných právních předpisů.

Za francouzského předsednictví Rada pořádala o tomto návrhu politickou rozpravu, ale nepodařilo se pro něj získat kvalifikovanou většinu.

Řada delegací odmítla samotný princip režimu pomoci, protože tato záležitost podle nich náleží do pravomoci jednotlivých členských států.

*

Otázka č. 18, kterou pokládá Silvia-Adriana Ţicău (H-0300/09)

Předmět: Podpora hospodářství efektivního z hlediska energetiky

Švédské předsednictví Rady Evropské unie zařadilo na období svého mandátu od července do prosince 2009 mezi své priority obnovu hospodářství, zvýšení míry zaměstnanosti a snížení emisí skleníkových plynů, což jsou otázky, které bezprostředně ovlivňují každodenní život všech evropských občanů.

Zvýšení energetické účinnosti a používání obnovitelných energií by mohlo v příštích letech napomoci k vytvoření několika milionů pracovních míst, vytvořit základy pro udržitelný hospodářský růst a současně přinést Evropské unii výhody, pokud jde o konkurenceschopnost. S ohledem na tato hlediska, mohlo by předsednictví Rady uvést, jaká konkrétní opatření hodlá přijmout pro to, aby povzbudilo členské státy k vyvinutí opatření, která by podnítila investice do energetické účinnosti a používání obnovitelných energií a která by pomohla vytvořit nová pracovní místa, podpořit inovace a zaručit udržitelný hospodářský rozvoj?

Odpověď

(CS) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené pro otázky Radě na dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v září roku 2009.

Energetická účinnost byla stanovena jako priorita evropské energetické politiky již v akčním plánu pro energetickou politiku přijatém Evropskou radou v březnu 2007, v němž bylo stanoveno za cíl dosažení 20% úspor spotřeby energií do roku 2020.

V červnu 2008 byl přijat 18měsíční program Rady, který zdůrazňuje, že příslušná předsednictví budou při plném respektování volby členských států, pokud jde o skladbu zdrojů energie, usilovat o nízkouhlíkové hospodářství, jež je ve shodě se zásadami udržitelnosti i nákladové účinnosti a které pozitivně přispívá k širším růstovým cílům v souladu s Lisabonskou strategií pro růst a zaměstnanost. Energetická účinnost totiž nemá pozitivní dopad jen na využití zdrojů energie a na snižování emisí skleníkových plynů, ale zároveň povzbuzuje, jak uvádí paní poslankyně, rozvoj inovačních technologií, a tak může posílit konkurenceschopnost evropského průmyslu a stimulovat tvorbu nových pracovních míst. Energetická účinnost je tedy základním kamenem hospodářství vyznačujícího se nejen energetickou, ale také ekologickou účinností. Pomůže nám současně řešit hrozbu klimatických změn, znehodnocování zdrojů, globální ekonomickou krizi a bezpečnost dodávek.

Rada a Evropský parlament budou v současnosti projednávat v postupu spolurozhodování tři legislativní návrhy mající vztah k energetické účinnosti:

návrh směrnice o energetické náročnosti budov,

návrh směrnice o uvádění spotřeby energie na štítcích,

návrh nařízení o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost,

které pro Radu v tomto pololetí rozhodně představují hlavní priority.

Jakmile budou tyto dokumenty přijaty, což se, jak doufáme, stane s vaší pomocí ještě v tomto pololetí, členské státy budou moci na jejich základě zavádět ve veřejném i soukromém sektoru konkrétní a také dlouhodobá opatření týkající se energetické účinnosti budov a ve stavebnictví a rovněž v rozsáhlé oblasti výrobků se vztahem k energetice. Takovými opatřeními se tak zvýší investice do inovačních technologií, jež mohou členské státy podpořit různými druhy jak vnitrostátních tak i evropských pobídek.

Uplatnění nástrojů energetické účinnosti, které již byly přijaty na úrovni Společenství, podpoří také tvorbu nových pracovních míst. Konkrétně to platí o rámcových směrnicích o ekodesignu a o uvádění spotřeby energie, ke kterým se připravují důležitá prováděcí opatření (týkající se osvětlení a elektrických motorů).

Platí to také pro obnovitelné energie, ohledně nichž Rada a Parlament přijaly

dne 4. května 2009 směrnici 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů.

Pokud jde o pobídky, jsou k dispozici nástroje Společenství pro financování projektů energetické účinnosti, například nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, které bylo pozměněno, aby 8 mld. eur z tohoto fondu mohlo být přiděleno na investice do energetické účinnosti a do obnovitelné energie v oblasti bydlení. Finanční prostředky z Evropské investiční banky a vnitrostátních zdrojů budou využity v rámci strategie vytyčené plánem evropské hospodářské obnovy, jenž prostřednictvím podrobných návrhů partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem položil důraz na "chytré investice". V tomto rámci Evropská rada podpoří vyšší finanční účast ze strany EIB, směřující zejména do malých a středně velkých podniků, do obnovitelné energie a čisté dopravy, a dále také podpoří zjednodušení postupů a rychlejší realizaci programů financovaných z prostředků Fondu soudržnosti, strukturálních fondů a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova za účelem posílení konkrétních investic do energetické účinnosti.

* *

Otázka č. 19, kterou pokládá Kinga Gál (H-0302/09)

Předmět: Volný pohyb oficiálních představitelů členských států

Evropská unie zřídila prostor volného pohybu občanů.

Zastává Rada názor, že oficiálnímu představiteli jakéhokoli členského státu, např. hlavě státu, může být z jakéhokoli důvodu odepřen vstup na území jiného členského státu?

Souhlasí Rada se stanoviskem, že odepření vstupu oficiálnímu představiteli členského státu, např. hlavě státu, na území jiného členského státu je na základě směrnice o volném pohybu občanů EU nebo jakéhokoli jiného právního odůvodnění hrubým znevážením evropských hodnot?

Odpověď

(CS) Tato odpověď, kterou připravilo předsednictví a která není pro Radu nebo členské státy závazná, nebyla poskytnuta ústně během doby vyhrazené pro otázky Radě na dílčím zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku v září roku 2009.

Jak vážená poslankyně správně tvrdí, je volný pohyb osob základní složkou vnitřního trhu a Unie jako oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti. Představuje právo všech občanů EU uložené článkem 18 odst. 1 Smlouvy o ES s výhradou omezení a podmínek stanovených v této smlouvě a v opatřeních přijatých k jejímu provedení..

Ze Smlouvy o ES a článku 27 směrnice 2004/38/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků volně se pohybovat a usazovat na území členských států (6) vyplývá, že jakákoli omezení tohoto práva mohou být ospravedlněna pouze na základě veřejného zájmu, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví. Použití takového omezení je podřízeno kontrole Soudním dvorem.

Co se týče konkrétního bodu, který paní poslankyně vznesla ohledně pohybu hlav států, jsou cestovní přípravy těchto jedinců s ohledem na nutná specifická bezpečnostní a ochranná opatření zcela záležitostí příslušných členských států. Z toho plyne, že Radě nepřísluší zaujímat stanovisko. Tato otázka nebyla nikdy v Radě diskutována.

Nicméně předsednictví vítá dvoustrannou schůzi předsedů vlád Maďarska a Slovenska konanou dne 10. září a považuje společné prohlášení uveřejněné ve spojitosti s touto schůzkou za pozitivní znamení. Toto prohlášení by mohlo poskytnout dobrý základ pro řešení, které zruší napětí mezi těmito dvěma zeměmi.

* *

OTÁZKY KOMISI

Otázka č. 30, kterou pokládá Pat the Cope Gallagher (H-0283/09)

Předmět: Podpora čistších technologií

Jaké iniciativy provádí EU v současné době za účelem podpoření toho, aby novější a čistší technologie byly využívány ve větší míře a bylo tak dosaženo cílů Evropské unie v oblasti změny klimatu?

Odpověď

(CS) Velké množství politických iniciativ podporuje vývoj a širší využití čistších technologií. Zahrnují:

Akční plán environmentálních technologií (ETAP), který je prováděn od roku 2004, v rozsahu činností od zaměřených výzkumných a rozvojových (R&D) programů, zřizování technologických platforem, uvolňování finančních prostředků a veřejných dodávek, až k úpravám pravidel pro poskytování státní pomoci. Zelená kniha o budoucnosti ETAP bude navržena do konce roku 2009;

Strategický plán pro energetické technologie (plán SET), přijatý v roce 2007 jako součást energetického a klimatického balíčku EU, je zaměřen na urychlení vývoje a tržního uplatnění nízkouhlíkových technologií. Nástroji jsou evropské průmyslové iniciativy v technologiích, mezi které patří obnovitelné zdroje a zachycování a uchovávání uhlíku (CCS), evropské spojenectví pro energetický výzkum a zesílená mezinárodní spolupráce;

Iniciative rozhodujících trhů, přijatá rovněž v roce 2007, se zaměřuje na rozšíření trhu pro inovační výrobky a služby v šesti přednostních oblastech zahrnujících udržitelné stavebnictví, obnovitelnou energii a recyklaci, s činnostmi na straně poptávky souvisejícími s regulacemi, veřejnými dodávkami a standardizací;

Akční plán pro udržitelnou spotřebu a výrobu a udržitelnou průmyslovou politiku (SCP-SIP), přijatý v roce 2008, který má rovněž v úmylsu podporovat eko-inovaci pro rozvoj ekologičtějšíchh výrobků a méně nákladných výrobních procesů. Dobrovolné cíle ekologických veřejných zakázek (50 % do roku 2010) přispějí ke zvýšenému přejímání environmentálních technologií a rozšíření ekologických průmyslových odvětví;

Tyto politické iniciativy jsou rovněž podporovány finančními nástroji Společenství, jako například 7. rámcovým programem pro výzkum a vývoj, novým programem pro konkurenceschopnost a inovace a prostředky z politiky soudržnosti;

Odhaduje se, že asi jedna třetina rozpočtu 7. rámcového programu podporuje výzkumné projekty čistých nebo environmentálních technologií ve všech odvětvích. Tyto investice rovněž podporují zapojení soukromého sektoru prostřednictvím vyhrazených společných technologických iniciativ nebo dalších forem partnerství veřejného a soukromého sektoru;

Přepracovaný rámec Společenství o státní pomoci usnadňuje členským státům finanční podporu rozvoje a tržní přijetí čistších technologií za použití příslušných opatření v pokynech Společenství pro výzkum, vývoj a inovace, pokynech pro ochranu prostředí a v obecné blokové výjimce.

Kromě toho si přepracovaná směrnice o obchodování s emisemi⁽⁷⁾ rezervuje 300 milionů povolenek podpoře technologii zachycování a ukládání uhlíku a inovaci obnovitelných zdrojů. Plán evropské ekonomické obnovy zahrnuje jasná opatření k urychlení posunu směrem k nízkouhlíkové ekonomice založené na účinném využívání zdrojů, včetně takřka 4 miliard eur na energetické projekty.

* * *

⁽⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (text významem pro EHP), Úř. věst. L 275, 25.10.2003.

Otázka č. 32, kterou pokládá Cristina Gutiérrez-Cortines (H-0297/09)

Předmět: Dopad Vliv větrných elektráren na biologickou rozmanitost, krajinu a území

Vzhledem k tomu, že jednou ze základních zásad EU je integrovaná politika v oblasti životního prostředí, je logické, že rozvoj v oblasti energie z obnovitelných zdrojů bude v souladu se zachováním biologické rozmanitosti, jež zahrnuje území, krajinu, půdu, flóru a faunu.

Jsou uplatňována přísná vědecká kritéria, pokud jde o dopad na životní prostředí, který mají větrné elektrárny na biologickou rozmanitost, a to zejména na dravce a jiné druhy ptáků a rovněž na krajinu významnou z přírodního, historického a urbanistického hlediska?

Pokud neexistuje dostatečný právní základ, má Komise v úmyslu doplnit stávající právní předpisy, aby zajistila slučitelnost problematiky větrných elektráren s ochranou přírodního

a kulturního prostředí?

Odpověď

(CS) Rozvoj větrné energetiky tvoří část závazku Evropského společenství dosáhnout 20% podíl obnovitelných energií z průměrné spotřeby energie EU do roku 2020. Je to klíčový prvek strategie řešení emisí CO2 v souvislosti se změnou klimatu. Podporuje další cíle energetické a environmentální politiky EU – například pokud jde o snížení znečišťování ovzduší, snížení spotřeby vody konvenčními elektrárnami, snížení energetické závislosti na dovozu a zvýšení tvorby pracovních míst.

Komise si je však vědoma environmentálních rizik nevhodného umístění větrných elektráren. Rovoj větrné energetiky by se měl uskutečňovat udržitelným a vyváženým způsobem, který nepovede k závažnému poškození citlivých oblastí významných pro ochranu: zvláště chráněné oblasti označené ve směrnici o ochraně volně žijících ptáků⁽⁸⁾ a lokality významné pro Společenství zřízené směrnicí o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin⁽⁹⁾, které tvoří síť Natura 2000.

Větrné elektrárny jsou rovněž obsaženy v příloze II směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). (10) U projektů uvedených v příloze II jsou členské státy vyzvány, aby určily, zda je vyžadováno posouzení vlivu na životní prostředí. V úvahu je nutné vzít kritéria jako jsou charakteristika projektu, jeho umístění a charakteristika případného dopadu.

To znamená, že posuzování vlivu na živoní prostředí je vyžadováno vždy, když je pravděpodobné, že tyto projekty budou mít závažné dopady na životní prostředí. Při tomto posuzování vlivu je nutné zvážit různé faktory, mezi něž patří nejen fauna a flóra, ale také lidé, půda, krajina a kulturní dědictví.

Jakýkoliv rozvoj s pravděpodobným nepříznivým dopadem na území Natura 2000 musí být podroben příslušnému environmentálnímu vyhodnocení podle článku 6 směrnice o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Komise poskytla obecné výkladové a metodologické poučení k výkonu tohoto opatření.

Pro plány veřejné větrné energetiky jsou rovněž platná opatření směrnice na strategické posuzování životního prostředí (SEA)⁽¹¹⁾.

Komise má za to, že tato environmentální legislativa je dostatečná pro správné zhodnocení případného dopadu projektů větrných elektráren na přírodní a kulturní prostředí.

Důslednost a kvalita těchto hodnocení dopadu na prostředí je na prvním místě odpovědností projektantů a nakonec příslušných úřadů pro životní prostředí ve členských státech.

⁽⁸⁾ Směrnice 79/409/EHS Rady ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků, Úř. věst. L 103, 25.4.1979.

⁽⁹⁾ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, Úř. věst. L 206, 22.7.1992.

⁽¹⁰⁾ Směrnice Rady 85/337/ES o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, Úř. věst. L 175, 5.7.1985. Pozměněno Směrnicí 97/11/Es ze dne 3. března 1997 (Úř. věst. L 73, 14.3.1997) a směrnicí 2003/35/ES z 26 května 2003 (Úř. věst. L 156, 25.6.2003).

⁽¹¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí. Úř. věst. L 197, 21.7.2001.

CS

Aby jim pomohla a zlepšila provádění, pracuje Komise na specifických pokynech pro větrnou energetiku a ochranu přírody.

*

Otázka č. 33, kterou pokládá Marian Harkin (H-0260/09)

Předmět: Právní předpisy v oblasti životního prostředí

Vzhledem k tomu, že Evropská komise za posledních třicet let přijala řadu důležitých a různorodých opatření v oblasti životního prostředí, jejichž cílem je zlepšit kvalitu životního prostředí, a že naše životní prostředí lze chránit pouze tehdy, pokud členské státy řádně plní to, k čemu se na evropské úrovni zavázaly, jaké kroky hodlá Komise podniknout pro to, aby přiměla členské státy k další podpoře agroenvironmentálních programů, např. Systému ochrany životního prostředí na venkově (REPS) v Irsku, který se snaží podnítit zemědělce k tomu, aby vykonávali zemědělské činnosti způsobem co nejšetrnějším k životnímu prostředí a aby zlepšili ekologičnost existujících farem. Souhlasí Komise s tím, že rozhodnutí přestat podporovat nové účastníky programu REPS 4 v Irsku je v rozporu s cíly EU v oblasti životního prostředí?

Odpověď

(CS). Udržitelné obhospodařování půdy je hlavní cíl politiky rozvoje venkova EU. Přinejmenším 25 % celkového příspěvku k financování rozvoje venkova bude přiděleno do Osy II a agroenvironmentální opatření jsou v tomto ohledu klíčová. Irsko tudíž, jako všechny členské státy, musí pokračovat v podpoře zemědělství šetrného k životnímu prostředí a zlepšování životního prostředí v programovacím období 2007 – 2013.

Irsko předložilo v červenci 2009 návrh, kterým se mění jeho program rozvoje venkova. Komise to chápe tak, že i když bude systém REPS bude zastaven, nahradí jej nová varianta agroenvironmentálního opatření. Komise nyní zkoumá, zda navržený systémrespektuje jak irský národní strategický plán, tak priority EU, a v následujících měsících seznámí Irsko se svými závěry.

* *

Otázka č. 34, kterou pokládá Mairead McGuinness (H-0265/09)

Předmět: Referendum o Lisabonské smlouvě v Irsku

Může Komise nastínit, proč se domnívá, že by mělo Irsko v nadcházejícím referendu o Lisabonské smlouvě hlasovat pro, a co by pro Evropu vyplývalo z druhého odmítnutí?

Odpověď

(CS) EU se rozrostla na 27 členských států a půl miliardy obyvatel, zatímco její současné institucionální uspořádání bylo navrženo pro mnohem menší Unii. Komise má za to, že Lisabonská smlouva by učinila EU demokratičtější, výkonnější a transparentnější. Rozšířila by pravomoci Parlamentu a posílila úlohu vnitrostátních parlamentů. Poskytla by občanům silnější hlas tím, že by jim umožnila vznést nárok ke Komisi ohledně vytvoření nových politických iniciativ.

V politických otázkách by tato smlouva například umožnila Unii účinněji bojovat proti přeshraničnímu zločinu, nelegálnímu přistěhovalectví a obchodu se ženami a dětmi. Smlouva by rovněž poskytla Unii silnější hlas na mezinárodní scéně, v otázkách jako je změna klimatu a boj proti globální chudobě.

Pokud by tato smlouva byla ratifikována, umožnila by každému členskému státu mít komisaře, a uskutečnilo by se tak rozhodnutí Evropské rady, které je součástí většího balíku zákonně závazných záruk navržených tak, aby vyhověly zájmům vyjádřeným v irském referendu v roce 2008.

* * *

Otázka č. 35, kterou pokládá Frank Vanhecke (H-0266/09)

Předmět: Legalizace nelegálních přistěhovalců v Belgii

Belgická vláda nedávno rozhodla, že dne 15. září 2009 zahájí nový rozsáhlý postup legalizace nelegálních přistěhovalců, což je v rozporu s evropskými dohodami o legalizaci přijatými v návaznosti na legalizační postupy v jiných zemích.

Je to navíc už podruhé v posledních několika letech, co Belgie provádí "jednorázovou" masovou legalizaci.

Byla Komise o záměrech Belgie předem informována?

Domnívá se Komise, že tímto krokem Belgie porušuje evropské dohody? Mohou ostatní členské státy přijmout opatření, kterými osobám legalizovaným v Belgii znemožní vstup na své území?

Odpověď

(CS) Za prvé, Komise by chtěla upozornit na to, že záležitost legalizace není regulovaná právem Společenství a spadá pod pravomoci členských států. V důsledku toho mohou být povolení k pobytu udělena nelegálním přistěhovalcům podle zvážení členských států v rámci národních legislativ. Povolení k pobytu vydané státem Schengenu je rovnocenné vízu a umožňuje držiteli cestovat uvnitř schengenského prostoru. To se také vztahuje k povolením k pobytu vydaným v případě legalizace.

Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu však obsahuje politické závazky pro všechny členské státy omezit se na výjimečné regularizace případ od případu v rámci vnitrostátních právních předpisů, z humanitárních nebo hospodářských důvodů., Podle dostupných informací to vypadá, že belgická legalizace je ve shodě s tímto přístupem.

Rada bere v úvahu skutečnost, že opatření související s přistěhovalectvím přijaté na vnitrostátní úrovni mohou mít dopad i za hranice členských států, a vytvořila tedy v roce 2006 mechanismus vzájemné výměny informací (MIM). Tento mechanismus umožňuje sdílení informací o vnitrostátních opatřeních (jako je legalizace), která mohou mít významný vliv na několik států. Mělo bychom si uvědomit, že aplikace MIM v praxi zůstává neuspokojivá, protože ho členské státy velmi málo používají. Komise tedy tento mechanismus v budoucnu začlení do ročního procesu sledování implementace Evropského paktu o přistěhovalectví a azylu.

Komise podrobně sleduje záležitost legalizace. Na začátku roku 2009 publikovala externí studii o legalizačních praktikách v rámci členských států. Tato studie bude užitečná pro budoucí diskuse. Zpráva o stockholmském programu zmiňuje se zřetelem na legalizaci potřebu zlepšit sdílení informací a možnost vypracování pokynů.

* *

Otázka č. 36, kterou pokládá Seán Kelly (H-0268/09)

Předmět: Systém ochrany životního prostředí na venkově v Irsku

Jaká částka byla vyčleněna pro Irsko v rámci systému ochrany životního prostředí na venkově? Informovala irská vláda Komisi o tom, jak hodlá provádět program REPS 4?

Odpověď

(CS) Na začátku 2007–2013 programového období se Irsko rozhodlo přidělit 2 miliardy eur do systému REPS, tedy téměř polovinu z celkového rozpočtu. EU ho spolufinancovala v míře 55 %. Kromě toho irská vláda také uvolnila dalších 414 milionu eur na tento návrh z národní pokladny.

15. července Irsko oznámilo Komisi své rozhodnutí znemožnit vstup do systému REPS pro nové žadatele a jako důvod uvedlo omezení v rozpočtu. Zároveň vyjádřilo svůj záměr nahradit systém REPS novým agro-environmentálním možnostním plánem. Komise v současné době analyzuje navržené změny a v příštích měsících uvědomí Irsko o svých závěrech.

Mělo by být zdůrazněno, že o rozdělení peněz na programy pro rozvoj venkova mezi různá opatření rozhodují členské státy. Irsko se rozhodlo, a bude nadále investovat velké částky do agro-environmentálních programů bez ohledu na uzavření systému REPS.

* *

Otázka č. 37, kterou pokládá Nikolaos Chountis (H-0269/09)

Předmět: Vytvoření skládky v oblasti Grammatiko v Atice

Komise v odpovědi na předchozí otázku (E-0544/09) o vytvoření skládek v oblastech Fili, Grammatiko a Keratea v Atice mimo jiné zdůraznila, že "ani v jednom z těchto tří případů nebyly splněny specifické

podmínky (jako je předzpracování odpadu v souladu se směrnicí 1999/31/ES) ... stanovené rozhodnutími a související s průběžnými platbami".

Obyvatelé Grammatika se důrazně staví proti vytvoření nové skládky v této oblasti, neboť nejsou splněny podmínky stanovené směrnicí 1999/31/ES⁽¹²⁾ o skládkách odpadů. Může Komise vzhledem k této skutečnosti sdělit, jaká okamžitá opatření hodlá učinit, aby v Grammatiku skládka, která nesplňuje podmínky stanovené směrnicí 1999/31/ES, nevznikla?

Odpověď

(CS) Rozhodnutí Komise C(2004)5509 ohledně poskytnutí finanční pomoci z Fondu soudružnosti na výstavbu skládky odpadů v oblasti Grammatiko obsahuje řadu specifických podmínek souvisejících s platbou. Tyto podmínky pocházejí především ze směrnice 1999/31/ES⁽¹³⁾o zpracování odpadu, stavbě a provozu skládek odpadu, a ty musí být respektovány, pokud má platby hradit Komise. Jak Komise také naznačila ve své odpovědi na otázku E-0544/09⁽¹⁴⁾položenou panem poslancem, věří, že splnění těchto podmínek je v současnosti neuspokojivé. Proto tedy nyní nebude platit výdaje příslušného projektu. Jestliže tyto specifické podmínky budou i nadále nedodržovány, vyhrazuje si Komise právo pozastavit platby ve shodě s článkem H,odst. 1 přílohy II nařízení Rady č. 1164/94, pozměněné nařízením č. 1265/99⁽¹⁵⁾. V každém případě Komise ujišťuje pana poslance, že dohlédne na to, aby bylo právo Společenství, zahrnující požadavky ve shodě se směrnicí 1999/31/ES, respektováno ve všech případech, bez ohledu na to, jaký je zdroj financování.

* *

Otázka číslo 38, kterou pokládá Eleni Theocharous (H-0275/09)

Předmět: Kolonizace Kypru

A. Cuco a J. Laakso ve svých zprávách, které vypracovali pro Radu Evropy, považují kolonizaci okupované severní části ostrova Tureckem za válečný zločin a časovanou bombu, která znemožňuje jakékoli řešení problému. Podle tureckého tisku hodlá předseda turecké vlády Tayyip Erdoğan vyslat na Kypr další milion osadníků.

Podporuje Evropská unie – a zejména Komise – myšlenku, že by na celém území Kypru mělo být EU a/nebo Radou Evropy uspořádáno sčítání obyvatel?

Hodlá Evropská unie přijmout opatření proti Turecku, pokud by pokračovalo v kolonizaci okupované severní části Kypru? Pokud ano, o jaká opatření se jedná?

Odpověď

(CS) Záležitost tureckých občanů, kteří nyní obývají severní část Kypru, o níž se zmínila paní poslankyně, zdůrazňuje urgentní potřebu rychlého řešení kyperského problému, neboť tato záležitost bude tvořit podstatnou součást řešení.

Komise zcela podporuje snahy vůdců obou komunit na Kypru dosáhnout komplexního urovnání pod záštitou OSN.

Dosažení řešení bude vyžadovat tvrdou práci a Komise je přesvědčena, že tyto dvě komunity pod vedením OSN⁽¹⁶⁾ a za podpory EU mohou uspět.

Komise také očekává, že Turecko vloží do řešení všechny své pravomoci.

Komise pevně věří, že nadcházející období poskytne vhodnou příležitost, která by neměla být promeškána.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 182, 16.7.1999, s. 1.

⁽¹³⁾ Směrnice Rady č. 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999, Úř. věst. L 182, 16.7.1999

⁽¹⁴⁾ http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB

⁽¹⁵⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1265/1999 ze dne 21 června 1999, kterým se mění příloha II nařízení (ES) č. 1164/94 o zřízení Fondu soudružnosti, Úř. věst. L 161, 26.6.1999

⁽¹⁶⁾ Organizace spojených národů

* * *

Otázka číslo 39, kterou pokládá Proinsias De Rossa (H-0276/09)

Předmět: Provádění článku 13 směrnice o rasové rovnosti v Irsku

Mohla by Komise, v návaznosti na svou odpověď ze dne 16. prosince 2008 na moji otázku P-6503/08, uvést, zda zahájila řízení proti irským orgánům ve věci provádění článku 13 směrnice o rasové rovnosti (2000/43/ES⁽¹⁷⁾), případně veškerých dalších ustanovení právních předpisů ES podobné povahy, a jaký je současný stav těchto řízení?

Odpověď

(CS) Komise by ráda odkázala pana poslance na svou odpověď k prioritní otázce P-6503/08 týkající se stejného předmětu.

Komise také připomíná, že směrnice o rasové rovnosti (2000/43/ES) nevyžaduje od členských států poskytnout určitou míru financování nebo organizační strukturu subjektům zabývajícím se rovnoprávností. Při absenci důkazů naznačujících, že dostupný rozpočet není pro subjekt zabývající se rovnoprávností dostačující k provádění svých povinností, nemůže Komise podle podmínek směrnice zasáhnout.

Informace ohledně řízení o nesplnění povinnosti, která byla zahájena proti irským orgánům vzhledem k antidiskriminačním směrnicím, mohou být nalezeny v tiskových zprávách Komise v sekci "související dokumenty", na internetové stránce http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=613&langId=cs.

* *

Otázka č. 40, kterou pokládá Athanasios Pafilis (H-0288/09)

Předmět: Tvrdá a nepopulární opatření

Opatření schválená EU a vládami členských států v souvislosti s rozhodnutími zaměřenými proti pracujícím, která byla přijata na neformálním summitu EU o zaměstnání, jenž se konal dne 7. května 2009 v Praze, představují tvrdý útok proti pracujícím s cílem zaručit monopolům jejich zisky.

Zprávy vypracované ECB, MMF a OECD představují ideologickou kapitálovou základnu s cílem zavést nové "strukturální změny", které by měly přinést ještě tvrdší a dalekosáhlejší opatření zaměřená proti pracujícím, a to zejména: rozšířené používání flexibilních forem zaměstnání, útok na kolektivní smlouvy, drastické snížení platů a důchodů, zvýšení důchodového věku a zvýšení daní pro zaměstnance, důchodce a osoby samostatně výdělečně činné, jakož i privatizaci zdravotnictví, sociální péče a vzdělávání.

Budou pokyny Komise pro "trvalé strukturální reformy", o kterých nyní Komise jedná a rozhoduje společně s vládou Nové demokracie v Řecku, obsahovat výše zmíněná tvrdá a nepopulární opatření?

Odpověď

(CS) Komise se domnívá, že opatření přijatá EU a vládami členských států jako odpověď na finanční a ekonomickou krizi nemohou být v žádném případě popsána jako "tvrdý útok proti pracujícím s cílem zaručit monopolům jejich zisky". Prvořadým cílem těchto opatření je zastavit rostoucí nezaměstnanost a podpořit eventuální obnovu, aby lidé v celé EU mohli mít co nejdříve prospěch z ekonomického růstu.

Summit EU o zaměstnání, který se konal dne 7. května v Praze, nepřinesl žádná rozhodnutí. Deset zveřejněných doporučení by mělo být považováno za vyváženou sadu priorit k vytvoření nových pracovních míst, udržení lidí v zaměstnání a propagování aktivního sociálního začlenění. Sociální partneři, a tedy i odbory, se summitu o zaměstnání velmi aktivně účastnili.

Komise je pro flexibilnější pracovní trhy, ale stále zdůrazňuje, že by k takovým trhům mělo být zajištěno větší zabezpečením zaměstnání. Komise je také pro zvýšení věkové hranice pro odchod do důchodu, v souvislosti s větší délkou života Evropanů a potřebou zajistit, aby byl důchodový systém sociálně udržitelný. Všechny členské státy včetně Řecka, by z důvodu dlouhodobé dostatečnosti a udržitelnosti měly zajistit zvýšení věkové hranice, kdy lidé přestanou pracovat, a zároveň zabezpečit zaměstnání pro více lidí, kteří by

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s.22.

mohli pracovat déle. V případě Řecka by to mělo zahrnovat i vyšší věkovou hranici pro nárok na důchod ve veřejných programech.

*

Otázka č. 41, kterou pokládá Tadeusz Zwiefka (H-0291/09)

Předmět: Závěry druhé schůze podvýboru EU-Egypt pro "politické otázky: lidská práva a demokracie - mezinárodní a regionální otázky, která se konala ve dnech 7. a 8. července na téma televizní stanice Al-Manar"

Vysíláním protizákonné teroristické televizní stanice Al-Manar do Evropy egyptským družicovým vysílačem Nilesat Egypt nadále přímo porušuje akční plán EU-Egypt a s ohledem na riziko radikalizace je hrozbou pro evropskou bezpečnost. V odpovědi na otázku H-0011/09 Komise uvedla, že podvýbor EU-Egypt pro politické otázky je "vhodným mechanismem" pro položení otázky týkající se vysílání televizní stanice Al-Manar vysílačem Nilesat. Zabývala se Komise otázkou vysílání televizní stanice Al-Manar družicovým vysílačem Nilesat během druhé schůze podvýboru EU-Egypt pro politické otázky: lidská práva a demokracie – mezinárodní a regionální otázky, která se konala ve dnech 7. a 8. července 2009? Mohla by Komise sdělit, jaké závazky přijal Egypt s cílem ukončit vysílání televizní stanice Al-Manar družicovým vysílačem Nilesat?

Odpověď

(CS) Komise by ráda panu poslanci poděkovala za jeho otázku týkající se nedávného podvýboru EU-Egypt pro politické otázky a egytského poskytovatele satelitu NileSat, který vysílá televizní stanici Al-Manar.

Komise sdílí obavy pana poslance, že materiál vysílaný televizí Al-Manar může obnášet podněcování k nenávisti.

Jak Egypt, tak i EU jsou odhodláni, jak je uvedeno ve společném akčním plánu založeném v roce 2007 v rámci evropské politiky sousedství, ke "spolupráci při potírání všech forem diskriminace, netolerance, rasismu a xenofobie a především nenávistných nebo hanlivých výroků zakládajících se na náboženství, víře, rase nebo původu...." Komise se rovněž zavázala k posílení role médií při potírání těchto jevů.

Druhé zasedání podvýboru EU-Egypt pro politické otázky, které se konalo v červenci v Káhiře, bylo dalším krokem k prohloubení politických vztahů s Egyptem a budování důvěry v procesu politického dialogu.

Během zasedání Komise skutečně předložila problém přenosu televize Al-Manar přes vysílač NileSat. Komise vyjádřila obavu nad obsahem kanálu, který porušuje právní předpisy EU proti projevům nenávisti a podrývá úsilí EU a Egypta o podporu míru a bezpečnosti v této oblasti.

Egypt při této příležitosti neposkytl komentář, ani se nijak nezavázal k zastavení vysílání televize Al-Manar přes vysílač NileSat.

Komise bude nadále tomuto problému věnovat pozornost a může jej znovu předložit při další příležitosti v rámci pravidelného politického dialogu s Egyptem.

* *

Otázka č. 42, kterou pokládá Ryszard Czarnecki (H-0293/09)

Předmět: Porušování práva EU sportovními kluby

Bude Komise reagovat – a pokud ano, jak – na porušení práva EU v oblasti rovného zacházení s občany různých členských států EU ze strany dánských úřadů, které znemožnily občanům Polska a Nizozemska, kteří měli platné vstupenky, zúčastnit se kvalifikačního utkání Evropské ligy mezi Brøndby Kodaň a Legií Varšava? Jedná se o diskriminaci. Utkání se rovněž nemohli zúčastnit osoby, které se legitimovaly belgickým průkazem totožnosti. Obdobně vedoucí činitelé belgického klubu FC Brugy nedovolili, aby si Poláci, úředníci Evropské komise a Evropského parlamentu, koupili lístky na zápas mezi FC Bruggy a Lech Poznaň, který se konal minulý týden (27. srpna 2009). Jedná se rovněž o diskriminaci na základě země původu. Znamená to tedy, že pravidla diktovaná sportovními kluby, např. v Dánsku a Belgii, jsou nadřazená právu Evropské unie?

Odpověď

(CS) Co se týká údajného zákazu vstupu vydaného dánskými úřady polským a nizozemským příslušníkům, kteří vlastnili platnou vstupenku na kvalifikační zápas Ligy mistrů mezi Brøndby Kodaň a Legia Varšava, Komise by uvítala objasnění, zda se zákaz týkal vstupu do země nebo na stadion a také zda jej skutečně vydaly státní úřady anebo sami organizátoři zápasu. Bylo by také užitečné znát důvody, které úřady nebo organizátoři zápasu uvedli při nepovolení vstupu dotyčných osob na zápas.

V této situaci je třeba si uvědomit, že z ustálené judikatury⁽¹⁸⁾ Evropského soudního dvora vyplývá, že článek 49 Smlouvy o ES, jenž zaručuje volný pohyb služeb v rámci EU, také obsahuje svobodu příjemců služeb cestovat do dalšího členského státu, aby tam obdrželi službu, aniž by jim v tom byla kladena omezení, nemohou-li být tato omezení odůvodněna naléhavými důvody obecného zájmu, jako jsou bezpečnost nebo veřejný pořádek, a tato omezení jsou přiměřená. Tento princip je rovněž zakotven v článku 20 směrnice o službách 2006/123/ES⁽¹⁹⁾ (jež má být členskými státy provedena do 28. prosince 2009), podle níž členské státy zajistí, aby

i) příjemce služeb nepodléhal diskriminačním požadavkům na základě své státní příslušnosti nebo místa bydliště

a

ii) obecné podmínky přístupu ke službám, které poskytovatel široké veřejnosti poskytuje, neobsahovaly žádná diskriminační opatření vztahující se ke státní příslušnosti nebo místu bydliště příjemce, aniž by však vylučovaly možnost zohlednit rozdíly v podmínkách přístupu, pokud jsou tyto rozdíly přímo opodstatněné objektivními kritérii.

S ohledem na právo občanů EU svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, opravňuje směrnice 2004/38/ES⁽²⁰⁾ členské státy odepřít občanům EU vstup na území pouze z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti a zdraví. Omezující opatření musejí být v souladu s principem přiměřenosti a musí se zakládat výlučně na osobním chování dotyčného občana EU, které musí představovat skutečnou, současnou a dostatečně závažnou hrozbu dotýkající se některého ze základních zájmů společnosti.

Z výše uvedeného tudíž nevyplývá, že by zákaz vstupu musel nutně znamenat nezákonnou diskriminaci nebo neoprávněné omezení dle práva Společenství. Stojí za zmínku, že dle pravidel Ligy mistrů Unie evropských fotbalových asociací (UEFA) je za pořádek a bezpečnost před, během a po zápase odpovědný domácí fotbalový klub.

Pro posouzení, zda zmíněné chování dánských úřadů nebo organizátorů zápasu bylo porušením práva Společenství, by tedy bylo třeba přesnější znalosti okolností konkrétního případu.

Co se týká toho, že klub FC Bruggy údajně odmítl prodat lístky na zápas mezi FC Brugge a Lech Poznaň polským občanům, úředníkům orgánů EU, platí obdobně výše uvedené odůvodnění s ohledem na nediskriminaci a neoprávněné omezení volného pohybu služeb. Opět by bylo zapotřebí více podrobností, aby bylo možné zhodnotit soulad údajného jednání s právem ES.

* *

Otázka č. 43, kterou pokládá Antonio Canciana(H-0294/09)

Předmět: Násilí páchané na křesťanech v Pákistánu

Během tohoto srpna byla zaznamenána eskalace násilí páchaného islámskými fundamentalisty na křesťanech v pákistánském Pandžábu. Extrémisté se odvolávají na článek 295 pákistánského trestního zákoníku, který je označován jako "zákon o rouhačství", a tamní úřady jsou vůči nim tolerantní. Mezinárodní společenství a katolická obec tento "nesmyslný útok na křesťanskou komunitu" odsuzují a žádají, aby byl výše uvedený krutý předpis zrušen. Jak se hodlá Komise v této situaci zachovat v souvislosti s dohodou o spolupráci s

⁽¹⁸⁾ ESD 186/87 Cowan v Trésor Publique, C- 45/93 Komise v Španělsko.

⁽¹⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu, Úř. věst. L 376, 27.12.2006.

⁽²⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, Úř. věst. L 158, 30.4.2004.

Pákistánem (2004/870/ES(1)), aby zajistila dodržování doložky o demokracii v zájmu ochrany lidských práv příslušníků menšinových náboženství?

Odpověď

(CS) Komise si je vědoma událostí ve městě Gojra a tamější násilí proti křesťanům nelze označit jinak než za otřesné. Chtěla by hned na úvod zmínit, že násilí extremistů v Pákistánu jsou vystaveni nejen křesťané, ale i ostatní menšiny včetně šíitů a příslušníků hnutí Ahmadíja.

Komise opakovaně předložila tento problém během společných komisí a jako součást dialogu trojky. Nadále bude tuto věc probírat s Pákistánem při každé příležitosti jako součást dialogu o lidských právech.

Pákistánští úředníci jsou si plně vědomi, že takové nelidskosti, jaké byly k vidění ve městě Gojra, nejen že způsobují nezměrné lidské utrpení, ale také poskvrňují obraz Pákistánu. Komise má za to, že vláda v reakci na tyto události učinila kroky, včetně kompenzací za jakoukoli ztrátu majetku a založení vyšetřovacího výboru. Bude situaci zblízka sledovat, zejména postup při předvedení viníků k soudu.

Komise také opakovaně předložila problém zákonů o rouhačství pákistánské vládě jako součást dialogu o lidských právech. Komise má však za to, že většina obviněných dle těchto zákonů se řadí k muslimské víře. Je si však vědoma skutečnosti, že zákony o rouhačství byly vždy uplatňovány proti náboženským menšinám, a byla informována, že křivá obvinění se používala jako nástroj k řešení osobních sporů nebo pro osobní zisk

Události ve městě Gojra obnovily volání pákistánské občanské společnosti po úpravě nebo zrušení zákonů o rouhačství. Komise by takovou iniciativu uvítala a tento vzkaz předá pákistánské vládě.

Článek 1 Dohody o spolupráci v oblasti partnerství a rozvoje mezi Evropským společenstvím a Pákistánskou islámskou republikou odkazuje na respektování lidských práv a demokratických principů jako na základní prvek této dohody. Při příležitosti summitu ze dne 17. června 2009 jak EU, tak i Pákistán zdůraznily nezbytnost otevřeného a konstruktivního dialogu v rámci fóra zabývajícího se lidskými právy. Dohoda o spolupráci tvoří základ takového dialogu a Komise je přesvědčena, že pro pokrok je třeba nadále zapojovat Pákistán do otázek lidských práv.

* *

Otázka č. 44, kterou pokládá Hans-Peter Martin (H-0296/09)

Předmět: Změny způsobenéLisabonskou smlouvou

Získají úřadující komisaři v případě (opožděného) vstupu Lisabonské smlouvy v platnost vyšší penzijní nároky nebo jiné dodatečné finanční výhody?

Odpověď

(CS) Lisabonskou smlouvou se nezmění penzijní systém pro komisaře, který je založen na nařízení 422/67/EHS ze dne 25. července 1967⁽²¹⁾⁽²²⁾.

V souladu s tímto nařízením nabývá komisař penzijních práv po celou dobu trvání svého úřadu. Je-li tedy doba trvání jeho úřadu prodloužena, jeho právo se prodlužuje do doby skutečného ukončení období.

Obdobně, dle stejného nařízení, dočasná podpora, na kterou mají komisaři nárok do tří let po skončení jejich funkčního období, může být zvýšena určitým komisařům, kteří z důvodu prodloužení jejich funkčního období dosáhnou trvání nutného pro posun do jiné kategorie nároků (čl. 7 odst. 1 tohoto nařízení).

* *

⁽²¹⁾

⁽²²⁾ Nařízení Rady č. 422/67/EHS, č. 5/67/Euratom ze dne 25. července 1967 o platových poměrech předsedy a členů Komise, předsedy, soudců, generálních advokátů a tajemníka Soudního dvora, Úř.věst. 187 ze dne 8.8.1967.